

VIJESTI TJEDNA

IZ SADRŽAJA

Relikvija neraspadnutog tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića boravila u svečevu rodnom kraju
Više od stotinu tisuća vjernika, među kojima je bila i hrvatska predsjednica, častilo je relikviju sv. Leopolda Bogdana Mandića u Zadru, Herceg Novom, Dubrovniku, Splitu i Rijeci - U vremenu u kojem je istaknuta sebičnost, bahatost, u vremenu u kojem se zaboravlja rasti u duhovnosti, a materijalno bogatstvo ne doprinosi sreći, kada oskudijevamo u razumijevanju, pomirenju, strpljenju, poniznosti i ljubavi, Bog nam daje prisutnost relikvija sv. Leopolda, rekao je kotorski biskup Ilija Janjić - U punom smislu riječi, Leopold je uspio umrežiti zdravo i jednostavno prihvaćanje i razumijevanje s otajstvenom dimenzijom sakramenta ozdravljenja, rekao je nadbiskup Želimir Puljić - Tema opraštanja jedna je od najvažnijih tema kršćanstva, ali zbog neopraštanja koje nas razdire postala je i jednom od glavnih tema našeg hrvatskog društva. (...) Neopraštanje je luksuz koji sebi ne smijemo dozvoliti, jer oni koji ne opraštaju nemaju budućnosti, upozorio je biskup Uzinić na misi uz sv. Leopolda - Svaki vrijednosni sustav koji u sebi nema dimenziju opraštanja i pomirenja ima pogrešan odgoj koji u sebi ne nosi klicu života - Radost oproštenja mijenja osobe, odnose i humanizira društvo. Jer ako nam je Gospodin oprostio i mi smo pozvani biti produžena ruka pomirenja prema drugima, smatra nadbiskup Barišić - Leopoldova ljubav, dobrota i boravak među nama neka nam budu poticaj za naš novi, bolji početak, potaknuo je nadbiskup Devčić

Domovinske vijesti

Drugo vojno hodočašće pripadnika Hrvatske kopnene vojske Oružanih snaga RH u Udbinu
Blagoslovljen kamen temeljac Caritasova Doma za mlade bez roditeljske skrbi i za siromašne studente
Zajednička sjednica Vijeća HBK za život i obitelj s povjerenicima Nova imenovanja u Gospićko-senjskoj biskupiji
Svetkovina Uzvišenja sv. Križa proslavljena u sisačkoj katedrali
Biskup Škvorčević pohodio Kaznionicu u Požegi
Međunarodni znanstveni simpozij „Vojska Bezgrešne i masonerija” Rovinj: Proslavljena svetkovina sv. Eufemije
Članovi Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije hodočastili u Karlovac i Krašić
Apostolski nuncij u RH posjetio Vojni ordinarijat
10. obljetnica posvete crkve Sv. Luke i blagoslov kipa bl. Alojzija Stepinca u Travnom
U Gružu proslavljena svetkovina Uzvišenja sv. Križa
Predstavljene knjige i pastoralno-katehetski rad mons. dr. Milana Šimunovića

Crkva u Hrvata

Misno slavlje o 25. obljetnici biskupskog ređenja mons. Ratka Perića
Frankfurt am Main: Održan područni ministrantski susret

Inozemne vijesti

Papa se susreo s oslobođenim indijskim salezijancem
Medijski biskupi, stručnjaci i savjetnici na godišnjem skupu u Vilniusu
Papa pismom ohrabrio japanske katolike

Prilog dokumenti

Svjedočanstvo kolumbijskog naroda je bogatstvo za čitavu Crkvu
Božje praštanje znak je njegove ljubavi

Domovinske vijesti

Drugo vojno hodočašće pripadnika Hrvatske kopnene vojske Oružanih snaga RH u Udbinu

Udбина, 11.9.2017. (IKA) - Drugo vojno hodočašće pripadnika Hrvatske kopnene vojske Oružanih snaga RH u Udbinu održano je u ponedjeljak 11. rujna. Hodočašće je započelo molitvom križnoga puta u Crkvi hrvatskih mučenika kojeg je predvodio slunjski vojni kapelan don Milenko Majić. Potom je vojni biskup u RH Jure Bogdan predvodio misno slavlje u koncelebraciji s gospičko-senjskim biskupom Zdenkom Križićem, šibenskim biskupom Tomislavom Rogićem, umirovljenim gospičko-senjskim biskupom Milom Bogovićem, vojnim i policijskim kapelanima te svećenicima Gospičko-senjske biskupije.

U propovijedi je biskup Bogdan govorio o kršćanskoj i ljudskoj vrlini kreposti vjernosti i o ljubavi prema domovini. Ljubav je neodvojiva od vjernosti. "Vjernost obitelji, domovini - pa i po cijenu života, najveći je iskaz ljubavi za vojnika", rekao je biskup.

Zapovjednik drugog zavjetnog vojnog hodočašća pripadnika HKoV-a bio je brigadir Mario Lilić.

Na misnome slavlju sudjelovala je i klapa "Sv. Juraj" Hrvatske ratne mornarice te Orkestar oružanih snaga RH, po čijem su završetku hodočasnici, predvođeni zapovjednikom HKoV-a general-pukovnikom Matom Ostovićem, položili vijenac i zapalili svijeće kod križa podignutog svim hrvatskim mučenicima. Biskupi sa svećenicima i vojnicima izmolili su prigodnu molitvu za sve pokojne.

Obilježena 71. obljetnica mučeništva bl. Francesca Bonifacia

Krasica, 11.9.2017. (IKA) - Svečano misno slavlje spomena 71. obljetnice mučeništva bl. Francesca Bonifacia, u Krasici, u župnoj crkvi Sv. Stjepana Prvomučenika, predvodio je kancelar Porečke i Pulske biskupije preč. Sergije Jelenić u zajedništvu s nekoliko svećenika iz Umaško-oprtaljskog dekanata. Bl. Francesco Bonifacio, još jedna u nebrojenom nizu žrtava totalitarističkih režima, ubijen je in odium fidei 11. rujna 1946.

Kancelar je na početku homilije podsjetio kako nam Isus nudi, i primjerom pokazuje, jedini put spasenja, put križa. Iako nimalo lagodan to je jedini put koji čovjeka vodi do mjesta kojeg mu je Bog pripremio u Kraljevstvu nebeskome. Što je nagnalo mladog Francesca Bonifacia da prihvati muku, smrt i trpljenje?, zapitao se propovjednik. On je povjervovao Isusu Kristu i slijedio ga, bio je spreman u ime te vjere odreći se i života radije nego li Isusa. Vjervovao je da samo slijedeći Isusov primjer može stići do Kraljevstva nebeskog. On je ovdje živio, molio je za povjerene mu ljude, za njih se žrtvovao, vodio je brigu o mladima, podučavao ih no nadasve svojim je životnim primjerom pokazivao pravi put do Boga, put življenja vjere. Upućivao je sve na put dobra, i pokazivao im da treba ostati postojani do kraja. Slijedio je Isusa Krista i kao njegov učenik i kao svećenik, da bi nastavio Isusovo djelo ovdje na zemlji. Trudio se napredovati u svom kršćanskom, duhovnom životu hraneći se euharistijom, razmatrajući, moleći ne samo za sebe, nego za svoje župljane i za cijeli svijet. Prihvatio je žrtvu sličnu Isusovoj, za dobro drugih ljudi, za spas drugih ljudi. Nije mrzio svoje progonitelje, nego je za njih Bogu se molio, upravo kako smo i svi mi pozvani.

Činjenica da smo se danas ovdje okupili siguran je znak da je u nama živa vjera, da želimo u toj vjeri živjeti, da želimo

u toj vjeri prispjeti do života vječnoga u Nebeskom kraljevstvu, gdje će nas dočekati i bl. Francesco Bonifacio. Da bi to postigli treba jednostavno živjeti normalnim životom, prihvaćati i vršiti volju Božju u svojoj svakodnevnici, prihvaćati i ljubiti brata čovjeka onako kao što je Isus ljubio nas, biti spremni žrtvovati se, iako to nije uvijek lako, napose u svome svakodnevnome okruženju. I to se zove križ. Ako ljubimo poput Isusa Krista onda nam neće biti teško žrtvovati se za brata čovjeka, za svoje bližnje, za nemoćne, za one koji trebaju našu pomoć. To je put obilježen svakodnevnim križem, ali jedino prihvaćanjem toga križa moći ćemo prispjeti u život vječni. To nam je pokazao Isus Krist, a isto nam je pokazao i bl. Francesco Bonifacio. Nama je to isto činiti, moliti jedni za druge, prihvaćati jedni druge moliti se jedni za druge. Ako to činimo onda ćemo i mi sigurno prispjeti u Nebesko kraljevstvo, ondje je naša domovina, ondje nas Bog čeka, sa svim svetima i svi oni naši dragi koji su nas pretekli u Vječnost.

Preč. Sergije Jelenić je zaključno pročitao homiliju koju je blaženik izrekao upravo u toj crkvi, kratko vrijeme prije mučeništva. U propovijedi poticao je okupljene vjernike na dvije zapovijedi ljubavi, ljubiti Boga iznad svega i ljubiti bližnjega kao samoga sebe, istaknuvši kako je to jedini put Spasenja. Napose je pojasnio pojam pomaganja bližnjemu, na način da bližnjega prepoznamo i u potpunim strancima. Misno slavlje glazbeno su animirali pjevači iz župnih zborova nekoliko okolnih župa.

Francesco Bonifacio rođen je u Piranu 1912. godine. Pastoralno je djelovao u župama Novigrad i Krsica kod Buja, te bio istaknuti član Katoličke akcije u radu s mladima. Nakon kapitulacije Italije nije napustio Istru već je ostao uz svoj narod. „Bio je vrlo revan, uzoran, svet i poletan svećenik, dobar organizator, ljubitelj i apostol mladeži." Odmah se našao na udaru komunističke vlasti. Dana 10. rujna 1946. procurila je vijest da su 'oznaši' na Bujštini sastavili popis mladih svećenika koje narodna straža mora likvidirati, među njima je bio i Francesco Bonifacio. Već su ga 11. rujna sačekali predvečer „narodni stražari" na putu povratka iz Grožnjana u Krasicu i od tada mu se gubi svaki trag. Mjesto stradanja ni danas nije poznato. Tršćansko koparski biskup mons. Antonio Santin je pokrenuo proces za njegovo proglašenje blaženim 1957. i nakon 40 godina je završen biskupijski proces, 16. svibnja 1997. godine u Trstu. Nakon 11 godina proučavanja u Rimu, papa Benedikt XVI. izdao je dekret 3. srpnja 2008. kojim je Bonifacio proglašen blaženim in odium fidei. Svečana proslava je bila u Trstu 4. listopada 2008., a poslije u Krasici kod Buja. Danas se među prioritetima Državne komisije za istraživanje stratišta nalazi i eventualno mjesto pokopa bl. Francesca.

U Đakovu započeo Teološko-pastoralni seminar za svećenike

Đakovo, 12.9.2017. (IKA/TU) – „Odnos biskupske i prezbiterijske službe u Crkvi" tema je Teološko-pastoralnog seminara (TPS) za svećenike Đakovačko-osječke nadbiskupije, koji je započeo u utorak 12. rujna na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu.

Nakon uvodne molitve, sve okupljene pozdravio je nadbiskup đakovačko-osječki mons. dr. Đuro Hranić. Govoreći o temi ovogodišnjeg TPS-a, podsjetio je kako se Drugi Vatikanski sabor dugo zadržao na zajedničarskoj

naravi ministerijalnog svećeništva, pomno ispitujući svećeništvo kao zajedničko djelo, odnos biskupske i prezbiterijske službe u Crkvi i nužnu suradnju prezbitera u biskupskoj službi, odnos prezbitera s drugim prezbiterima te s vjernicima laicima. „Svaki svećenik, bilo biskupijski, bilo redovnički, dionik je na jedinstvenom svećeništvu Krista Glave i Pastira Crkve. Sakramentalnim je zajedništvom, po sakramentu sv. reda, ujedinjen sa svojim biskupom, a onda i s ostalim članovima prezbiterija te je zajedno s njima u službi mjesne Crkve, s dužnom osjetljivošću i otvorenošću i za evangelizacijske potrebe sveopće Crkve. Ovogodišnji TPS želi nam pomoći da produbimo tu, jednu od bitnih dimenzija našeg ministerijalnog svećeništva: Odnos biskupske i prezbiterijske službe u Crkvi“, rekao je nadbiskup Hranić.

„Gesta svećenika koji na svećeničkom ređenju svoje ruke polaže u biskupove, ispovijedajući mu sinovsko poštovanje i poslušnost, može na prvi pogled izgledati kao jednosmjerna gesta. No, ta gesta zapravo obvezuje obojicu: i svećenika i biskupa. Mladi svećenik izabire da se povjerava biskupu, a biskup se sa svoje strane obvezuje da će čuvati te ruke, da će čuvati toga svećenika (usp. Ivan Pavao II., Pastores gregis, br. 47)“, rekao je nadbiskup te dodao: „Svećenik može opravdano očekivati očitovanje posebne blizine i podršku sa strane svoga biskupa, a biskup velikodušno stavljanje na raspolaganje, raspoloživost, suradnju i apostolsku revnost svojih svećenika, kojima kao svojim mudrim suradnicima povjerava izabrane dijelove Božjega naroda, povjerenog njegovoj pastirskoj skrbi.“

Istaknuvši kako biskup očituje svoju brigu i skrb za svoje svećenike i po skrbi za permanentno obrazovanje svojih svećenika te osiguravajući im dane duhovne sabranosti i molitve, nadbiskup je uputio zahvalu svima koji se svojim osobnim doprinosom ugrađuju u ovaj TPS i pridonose njegovoj kvaliteti te svima poželio „tri dana istinskog raspirivanja milosnog dara što smo ga primili po polaganju ruku, obnove našeg sakramentalnog zajedništva i rasta u uzajamnoj slozi i ljubavi - kako bi Krist bio prepoznatljiv posred nas i ove drage nam Đakovačko-osječke nadbiskupije“.

Pozdravnu riječ uputio je i dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu, izv. prof. dr. sc. Ivica Raguž.

„Vjerojatno vam je poznata ona misao koja se može susresti kod monaha prvih stoljeća. Naime, postoje dvije stvari kojih se svaki monah boji ili bi se trebao bojati. To su žene i biskupi. Monah se treba bojati žena, jer ga one mogu napastovati da ljubi ovaj svijet, a biskupi ga mogu napastovati da služi isključivo ovom svijetu. Ta jednostavna misao progovara na suptilan način o ulozi, ali i o opasnosti biskupske službe. Uloga biskupa jest da sve vjernike potiču na služenje. No, postoji opasnost da se to služenje izokrene, da biskup bude sluga ovoga svijeta, da se sam posvjetovnjači, da u njemu prvomu zavlada duh ovoga svijeta. Zato je dobro uvijek iznova imati na umu ovu mudru misao prvih monaha“, rekao je dekan Raguž.

Istaknuo je važnost druge uloge biskupa, a to je da oni budu „duhovni oci“ te kazao: „Svaki svećenik, a posebno svaki biskup, trebao bi biti pater pneumatikos, 'duhovni otac'. To podrazumijeva prije svega da on sam živi duhovno, od Duha Božjega, te kao 'otac' duhovno rađa, vodi, brine se i krijepi svoje vjernike. Posebno se to odnosi na odnos prema svećenicima. Biskup bi trebao bi njihov, naš 'duhovni otac', ne 'djedica', ako tako smijem reći, koji se samovoljno i neozbiljno ophodi sa svojim svećenicima. Otac, a ne djedica, jest onaj biskup koji pati zajedno sa svojim svećenicima, koji ih u svetoj ozbiljnosti savjetuje, vodi, prekoraava tamo gdje je potrebno, koji se nježno brine za svoje svećenike. Možda

nam danas nedostaje upravo takvo poimanje i življenje biskupske službe, kao duhovnoga očinstva.“

Na kraju svoga pozdrava s okupljenima je podijelio misao svoga 'duhovnoga oca', sv. Franje Saleškoga, u čijem se pismu sv. Ivani Franciski Chantal susreće važna misao o biskupskoj službi, a to je da je biskup onaj „kojega je Bog uzeo ih svijeta, ali i od njega samoga“ (Augustinovo "tolle te a te"), kako bi služio Crkvi: „Trudim se oko temeljite obnove svoje duše. Sutra je šest godina otkako me Bog uzeo iz svijeta i od sebe samoga te me dao svojoj Crkvi i svojemu stadi. Vi znate da je to dan mojega biskupskog ređenja. Ah, kćeri moja, koliko milosti mi je veliki Bog iskazao i kako li sam ih samo loše koristio. Neka živi njegova dobrota i njegova ljubav! Pomoću njegove milosti želim započeti već od ovoga trenutka njemu služiti...“

U ime članova Povjerenstva TPS-a okupljene je pozdravio predsjednik Povjerenstva doc. dr. sc. Šimo Šokčević, a seminar je nastavljen predavanjem „Biskupska i prezbiterijska služba u Svetom pismu“, dr. sc. Anđela Malyja.

Predavanja prvoga dana TPS-a u Đakovu

Đakovo, 12.9.2017. (IKA/TU) – Prvoga dana Teološko-pastoralnog seminara za svećenike Đakovačko-osječke nadbiskupije, 12. rujna, održana su četiri predavanja. Prvo predavanje održao je dr. sc. Anđelo Maly na temu „Biskupska i prezbiterijska služba u Svetom pismu“. Rekavši kako su tijekom povijesti biskupska i svećenička institucija doživjele različite konotacije, te je bilo poteškoća u razumijevanju njihovih službi, obrazložio je: „Kada kažemo biskup, mislimo na nasljednika apostola, dok je prezbiter svećenik, djelatnik sakramenata. Detaljna analiza pokazuje da je njihov značaj širi i puno drugačiji. Ova dva termina su drugačija na terminološkoj razini, a sami starozavjetni tekstovi ne govore često o prezbiterima. Riječ biskup (episkopos) znači nadglednik, čuvar, zaštitnik i susreće se u različitim religijskim tekstovima. Svećenička služba se pojavljuje u pustinji kada Mojsije posvećuje Levijevo pleme (Izl 32), a nakon kralja Davida, Jeruzalem postaje bogoštovno svetište i tada svećeništvo postaje organizirana institucija.“

Predavač se potom osvrnuo na gledanje svećeništva i biskupstva u Novom zavjetu, gdje je temeljna apostolska zadaća navještanje evanđelja, povjereno im od Isusa. Apostoli su prvenstveno povezani služenjem, koje se očituje u njihovoj misionarskoj djelatnosti, a svećeničku službu su vršili nadglednici, prezbiteri koji su ujedno bili i prenositelji nauka, istaknuo je Maly. Biskupska služba je s druge strane drugačija, on je zapovjednik, namjesnik i vladar, stražar Doma Gospodnjeg, iz čega slijedi da ima različite zadatke, osobito mora imati dar upravljanja.

Predavanje pod nazivom „Razvoj biskupske i prezbiterijske službe u prvim stoljećima Crkve“ održao je doc. dr. sc. Drago Tukara. Od samih početaka Crkva je imala đakonsku, prezbiterijsku i biskupsku službu, istaknuo je predavač, dodavši kako je crkveni pisac Tertulijan obilato upotrebljavao termine svećeništva, klera i laika. Ipak, došlo je do različitih nesuglasica u pogledu termina između svećenika i biskupa, dok se u 5. stoljeću na Istoku, a tek u 7. stoljeću na Zapadu, nije razjasnila ta distinkcija između svećenika i biskupa te u konačnici i samih laika. Apostolski otac Ignacije Antiohijski je posebno isticao ulogu biskupa u životu Crkve, a posebice se stavlja naglasak na službu u zajednici: „Biskup je znak jedinstva i ljubavi, njega je izabrao Bog, on sam je nasljednik apostola“, jedna je od glavnih smjernica Ignacija Antiohijskoga. Iako je u početku zajednica birala biskupe i đakone, od samih apostolskih

vremena nije bilo bitnog preokreta u pogledu crkvenog i institucionalnog poretka u Crkvi, kao ni u pogledu apostolske prakse. Dakle, uloga naroda je više-manje važna, zajednica je kadra prosuditi razboritost predstavnika zajednice i u tome će teško pogriješiti.

Biskup je središte života kršćanske zajednice, stoga je bilo potrebno upoznati njegovo cjelokupno ponašanje u dotadašnjem životu, a sukladno tome se već od IV. stoljeća uspostavljaju i neka pravila pri odabiru biskupa. Kanonske potvrde biskupske službe donesene su na saboru u Niceji, između ostaloga naglasak je stavljen na to da je biskup princip jedinstva pojedine mjesne Crkve, dok se ostali kanoni bave ograničenjima i zabranama u pogledu vršenja biskupske službe, ali i odabira novoga biskupa.

Prof. dr. sc. Ivan Bodrožić izlagao je na temu „Biskupska i prezbiterijska služba svetoga Augustina“. Izložio je povijesno-biografski presjek sv. Augustina, krenuvši od početaka njegovog svećenstva, opisujući kako je „uhvaćen da bude svećenikom“. Nakon ređenja, velikog zaokreta u njegovom životu, jednog od ključnih trenutaka njegovog obraćenja, Augustin je nastojao osnovati samostan i tamo se naselio sa braćom monasima kako bi živio s njima u zajedništvu. Nastojao je biti dostojan primjer kojega će njegova braća, 'susiromasi' nasljedovati. Augustin je bio svjestan izazova koji se nalaze pred njim, nastojao se pripremiti proučavanjem Pisma jer za njega propovjednička služba nije bila obična govornička služba.

Uz vrsnog propovjednika bio je i angažirani polemist koji je nastojao Božjem puku na jednostavan način tumačiti Božju riječ. Nakon svećeničke službe postao je biskupom i to voljom biskupa Valerija, gdje je biskup na jednoj od vizitacija želio postaviti Augustina za pomoćnog biskupa, na što je Augustin i pristao. Svakako, naglasio je Bodrožić, Augustin je vrlo ozbiljno i odgovorno shvaćao svoju službu, a njegova konačna motivacija je bila svijest da živi pred Kristom, poslan je svoje stado dovesti do vječnosti, Krista Gospodina. U svjetlu službe koja mu je bila povjerena nastojao je uspostaviti zajedništvo sa braćom klericima, nikako nije htio živjeti u samodostatnosti, nego je ponizno i skromno obnašao svoju zadaću, zaključio je Bodrožić.

Posljednje izlaganje prvoga dana TPS-a pod nazivom „Odnos biskupa i prezbitera u poslanicama i spisima J. J. Strossmayera“ održao je doc. dr. sc. Niko Ikić. Istaknuo je Strossmayerovu informiranost o svećeništvu. Temeljni dokument za Strossmayera je onaj donesen na Tridentskom saboru, a osim toga veliki značaj imali su i dokumenti Syllabus sa svojih 80 teza te Pastor Aeternus. Strossmayer je nastojao formirati svećenstvo u kontekstu već spomenutih dokumenata, ali i u duhu svojega vremena. Nije imao sustavnu teologiju o svećeništvu, ali iz pojedinih fragmenata njegove teološke misli izvlače se bitne smjernice za formiranje svećenika, i to u duhu vremena.

Posebice se zalagao za pomoć siromasima, za školovanje mladih i djece, više je puta isticao zajedništvo svećenika s biskupom, naučavajući da je jedino Krist Veliki svećenik. Uz to je isticao svećeničko posredovanje između puka i Gospodina, u svojim je spisima svećenike pozivao na budnost - da budu što budniji, revniji i čistiji jer „neprijatelj uvijek vreba“. Njegova primarna zadaća bila je u svećenicima izgraditi čvrstu moralnu osobnost, naglašavajući da se svećenici moraju vježbati u apologiji, a izbjegavati mjesta nemorala kako bi bili primjer drugima. Naposljetku, Strossmayer svoje pastoralne poslanice većinom upućuje svećenicima jer „su mu svećenici doista bili na srcu te je s njima želio izgrađivati bliski i prijateljski odnos“, naglasio je predavač doc. dr. Ikić.

Blagoslovljen kamen temeljac Caritasova Doma za mlade bez roditeljske skrbi i za siromašne studente

Vrijednost radova iznosi 8,7 milijuna kuna. Do sada je osigurano 6 milijuna kuna, a za dovršetak projekta potrebno je osigurati još 2,7 milijuna kuna

Zagreb, 12.9.2017. (IKA) - Zagrebački pomoćni biskup Mijo Gorski blagoslovio je 12. rujna kamen temeljac i gradilište budućeg Doma za mlade bez roditeljske skrbi i siromašne studente, što ga na adresi Selska 165 u Zagrebu gradi Caritas Zagrebačke nadbiskupije.

Uz brojne goste i darovatelje, blagoslovu su nazočili i Renata Margaretić Urlič, izaslanica predsjednice Republike Hrvatske, Marija Pletikosa, državna tajnica u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, saborski zastupnici, te predstavnici gradskih i županijskih vlasti.

U Hrvatskoj, u domovima za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi nalazi se gotovo 800 djece i mladih. Tijekom jedne godine iz domova iziđe oko 60 mladih koji praktički ostaju bez krova nad glavom i prepušteni su sami sebi.

Govoreći o teškoćama mladih bez roditeljske skrbi koji nakon punoljetnosti moraju napustiti Domove, ravnateljica Caritasa Zagrebačke nadbiskupije s. Jelena Lončar iznijela je razloge zašto se Caritas početkom 2015. godine, uz inicijalnu podršku Privredne banke Zagreb te zahvaljujući svesrdnoj potpori i blagoslovu zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića odlučio na temeljima dotrajale Caritasove zgrade na Selskoj cesti, izgraditi dom za mlade te im, nakon izlaska iz dječjih domova, omogućiti 'da život imaju'.

U lipnju ove godine službeno je započela kampanja 'Da život imaju' kojoj je cilj prikupiti potrebna sredstva za dovršetak objekta, a istodobno se krenulo i s radovima na izgradnji objekta. Dio sredstava osigurala je Zagrebačka nadbiskupija, te brojni donatori kao što su Renovabis, Privredna banka Zagreb, Antun Mikec i VMD grupa, Hrvatska pošta i drugi. Vrijednost radova iznosi 8,7 milijuna kuna. Do sada je osigurano 6 milijuna kuna, a za dovršetak projekta potrebno je osigurati još 2,7 milijuna kuna.

Očekuje se da će gradnja objekta, koja je počela u lipnju ove godine, biti završena u jesen 2018. godine, kada bi trebala primiti i prve korisnike. Mladima će se osigurati smještaj u jednokrevetnim i dvokrevetnim apartmanima. U prizemlju će biti ured za socijalnu službu koji će im biti podrška u procesu prelaska u samostalni život te pomoći u posredovanju pri zapošljavanju i konačnom rješenju stambenog pitanja.

Ravnateljica je pozvala sve da se prema mogućnostima uključe u humanitarnu akciju. Pomoći se može uplatom putem interneta www.czn.hr donacije-online ili na račun Privredne banke Zagreb IBAN HR1423400091110343166 poziv na broj 07015 ili pozivom na humanitarni telefon 060-9001.

Akcija 'Da život imaju' odvija se pod visokim pokroviteljstvom predsjednice Republike Kolinde Grabar-Kitarović i Zagrebačke nadbiskupije. U sklopu akcije, 14. listopada ove godine, u studiju HRT-a održat će se i veliki humanitarni koncert gdje će nastupiti Jazz orkestar HRT-a i mladi pjevači. Istodobno, u call centru predsjednica Republike Grabar-Kitarović, kao i druge osobe iz političkog i javnog života, javljat će se na pozive građana.

Zajednička sjednica Vijeća HBK za život i obitelj s povjerenicima

Zagreb, 12.9.2017. (IKA) - Zajednička sjednica članova Vijeća HBK za život i obitelj s nad/biskupijskim povjerenicima za pastoral braka i obitelji održana je u utorak 12. rujna u zgradi Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu. Sjednici je predsjedao dubrovački biskup Mate Uzinić, predsjednik toga Vijeća, izvijestio je Tiskovni ured HBK:

Nazočni su upoznati s izvršenjem zaključaka prethodne sjednice, s nekim aktualnostima kao i s najavama budućih događanja. Između ostalog, bilo je govora o organizaciji odlaska na Svjetski susret obitelji koji će se od 21. – 26. kolovoza 2018. godine održati u Dublinu u Irskoj.

Povjerenik Splitsko-makarske nadbiskupije izvijestio je o tijeku priprema za Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji koji će se održati u Solinu 15. i 16. rujna 2018. godine. Na tome tragu, sudionicima je predstavljen i podijeljen katehetski materijal Izazov majčinstva koji je za pastoralnu godinu 2017./2018. priredila radna skupina Vijeća.

Nadalje, sudionici sjednice su upoznati s odvijanjem Projekta unapređenja pripreme za brak budući da je u jutarnjim satima održan i prvi sastanak radne skupine u širem sastavu. On je, osim za izmjenu mišljenja članova i članica radne skupine, poslužio za preciziranje ciljeva i polazišta te utvrđivanje načina i dinamike rada.

Središnji dio sjednice bio je posvećen promišljanju o ulozi i mogućnostima Crkve, a ponajprije djelatnika u pastoralu braka i obitelji, u prevenciji nasilja u obiteljima. Predstavnici crkvenih bračnih i obiteljskih savjetova iznijeli su neke konkretne podatke i pokazatelje, kao i iskustva rada i primjere dobre prakse. Slijedom toga raspravljalo se o tome kako bi se preventivnim djelovanjem obitelji mogle osnaživati, izgrađivati i učvršćivati, umjesto da se nasilje u obitelji uzima kao poluga za razaranje obitelji. Primijećeno je da Crkva u srži svoga učenja sadrži poruku nenasilja. Tu poruku valja još intenzivnije priopćivati i buditi svijest o njoj među vjernicima i među svim ljudima dobre volje. Zaključeno je da je problem nasilja općenito, uključujući ono u obitelji, nešto oko čega se trebaju angažirati svi društveni čimbenici, pa tako i Crkva. Pri tome, valja biti osobito pozoran da se uz opravdana nastojanja u pronalaženju najboljih rješenja za tu društvenu problematiku, ona ne iskoristi za neke druge ciljeve poput implementacije rodne ideologije u zakonodavne sustave, o čemu su hrvatski biskupi već progovorili u svojoj poruci "Muško i žensko stvori ih!" iz 2014. godine.

U tome kontekstu dotaknuto je i pitanje ratifikacije Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija) u Hrvatskome saboru. Članovi Vijeća i povjerenici upoznati su s činjenicom da se od 370 prispjelih komentara sudionika javne rasprave o Zakonu o ratifikaciji Istanbulske konvencije, provedenoj od 3. srpnja do 3. kolovoza ove godine, njih čak 4/5 izjasnilo protiv ratifikacije te Konvencije. Iz prispjelih komentara razvidno je da postoji opravdana opasnost zlouporabe pojedinih odredbi Konvencije i s time povezanih štetnih posljedice koje bi trebalo prevenirati, obzirom da se one tiču izravno ljudskog dostojanstva i pitanja čovjekova antropološkoga identiteta. Naime, Istanbulska konvencija sadrži odredbu (čl. 3. c.) kojom se definira pojam rod kao "društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce". Pukim svođenjem na društveni konstrukt stvara se opasnost da se pojmovi "rod", ali i "spol" odmaknu od ontološke datosti i prepuste

interpretativnom relativizmu i diskreciji. Potrebno je spriječiti svaki oblik ideološkog ili arbitrarnog zadiranja u pravni poredak, a posebice onaj koji se tiče samog ljudskog identiteta iz kojega i proizlaze sva ostala ljudska prava.

Vijeće podsjeća da Crkva ne može ostati po strani kada je riječ o zaštiti temeljnih vrednota kojima se štiti dostojanstvo ljudskog bića, jer se radi "o važnom pitanju za osobni život kršćana i društveni život našega vremena" (Persona humana, 2). Stoga, smo svi pozvani poštivati načelo prema kojemu nema istinskog promicanja ljudskog dostojanstva, ako se ne poštuju temeljne zakonitosti čovjekove prirode (Persona humana, 3). Te zakonitosti ne smiju se narušiti arbitrarnim pojmovima i sličnim zadiranjima u pravni poredak koja imaju izravni učinak na pitanja ljudskog identiteta. U tome smislu Vijeće poziva Hrvatski sabor, a osobito zastupnike koji dijele katolički svjetonazor, da ne ratificira gore spomenutu Konvenciju.

Predavanja drugoga dana TPS-a u Đakovu

Đakovo, 13.9.2017. (IKA/TU) – U srijedu 13. rujna održan je drugi dan predavanja teološko-pastoralnog seminara za svećenike Đakovačko-osječke nadbiskupije pod nazivom „Odnos između biskupske i svećeničke službe u Crkvi”. Skup je započeo zajedničkom molitvom časoslova kao i prethodnog dana seminara.

Nakon toga uslijedilo je prvo predavanje pod nazivom „Središnje teme nauka Drugog vatikanskog koncila o episkopatu” održao je doc. dr. sc. Edvard Punda. Punda je naglasio da mu je polazišni dokument za ovo izlaganje konstitucija Lumen gentium koja prikazuje razvoj same Crkve, otajstvene stvarnosti i povijesne datosti. Nadalje, hijerarhijska struktura Crkve je očitovanje duhovne stvarnosti, što je istaknuto u trećem poglavlju već spomenute konstitucije. Ona ima svoje kristološko utemeljenje, Crkva je putokaz pomoću kojega ljudi dolaze do vječnog spasenja. Na početku samog izlaganja Punda je prisutnima predstavio poglavlja konstitucije koja su iznimno važna za poimanje Crkve i njezine zajedničarske i hijerarhijske strukture, istaknuvši kolegij biskupa kao nasljednika apostola i taj zajedničarski vid u odnosu biskupa i prezbitera. Prema tome, predavač se osvrnuo na poglavlja koja govore o tome da biskup dakako, mora imati duboko povjerenje u samu tradiciju, mora predati ono što je primio po uzoru na apostole, čiji je nasljednik. Između ostaloga, Punda je, po uzoru na dokument, naglasio važnost pojedinih mjesnih biskupa u sklopu čitave stvarnosti Crkve jer svaki biskup ujedno ima odgovornost za opću Crkvu. Sakramentalnost biskupskog reda je također jedna od bitnih tema II. vatikanskog sabora jer se biskupskim posvećenjem dijeli punina Svetoga reda, a biskupska služba samim tim ima i svoju nadnaravnu dimenziju budući da su biskupi Kristovi zamjenici i poslanici. Hijerarhijsko zajedništvo treba pomoći punijem produbljanju značenja sakramentalnosti reda jer su sakramentalnost i kolegijalnost dvije neodvojive stvarnosti koje se u potpunosti ostvaruju upravo u sakramentu euharistije. Ono što je Punda također istaknuo kao jednu od bitnih teza II. vatikanskog koncila je i odnos biskupa i pape, gdje je istaknuto da vrhovnu vlast ima biskupski zbor na čelu sa papom. Iako primat označava prvenstvo pape, primat je u biti, što je novost koncila, relacijska stvarnost jer je papin primat u zajedništvu sa biskupskim zborom. Naposljetku, svi su „na jednom putu i cilju, a to je služenje Božjem narodu počevši od biskupa u zajedništvu sa prezbiterima i đakonima”, rekao je Punda.

Doc. dr. sc. Zlatko Matić održao je izlaganje na temu „Odnos biskupske i svećeničke službe u pravoslavju”. Na

samom početku Matić je istaknuo da je specifičnost pravoslavlja upravo oslanjanje na biblijsko-tradicijsko-kanonsku istinu, kao i u katoličanstvu. Temeljna nakana Matićeva izlaganja bilo je predstavljanje episkopa iz pravoslavne perspektive i značaj episkopa u današnjem vremenu. Ono što je prvotno naglasio je da sama struktura Crkve ukazuje upravo na tu eshatološku dimenziju kojoj sama Crkva stremi i to je, svakako, jedna od bitnih značajki pravoslavne ekleziologije. Episkopska služba je, istaknuo je Matić, specifična i različita od prezbiterijske i laičke službe po tome što episkop prinosi euharistijske darove. Za vjernike pravoslavne vjeroispovijesti, episkop je ikona Krista, njemu se treba pripojiti kao i Kristu, on treba biti glavna crta jedinstva, ličnost koja će privlačiti Božji narod Bogu. Između ostaloga, episkop je neodvojiv od Crkve, bez ostalih članova Crkve on i nije episkop u pravom smislu riječi zbog toga što postoji prava egzistencijalno-ontološka povezanost episkopa sa prezbiterijem. Dakle, važna odrednica pravoslavne teologije je istaknuta međusobna ovisnost prezbiterijuma i episkopata po uzoru na apostolsko nasljeđe koje je primjer obnašanja ovih dviju službi. Na temelju toga možemo reći da prezbiter služi euharistiju u ime svoga episkopa u kojoj svećenik spominje samo svog lokalnog biskupa preko kojega ima vezu sa svim ostalim episkopima. Što se tiče aktualne situacije u pravoslavlju, Matić napominje da se „nalazimo u problemima vezanim uz strukturu Crkve jer su obje službe pretrpjele određene promjene na svom putu u povijesti Crkve, prema tome živi odnos i puna koinonia je na svojevrsnom iskušenju“.

Nakon kratke rasprave i predviđenog odmora uslijedilo je predavanje pod nazivom „Biskup i prezbiteri u obzoru ekleziologije zajedništva. Neke teološke i praktične smjernice“ koje je održao doc. dr. sc. Davor Vuković. Profesor Vuković je svoje izlaganje iznio u vidu praktičnih smjernica na tragu ekleziologije zajedništva koju je obnovio II. vatikanski koncil. Ta ekleziologija je posve na tragu same biti Crkve jer naglašava cjelinu Božjeg naroda unutar kojeg imamo različite službe i darove. Među službama, temeljna je biskupska služba. Biskup je vidljivo počelo i temeljni princip jedinstva mjesne Crkve. S druge strane, svećenicima tj. prezbiterima je povjeren jedan dio naroda Božjeg, odnosno određena župna zajednica. Prezbiteri su mudri suradnici biskupa te pod vlašću dijecezanskog biskupa upravljaju župnim zajednicama. Biskupi stoga imaju prvu i temeljnu zadaću skrbiti i voditi brigu o svojim svećenicima, osobito župnicima, dok se od svećenika traži poštivanje biskupa, te duhovna briga i skrb o vlastitim župljanima. Između biskupa i prezbitera, pak, potrebno je razvijati zdrav odnos koji mora uključivati međusobno poštovanje i suradnju, dijalog i komunikaciju, povjerenje i čuvanje dobrog glasa, bratsku i očinsku ljubav. Pri kraju izlaganja Vuković je ukazao i na teme kao što su važnost redovitih susreta između biskupa i svećenika, posjeti biskupa župnim zajednicama, važnost supsidijarnosti u praktičnom izvršavanju biskupske i prezbiterijske službe, pitanje pravednosti u životu Crkve, kao i tema ozbiljne odgovornosti za preuzete službe Crkvi i njihovo kvalitetno (ne)obavljanje. Posljednje predavanje drugog dana znanstvenog skupa održao je doc. dr. sc. Boris Vulić na temu „Upute biskupima sv. Alfonza Marije de' Liguorija“. Profesor Vulić odmah na početku je istaknuo da je najjasnija definicija biskupa da su nasljednici apostola. Biskup i crkveni naučitelj Alfonz Marija de' Liguori je u svojem djelu iz 1745. godine naveo upute biskupima u pogledu obavljanja njihove dužnosti. Sveti Alfonz polazi od nekoliko temeljnih misli: kao prvo, za grešan život stada krivnju snose pastiri, kao drugo biskup je onaj koji živi za svoje stado i kao zadnje, jedino će biskupi

biti suđeni za svaku dušu koja je pripadala njegovim Crkvama. U svojem djelu navodi šest najvažnijih briga i devet biskupovih sredstava za upravljanje Crkvom. Temeljna briga je briga za sjemenište i njegova organizacija u pogledu odgojitelja i poglavara sjemeništa. Drugo posebno područje biskupove brige jesu ređenici; prema tome, biskup se ne treba voditi samo župnikovim preporukama, nego mora imati uvjerenje da je u kandidatu istinski crkveni duh. Treća biskupova briga su svećenici, gdje Liguori poziva biskupe da vode brigu o svećeničkom odijevanju i ponašanju te usavršavanju u moralnoj teologiji radi ispovijedanja. Četvrta skupina su župnici, biskupi ih moraju poticati na obiteljske i konstruktivne homilije te na stalnu spremnost ispovijedanja. Slijedi i peta briga koja je među najvažnijima, a to je da biskup ne treba nikako izabirati suradnike i vikare po rodbinskoj ili obiteljskoj liniji jer o tome ovisi red u biskupiji, nego suradnik mora imati duh i znanje, spremnost i požrtvovnost. Posebno su područje biskupove brige i ženski samostani, zato biskup mora paziti kome povjerava dužnost redovitog ispovjednika kako bi se izbjegle neugodne situacije. Sveti Alfonz navodi i biskupova sredstva za dobro upravljanje: kao prvo to je molitva kao neizbježan dio duhovnog života, drugo temeljno sredstvo je osoban dobar primjer biskupa, obveza rezidiranja i vizitacije lokalnim župama. Peto sredstvo su pučke misije, čiji je cilj plodno obavljanje sakramenta pokore. Šesto sredstvo su sinode kao prilika da se na sjednicama razmotre svi problemi. Također je bitno sredstvo i savjetovanje čime biskup pokazuje da nije navezan samo na svoje mišljenje. Pretposljednje sredstvo je privatna audijencija u kojoj biskup mora biti spreman primiti sve u svakom trenutku. Kao posljednje sredstvo sv. Alfonz navodi opomenu, koja mora biti izrečena smireno i razborito. U zaključnim promišljanjima profesor Vulić navodi po uzoru na svetog Alfonza „da biskup mora biti besprijekoran, svet u sebi, kako bi bio dobar upravitelj“.

Nova imenovanja u Gospičko-senjskoj biskupiji

Gospić, 14.9.2017. (IKA) - Dekretima gospičko-senjskog biskupa mons. Zdenka Križića izvršena su sljedeća razrješenja i imenovanja u Gospičko-senjskoj biskupiji. Mons. mr. Tomislav Šporčić razriješen je službe generalnog vikara Gospičko-senjske biskupije. Mons. Marinko Miličević razriješen je službe biskupskog kancelara i imenovan je generalnim vikarom Gospičko-senjske biskupije. Također je imenovan duhovnim pomoćnikom u katedralnoj župi Navještenja BDM u Gospiću, te privremenim upraviteljem župe sv. Antuna Padovanskog u Ličkom Novom. Preč. Mišel Grgurić razriješen je službe župnog vikara u katedralnoj župi Navještenja BDM u Gospiću i imenovan je biskupskim kancelarom Gospičko-senjske biskupije, te će i dalje vršiti službu biskupovog tajnika.

Predavanja trećeg dana TPS-a u Đakovu

Đakovo, 14.9.2017. (IKA/TU) - Dana 14. rujna u dvorani biskupa Josipa Jurja Strossmayera održan je treći i ujedno zadnji dan predavanja u sklopu Teološko-pastoralnog seminara za svećenike Đakovačko-osječke nadbiskupije. Seminar je započeo jutarnjom molitvom nakon čega je uslijedilo prvo predavanje pod nazivom „Biskupska služba i vlast u Crkvi. (Ne)sudjelovanje prezbitera na biskupskoj službi?“ koje je održao dr. sc. Zdenko Ilić. Profesor je predavanje započeo mišlju pape Franje o važnosti biskupa i prezbitera. Na početku izlaganja on se osvrnuo na dokumente koji govore o crkvenoj službi, od kojih je

polazišni Zakonik kanonskog prava. Prema tome, Ilić je prvo definirao pojam crkvene službe i njihovu različitost koju je predstavio jednom slikovitom shemom. Prema ZKP-u predstavljene su nam služba upravljanja koja se tiče dijecezanskog biskupa te njegov odnos prema prezbiterima. Nadalje, predavač je istaknuo da između biskupa i prezbitera postoji *communio sacramentalis*, prema tome dijecezanski biskup mora s osobitom brigom pratiti povjerene mu svećenike te ih pritom treba slušati kao svoje pomoćnike i savjetnike.

Nadalje, isti ovakav stav biskupa prema prezbiterima nalazimo i u uputi *Ecclesiae imago*. U drugom dijelu izlaganja su predstavljene i kanonske posljedice nevršenja službe koje je predavač pojasnio navođenjem konkretnih slučajeva. Osim prethodna dva i direktorij *Apostolorum successores* navodi obveze i biskupa i prezbitera te njihovu obvezu djelovanja prema onima koji su u potrebi. Ilić se također osvrnuo na različite izazove s kojima se na svojem putu susreću i biskup i prezbiteri te je ukazao i na važnost obnove pojedinih stvari bitnih za suradnju između biskupa i svećenika.

Drugo predavanje u prijedpodnevnom bloku s temom „Liturgijski temelj zajedništva prezbitera s biskupom“ održao je izv. prof. dr. sc. Ivica Žižić. Profesor Žižić je svoje izlaganje koncipirao u dva dijela. Tako se u prvom dijelu svojega predavanja osvrnuo na liturgiju eklezioLOGIJE u kojoj nalazimo ideju liturgije kao temelja koji oblikuje prezbitera i biskupa. U drugom dijelu izlaganja govorio je o zajedničarskoj naravi biskupa i svećenika. Između ostaloga, naglasio je Žižić, u liturgiji je osobito prisutna paradigma zajedništva koju je obnovio II. vatikanski koncil. Što će reći da liturgija postaje čin u kojemu se utemeljuje odnos biskupa i prezbitera, ona dovodi do svijesti *communija* između prezbitera i biskupa.

S druge strane, kroz povijest se govorilo o sakralizaciji biskupa i svećenika naspram laika te se ona više puta pokazala kao i negativan faktor u odnosu biskupa i svećenika. Odnosno, u takvom konceptu naglasak je bio na izdvajanje koje pruža identitet svećeniku, a izostalo je zajedništvo i došlo je do liturgijskog individualizma. Primjerice, privatne mise ukazivale su na to da su zajednice nešto drugotno i to je bio izvor klerikalnih zala. Međutim, na II. vatikanskom saboru se napustio koncept dvaju ovlasti te umjesto toga stavljen je naglasak na tri dara, tako se gleda i svećeništvo i biskupstvo: oni su svećenici kao i Krist, upravitelji i učitelji. Jedna od temeljnih teza koju je predavač naglasio je da je liturgijska zajednica kojom predsjedava biskup organ crkvenog jedinstva i tu se očituje i kultura zajedništva. Dakle, „jedinstvo biskupa i svećenika proizlazi iz sakramentalnog zajedništva i to se ostvaruje upravo u euharistiji“, rekao je Žižić.

Nakon kratke rasprave i predviđenog odmora uslijedio je drugi krug predavanja. Doc. dr. sc. Stanislav Šota održao je predavanje pod naslovom „Pastoralno-katehetska dimenzija biskupske službe u dokumentima pape Franje“. Profesor Šota je svoje izlaganje podijelio na četiri temeljna dijela. Na samom početku Šota je naveo da je temelj svake službe u Crkvi služenje, a biskupi su prvi autentični učitelji vjere, svećenici i pastiri. Papa Franjo ključnim smatra osobnu prisutnost biskupa u svakodnevnicima vjernika, te očekuje evanđeoski radikalizam, naviještanje Krista Raspetoga i Uskrsloga što je povjereni dar svakog biskupa. Stoga on dar službe mora ostvarivati kroz dimenziju kolegijalnosti sa drugim vjernicima i prezbiterima. Papa Franjo posebno traži od biskupa služenje i poniznost nasuprot fenomenu traženja časti i moći, naglasio je Šota. Biskup je pozvan svima približiti preobraženo Isusovo lice jer je temeljni koncept

kojega papa promiče evanđeosko i isusovsko lice Crkve. Između ostaloga, Papa navodi i ne-eklezijalne vidove biskupske službe kao što su prenaplašeni autoritativni vid, demokratski obilježena služba, čisto tehnoKratsko upravljanje i proročka izoliranost i usamljenost.

S druge strane, pastoralna i katehetska dimenzija biskupa, prema papi Franji, jest ta da biskup ima zadaću stvaranja ozračja u kojem će evanđelje biti naviješteno svakom čovjeku te mora provoditi misijsku preobrazbu u partikularnim Crkvama plodnim evangelizacijskim žarom. Biskupi između ostaloga imaju i zadaću stvaranja novih modela prikladnih za pastoralno i katehetsko djelovanje kao i zadaću inkorporiranja evanđelja u društvene i kulturne sredine. Prije svega, Papa stavlja naglasak upravo na inkulturaciju evanđelja kao temeljni zadatak pastoralne i katehetske dimenzije biskupske službe. Biskupska služba ima i svoju socijalnu dimenziju u mnogim pogledima, a jedan od njih je i ostvarenje načela socijalnog nauka Crkve u mjesnim Crkvama. „Pastoralna i katehetska dimenzija biskupske službe je uvijek služba evanđelju i bližnjemu“, rekao je Šota.

Posljednje predavanje zadnjeg dana TPS-a održao je dr. sc. Danijel Crnić pod nazivom „Župnička služba u korelaciji s biskupskom službom – teološko-pastoralni aspekt“. Profesor Crnić se osvrnuo na predkoncilsko viđenje svećenika i biskupa u kojemu prezbiter potpuno ovisi o biskupu te se osvrnuo na to da je tadašnje obrede svećenik morao izvršavati potpuno formalno, dok se na biskupa gledalo kao nedodirljivo. Sukladno tome, naveo je Crnić, na II. vatikanskom koncilu dolazi do preokreta situacije u kojoj su biskupi u međusobnoj povezanosti s prezbiterima vodeći se načelom služenja. Prema hrvatskim biskupima, suobličavanje Kristu je nužni uvjet za pastirsku službu te apeliranje na međusobno poštovanje i uvažavanje.

Nadalje, nova evangelizacija je nezaobilazni zadatak kako prezbitera tako i biskupa, a posebice suradnja s vjernicima. Crnić je naveo kako se danas među biskupima i prezbiterima nameće osjećaj preopterećenosti i zauzetosti što je veliki problem u sekulariziranom društvu. U nastavku izlaganja on se osvrnuo na pastoralno djelovanje i svećenika i biskupa te je naglasio važnost povjerenja između već spomenutih kako bi se sagledala realna situacija, u ovom primjeru, župe. Potrebno je da se biskupi i prezbiteri ugledaju na Kristov lik, a da pritom budu svjesni duha vremena u kojemu žive i djeluju, dok je njihova primarna uloga, uloga evangelizatora u svojoj partikularnoj Crkvi, zaključio je Žižić.

Nakon predavanja održana je i plenarna rasprava u kojoj su sudjelovali svi prisutni te poslijepodnevno druženje.

Tijelo sv. Leopolda Bogdana Mandića stiglo u Zadar

Na dočeku ispred crkve Gospe od Zdravlja, koja je ujedno svetište Leopolda Bogdana Mandića za Zadarsku nadbiskupiju, mons. Lenkić istaknuo: „S ponosom i radošću u srcu, na pragu ovog drevnog svetišta, dočekujemo sveca koji je njime upravljao, tri godine u njemu živio i svećeničku službu vršio. Ovo je milosni i radosni susret s velikim duhovnim sinom našeg hrvatskog naroda i našim zadarskim sugrađaninom“

Zadar, 14.9.2017. (IKA) - "Sveti Leopoldo, dobro došao na našu obalu života. Podrži nas usprkos protivnim vjetrovima na uzburkanom moru hrvatskog tla u vjernosti Bogu i ljubavi prema bližnjima", poručio je generalni vikar i kancelar Zadarske nadbiskupije mons. Josip Lenkić u nagovoru kojeg je u četvrtak 14. rujna održao za vrijeme liturgijskog obreda kojeg je predvodio pri dočeku tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića ispred crkve Gospe od Zdravlja, koja je ujedno

svetište Leopolda Bogdana Mandića za Zadarsku nadbiskupiju. „Danas s ponosom i radošću u srcu, na pragu ovog drevnog svetišta, dočekujemo sveca koji je njime upravljao, tri godine u njemu živio i svećeničku službu vršio. Ovo je milosni i radosni susret s velikim duhovnim sinom našeg hrvatskog naroda i našim zadarskim sugrađaninom. Sv. Leopold ponovno se vraća u svoj Zadar, u svoju crkvu, pred lik Gospe od Zdravlja. Neka po zagovoru svetog Leopolda, boravak njegovog svetog tijela bude milosno i blagoslovljeno vrijeme za grad Zadar i Zadarsku nadbiskupiju, osobito za naš duhovni rast i osobni susret s milosrdnim Ocem. Njegov dolazak i boravak neka drevnoj zadarskoj Crkvi u svemu bude milostan", poručio je mons. Lenkić, istaknuvši „da nas prisutnost Leopoldovog tijela potiče na snažnije življenje kršćanske vjere, na trajno obraćenje, prihvaćanje milosti svete ispovijedi i na ljubav prema bližnjima".

„Sveti Leopold je snagom otajstvene Božje prisutnosti ponovno među svojim narodom; ne da bismo mi gledali njega, nego da bismo po njemu vidjeli i susreli Boga. Kako je i sam rekao: 'Zahvalimo Bogu i zamolimo Ga za oprostjenje, jer se udostojao dozvoliti da naša ništastnost dođe u dodir s blagom Njegove milosti'. Na sve to poticala ga je velika ljubav koju je gajio prema Gospodinu i sveta euharistija iz koje je crpio najveće bogatstvo i snagu za svoje djelovanje. Kroz tako krhkog i siromašnog redovnika očitovala se Božja snaga. On je bio jasni svjedok ljubavi Očeve i darivatelj Božjeg milosrđa kroz sakrament pomirenja. Zaboravljao je na sebe, da bi čovjeku pokazivao Očevu milosrdnu ljubav i upućivao ga na nju", rekao je mons. Lenkić.

Istaknuo je da je sv. Leopold dio nepreglednog mnoštva svetaca koji su proslavili Boga živeći skromnim životom protkanim služenjem Bogu i bližnjemu. „Takvim životom živio je i svetac koji je ponos našeg naroda koji nas danas okuplja. Velik, u malom slabašnom i krhkom tijelu. Velik duhom i srcem, velik svetošću, a to je jedina prava veličina. Maleni, neznatni redovnik kojeg je Bog uzvisio i stavio ga kao uzor svetosti. Svima nama srcu dragi kapucin: sv. Leopold Bogdan Mandić, apostol ispovijedaonice i kršćanskog jedinstva, duhovnik i tješitelj ljudskih srdaca. Mnogima je pokazao stazu života, puninu radosti lica Božjega. I sam sv. Leopold kaže: 'Nijedan čovjek nije toliko od blata da u njemu nema zrnca zlata'. Tihi i povučeni franjevac kapucin, koji je sav svoj redovnički život proživio u tuđini, a srce mu je neprestano jecalo i čeznulo za domovinom", rekao je predvoditelj obreda, podsjećajući na svećevu riječi: 'Krv nije voda. Ne izdaje se vlastita krv', 'Moje je srce s druge strane mora'. "Zaista, njegovo srce kucalo je za rodnu grud, za njegov hrvatski narod, za Crkvu, za drugu stranu Jadrana", rekao je don Josip.

Ispred Mariji posvećene crkve, don Josip je istaknuo riječi iz njenog hvalospjeva 'Silne zbaci s prijestolja, a uzvisi neznatne', u kojem ona hvali Gospodina za sve što je učinio u njenom životu i što će učiniti u životima svih svetaca. „Svetost nekog Božjeg ugodnika primjer je nama kako mi danas trebamo živjeti vjeru i protkati je u svoj svakodnevni život: osobni i obiteljski, profesionalni i narodni. Biti svet nije nešto nedohvatno, rezervirano samo za neke, nego poziv svakome. Neka Gospodin po zagovoru svetog Leopolda blagoslovi sva naša dobra nastojanja i privede nas svetosti života. Sveti Leopold, zagovaraj nas da vidimo Božje milosrđe, da mu pristupamo i da živimo u Njegovoj milosti. Sveti Leopold, moli za nas, za naše obitelji, hrvatski narod i dragu nam domovinu Hrvatsku", zaključio je mons. Lenkić u prigodnom nagovoru.

U zajedništvu s mons. Lenkićem bili su don Josip Radojica

Pinčić, župnik katedrale Sv. Stošije i upravitelj zadarskog svetišta sv. Leopolda, dekan dekanata Zadar Istok i Zadar Zapad don Igor Ikić i don Tomislav Sikirić, o. Jozo Milanović, OSB, don Roland Jelić, rektor i don Zvonimir Mikulić, prefekt Nadbiskupskog sjemeništa 'Zmajević' u Zadru.

Zadarski nadbiskup Želimir Puljić nije bio na dočeku svećevog tijela u Zadru jer je sudjelovao na svečanoj akademiji i svečanom misnom slavlju u Mostaru, prigodom 25. obljetnice biskupskog ređenja mostarsko-duvanjskog biskupa Ratka Perića.

Svećani doček tijela sv. Leopolda Mandića u Zadru

Puk svih staleža dostojanstveno i u tišini iskazuje štovanje svecu, ulazeći na glavna vrata crkve Gospe od Zdravlja, a izlazeći kroz vrata sakristije u stražnjem dijelu crkve. Sve prolazi iznimno protočno, s poštovanjem i obzirom da svatko iskaže štovanje sv. Leopoldu koji je u Zadru jako štovan

Zadar, 14.9.2017. (IKA) - Tijelo sv. Leopolda Bogdana Mandića stiglo je ispred crkve Gospe od Zdravlja u Zadru u četvrtak 14. rujna u 14.20 sati, dočekano zvonima te crkve, crkvenim pjesmama i pljeskom nazočnog puka. Zadar je prva postaja šestodnevno boravka svećevog tijela u Hrvatskoj gdje je sv. Leopold djelovao od 1897. do 1900. g. U pratnji tijela sv. Leopolda među pristiglima u Zadar bili su i fra Jure Šarčević, provincijal Hrvatske kapucinske provincije, hrvatski, slovenski i talijanski kapucini te svećenici Leopoldove rodne Kotorske biskupije.

Na početku obreda, sarkofag sa svećevim tijelom okadio je mons. Josip Lenkić, generalni vikar Zadarske nadbiskupije, te je odmah na početku obreda uputio nagovor. Sarkofag je položen na veliki odar crvene boje rubno ukrašen bijelim cvijećem, te je tako i unesen u crkvu. Ispred crkve bili su i članovi Odreda Hrvatske bratovštine Bokeljske mornarice 809. g. iz Hrvatske, u kojem su u nošnji tog odreda, s njegovim stijegom i hrvatskom zastavom, bili članovi iz Zagreba, Rijeke, Pule, Zadra, Splita i Trogira. Oni su izrazili počast i otpust svecu podizanjem i otpuštanjem tih dviju zastava, te su nakon što je tijelo uneseno u crkvu Gospe od Zdravlja, bili ispred odra svećevog tijela. Članovi Bokeljske mornarice bit će i na ispraćaju svećevog tijela u Rijeci.

Više puta u vremenu iščekivanja dolaska svećevog tijela svećano su se oglasila zvana te crkve. U vremenu čekanja relikvije mr. don Dario Tičić, član Organizacijskog odbora za doček svećevog tijela, u svetištu Gospe od Zdravlja izricao je prigodne misli i aktualizirao duhovnu poruku za naše vrijeme po uzoru na život sv. Leopolda te se molila krunica. U crkvi se tijekom obreda zahvalilo za dolazak svećevog tijela, molilo se za potrebe Crkve, svijeta i hrvatskog naroda, te snagu u nasljedovanju uzornog života sveca koji je puno zadužio svoj narod i domovinu, rekao je Tičić.

Nakon što je tijelo uneseno u crkvu, među prvima koji su iskazali štovanje svecu, bili su učenici Klasične gimnazije Ivan Pavao II. Zadar sa svojim profesorima te se osobito molilo za mlade. U svemu sudjeluju i zadarski sjemeništarci, a pjevanje su predvodili članovi Katedralnog zbora sv. Stošije pod ravnanjem Žana Morovića. Nakon završetka obreda, hrvatski kapucini ljudima u crkvi bili su na raspolaganju za ispovijed. Puk svih staleža dostojanstveno i u tišini iskazuje štovanje svecu, ulazeći na glavna vrata crkve, a izlazeći kroz vrata sakristije u stražnjem dijelu crkve. Sve prolazi iznimno protočno, s poštovanjem i obzirom da svatko iskaže štovanje sv. Leopoldu koji je u Zadru jako štovan i puk ga na njegov blagdan u toj crkvi časti na pet misnih slavlja. Svaki dan u toj crkvi ujutro u 8

sati slavi se misa i omiljeno je mjesto pohoda zadarskih vjernika i svih koji dođu u Zadar.

Osobito je dirljivo vidjeti kako puk prolazeći pokraj svečevog sarkofaga ne napušta odmah crkvu, nego se svatko spontano zaustavlja i ima potrebu pomoliti, pa i kleknuti, pred svetohraništem i slikom Gospe od Zdravlja, ispred oltara koji se nalaze u rotondi svetišta, iza Leopoldovog sarkofaga. To je znak dubokog predanja i istinske pobožnosti svih pristiglih, koji svoju molitvu započetu u čekanju i pred svečevim tijelom, tiho dovršavaju pred Isusom u tabernakulu i pred Gospinom slikom. Dok narod u velikom broju čeka ispred crkve, moli se krunica i pjevaju crkvene pjesme. Sve prolazi mirno, svečano i dostojanstveno organizirano, bez zastoja, u zajedničkoj i osobnoj molitvi pridošlih štovatelja.

Među brojnim pukom koji u crkvi Gospe od Zdravlja do 18.30 sati iskazuje štovanje pred tijelom sveca su i redovnice i redovnici svih redova iz Zadarske nadbiskupije i drugih dijelova domovine, među kojima su i klauzurne sestre benediktinke.

Sv. Leopold Bogdan Mandić bio je poglavar kapucinskog samostana koji se nalazio uz crkvu Gospe od Zdravlja na poluotoku u središtu Zadra. Tu je crkvu 1978. g. zadarski nadbiskup Marijan Oblak proglasio svetištem sv. Leopolda za Zadarsku nadbiskupiju te nabavio i relikvijar sa svečevim moćima.

Cijeli kompleks, kapucinski samostan i lađa crkve Gospe od Zdravlja bili su srušeni u Drugom svjetskom ratu, osim samog svetišta – rotonde. To se pripisuje čudesnoj zaštiti sv. Leopolda, da je uslijed bombi koje su cijeli grad srušile, netaknutim ostao sačuvan prezbiterij i oltar za kojim je Leopold misio. Baš kako je i u Padovi bio srušen cijeli tamošnji samostan, osim ispovjedaonice u kojoj je sv. Leopold ispovijedao.

U crkvi Gospe od Zdravlja inače se nalazi velika oltarna slika i kip sv. Leopolda. U crkvi se nalazi i grob zadarskog nadbiskupa Vicka Zmajevića koji je rodom iz Perasta, crnogorskog mjesta u općini Kotor, te je i time očitovana povezanost istaknutih kotorskih Hrvata koji su ugradili cijelog sebe u život Katoličke Crkve u teškim povijesnim vremenima.

Između crkve Gospe od Zdravlja i obližnje stambene zgrade nalazi se ulica sv. Leopolda Bogdana Mandića koja kroz perivoj Gospe od Zdravlja vodi prema zadarskoj obali. Govoriti o sv. Leopoldu u svjetlu Gospe od Zdravlja ima osobitu vrijednost jer se sv. Leopold za života utjecao Mariji časteći je baš pod zazivom Gospe od Zdravlja. Ona ga je od početka njegova svećeništva pratila u značajnim trenucima. I za svećenika je zaređen u crkvi njoj posvećenoj - fra Leopold je zaređen za svećenika 20. rujna 1890. g. u crkvi Gospe od Zdravlja u Veneciji.

Pred slikom Gospe od Zdravlja obnovio bi svoj zavjet za jedinstvo Crkve Istoka i Zapada. Mariju je nazivao svojom Blaženom Gospodaricom. Prije preminuća, pruženih ruku prema nebu posljednje riječi sv. Leopolda su bile 'O blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo'. Leopold je pristupio Mletačkoj provinciji franjevac kapucina jer su Zadar i Herceg Novi bili u sklopu mletačke provincije.

Biskup Križić na proslavi svetkovine Uzvišenja sv. Križa u Ogulinu

Održana procesija središtem grada u kojoj su sudjelovala laička društva i udruge, Frankopanska garda, vatrogasci, lovci, predstavnici policije i vojske

Ogulin, 14.9.2017. (IKA) – Ogulinska župa sv. Križa proslavila je u četvrtak 14. rujna župnu svetkovinu

Uzvišenje sv. Križa, a proslavljen je i Dan grada.

Svečanu misu predvodio je gosičko-senjski biskup Zdenko Križić u koncelecijaciji domaćeg župnika Josipa Štefančića, generalnog vikara biskupije mr. Marinka Miličevića kao i brojnih svećenika među kojima i počasnog građanina Ogulina i umirovljenog svećenika Riječke nadbiskupije mons. Jurja Petrovića. Misi je prethodila procesija središtem grada u kojoj su sudjelovala laička društva i udruge, Frankopanska garda, vatrogasci, lovci, predstavnici policije i vojske. „Danas se molimo za građane ovog grada da taj grad vole, da u njemu opstanu i vesele mu se, a da odgovorni donose prave odluke“, istaknuo je na početku biskup Križić te nastavio: "S Isusom križ postaje znak spasenja, pripadnosti i kršćanskog identiteta. Nosimo ga oko vrata, njime blagoslivljamo kuće, započinjemo svoj život, a i ispraćamo se na vječno počivalište". Biskup je rekao da križ treba nositi dostojanstveno i ne gubiti zbog patnje dobrotu srca. Jer bez ljubavi svaka je patnja prokletstvo budući da se križ očituje kao uzdignuto uzvišenje Božje ljubavi. Kršćani nisu mazohisti koji traže križeve, već oni koji uzimaju križeve koje im život donese. Ako izgubimo sposobnost nositi vlastitu patnju, nećemo nikada doživjeti potrebitu preobrazbu. Križ možemo prihvatiti ili ne prihvatiti, ali ga ne možemo mimoići, rekao je mons. Križić. Biskup je propovijed završio riječima F. M. Dostojevskog: „Gospodine, ne molim te da me oslobodiš križeva nego da me učiniš dostojnim moga križa“.

Liturgijskom glazbom misu je pratio veliki župni zbor pod vodstvom s. Pankracije Žižić i uz orguljsku pratnju Karle Tripalo.

Svetkovina Uzvišenja sv. Križa proslavljena u sisačkoj katedrali

Sisak, 14.9.2017. (IKA) - Svetkovina Uzvišenja sv. Križa proslavljena je u četvrtak 14. rujna u sisačkoj katedrali. Svečano misno slavlje predvodio je umirovljeni gosičko-senjski biskup Mile Bogović u zajedništvu s domaćim biskupom Vladom Košićem, generalnim vikarom i prepoštom Stolnog Kaptola mons. Markom Cvitkušićem, kancelarom mr. Jankom Lulićem, katedralnim župnikom preč. Markom Karačom i dvadesetak svećenika.

Na početku sve okupljene, a posebno biskupa Bogovića, pozdravio je biskup Košić. Biskup je podsjetio kako su vjernici Sisačke biskupije povlašteni jer jedini u Hrvatskoj imaju kao zaštitnika katedrale samog raspetoga Krista Gospodina.

U homiliji, podsjetivši na povijesni kontekst ovog blagdana, biskup Bogović je rekao kako je sv. Jelena Križarica osjetila snagu Križa te nakon što su kršćani dobili slobodu ona ga je i otišla tražiti na Kalvariju, na mjesto na kojem je visjelo Spasenje Svijeta. „Njezin sin, car Konstantin, sagradio je na mjestu gdje je bio taj križ veličanstvenu baziliku. U nju je i stavljen križ i ljudi su dolazili da se poklone križu. No dogodilo se da je nekršćanski perzijski kralj osvojio Jeruzalem i odnio križ. Kada ga je kršćanski car Heraklije pobijedio, kao uvjet mira tražio je povrat sv. Križa. I tada je svečano sveti Križ vraćen na mjesto otkuda je prije bio oduzet. Bila je to velika proslava i tako je sveti Križ uzvišen, na što nas podsjeća i današnji dan. Predaja kaže da je sam car nosio na svojim leđima križ, ali da nije mogao doći do mjesta Kristova raspeća prije nego je svukao carske haljine. Tu snagu Križa osjetili su i naši preci Hrvati koje je taj isti car Heraklije pozvao ovamo da mu budu saveznici. Do tada poganski Hrvati povjerovali su u spasonosnost Križa Kristova i primili krštenje u znaku istoga križa. Svetom Križu posvećena je i prva katedrala hrvatskog biskupa u

Ninu. Ta crkva poslužila je kao nadahnuće za Crkvu hrvatskih mučenika na Udbini, onih koji su prepoznali snagu nevine patnje i žrtve za druge, poput Krista na križu. Tu snagu svetog Križa osjetili su i oni koji su ovdje sagradili ovu crkvu", poručio je biskup Bogović.

U nastavku propovjednik je govorio i o Isusovu uskrsnuću i kako su to doživjeli oni koji su ga ljubili. „Ništa ih nije moglo zaustaviti da krenu s Kalvarije u svijet i da naviještaju tu Božju ljubav koja se u Kristu očitovala, ljubav koja pobjeđuje sve pa i smrt. Ali, prisjetimo se kako su se postavili prema Kristovoj pobjedi oni koji su ga osudili i pribili na križ. Oni su potplatili stražare da krenu s Kalvarije i da lažu, pričaju kako Isus nije uskrsnuo nego da su ga apostoli ukrali 'dok smo mi spavali' i sada pričaju o uskrsnuću. I evanđelist kaže da se ta laž proširila do danas. I nemojmo misliti da će taj pohod laži zaobići naš narod, a još manje da će nestati. I danas osjećamo tu snagu laži te upravo Biblija rado povezuje laž i ubojstvo. Pucanje u istinu lako prijeđe u pucanje u ljude. Isus je govorio istinu, a na kakav je otpor nailazio! Tražili su da ga ubiju... Laž, nasilje i ubojstvo išli su uvijek ruku pod ruku kao što su nerazdvojivi istina i život. Neće biti lako nikada onima koji će raditi na čišćenju povijesti od laži, ali rade sveti posao. Treba se čuvati deložacije, ali treba provoditi i 'delažaciju' Hrvatske u prošlosti i sadašnjosti. Stranice povijesti na kojima je laž ne smiju se preskočiti; 'nije onaj koji traži istinu kvaritelj nego ispravitelj povijesti', reče jedan književnik", istaknuo je biskup Bogović.

Na kraju govoreći o našašću i uzvišenju sv. Križa biskup je ustvrdio kako „Bog diže križ pred našom mukom, bolešću, osamljenošću, depresijom i starošću kao znak spasonosnog života". „Zato stavljamo taj znak i na sebe i na naše grobove. Ono što je imalo izgled poraza i smrti, dobilo je po Kristu snagu pobjede i života. Možda nas, braćo i sestre, obuzima klonoće, beznađe i depresija zbog svega što se događa u svijetu i u našoj domovini, što se događa vama u Sisku i sisačkom kraju. Teško je hraniti nadu kada vidiš pred sobom zmiju kao Izraelci u pustinji, teško je buditi životni zanos kada osjećaš križ na sebi i vidiš ga pred sobom. Probudi vjeru da svaki križ koji je s vjerom nošen vodi onkraj Kalvarije - do vječnosti. Nemojmo misliti da ćemo to shvatiti snagom svoga tijela i krvi. Mobitel često poručuje 'baterija prazna'. Može on biti zlatan, ali s praznim baterijama ne koristi ničemu. Izvor za naše vjermičke baterije je Isus Krist i spasonosni njegov križ. Ako je On pred nama onda imamo pravu navigaciju koja nam sa svake naše kalvarije otvara pogled prema vječnosti. Taj pogled u vječna prostranstva neka osvijetli i današnji blagdan Uzvišenja sv. Križa", zaključio je biskup Bogović.

Misno slavlje animirao je Biskupijski zbog pod ravnanjem prof. Jelene Blašković i orguljašku pratnju vlč. Roberta Jakice. Misi je prethodila molitva Večernje kanonika Stolnog Kaptola sv. Križa, a nakon mise brojni okupljeni vjernici nastavili su druženje u pastoralnom centru „Petar Žagmeštar".

Govor rektora padovanskog svetišta sv. Leopolda Bogdana Mandića u zadarskoj katedrali

Zadar, 14.9.2017. (IKA) - Na dan dolaska tijela sv. Leopolda u Zadar, na kraju svečanog misnog slavlja koje je u katedrali sv. Stošije u Zadru u četvrtak 14. rujna predvodio zadarski nadbiskup Želimir Puljić, prisutnima je prigodnu riječ uputio fra Flaviano Giovanni Gusella, rektor Svetišta sv. Leopolda Mandića u Padovi. „U ime kapucina iz Padove i venetskog kraja, zahvalio bih svima, i zadarskom nadbiskupu Želimiru Puljiću, što ste prihvatili da posmrtni

ostaci sv. Leopolda budu s vama. Nikad nisam imao nikakvih sumnji u poštovanje i ljubav koje je hrvatski narod imao prema sv. Leopoldu. Ali, stvarnost uvijek nadvisuje svako očekivanje. Večeras u srcu proživljavam sve osjećaje koje sam doživio prošle godine kad je tijelo sv. Leopolda bilo u Rimu i Zagrebu. Vi ljubite sv. Leopolda zato što je on prvi vas ljubio i još uvijek vas ljubi. Govoreći o vama, sv. Leopold bi rekao: 'To je moj narod. I ja živim za njega'. Bio je zatvoren u svojoj maloj sobici u Padovi. Govorio je: 'Ja sam ovdje kao ptica u krletci. Ali moje srce je uvijek s onu stranu mora'.

Danas su posmrtni ostaci sv. Leopolda među vama. Da vas podsjetje na tu ljubav koja nikad nije nedostajala u njemu. Štoviše, ona je sve više rasla, osobito otkad on živi u nebu kod Gospodina. Hvala vam! Sv. Franjo kaže da ne smijemo glorificirati svete, jer oni su nam dar Gospodnji. Štoviše, da prihvaćamo dar kojeg su nam oni prenijeli. Da svatko od vas u svom srcu prihvati poruku koju je nosio Leopold Bogdan Mandić" rekao je rektor Gusella.

Potom je iznio osobno iskustvo, kad mu je papa Franjo 22. travnja 2015. g. rekao: 'Oče, Leopold će biti jedan od zaštitnika Godine milosrđa', koju je Sveti Otac odlučio proglasiti. „Papa Franjo je zaključio rekavši mi: 'Moraš reći svojim fratrima da moraju ispovijedati kao što je ispovijedao sv. Leopold. Mislim da ta poruka ne vrijedi samo za braću franjevece, ispovjednike, nego za sve ispovjednike sveopće Crkve. Jer danas znamo da svijet treba takvih ispovjednika, djelatelja Božjeg milosrđa. Sv. Leopold je bio autentična slika Gospodnjeg milosrđa. Neka nam svima izmoli obilje Božjeg milosrđa: vašoj Crkvi, vašim pastirima, Hrvatskoj, cijeloj Crkvi i cijelom svijetu. Veliko hvala nadbiskupu Puljiću koji je i predsjednik HBK, jer su jednodušno prihvatili želju i zahtjev da sv. Leopold bude proglašen zaštitnikom svih koji boluju od tumora. Molimo da se to uistinu dogodi što prije. Hvala!" zaključio je rektor Gusella u svom obraćanju u katedrali sv. Stošije.

Tijelo sv. Leopolda u Zadar odnosno Hrvatsku došlo je u pratnji sedmorice kapucina iz padovanskog svetišta i jednog dijecezanskog svećenika. Fra Jure Šarčević, provincijal Hrvatske kapucinske provincije koji je i prevodio govor rektora Guselle, na kraju mise je zahvalio svima koji su doprinijeli veličanstvenoj organizaciji dolaska svečevog tijeka, volonterima humanitarne organizacije Croce Verde koji u vozilu prate svečevo tijelo, padovanskom rektoru Guselli te Venetskoj kapucinskoj provinciji.

Misno slavlje na dan pohoda tijela sv. Leopolda Mandića u Zadru

Zadar, 14.9.2017. (IKA) – „U punom smislu riječi, Leopold je uspio umrežiti zdravo i jednostavno prihvaćanje i razumijevanje s otajstvenom dimenzijom sakramenta ozdravljenja", rekao je zadarski nadbiskup Želimir Puljić u propovijedi svečanog koncelebriranog slavlja koje je predvodio u četvrtak 14. rujna u katedrali sv. Stošije u Zadru, na dan pohoda tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića u Zadar. U zajedništvu više od stotinu svećenika iz više zemalja, bili su i fra Flaviano Giovanni Gusella, rektor svetišta sv. Leopolda Mandića u Padovi i fra Jure Šarčević, provincijal Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića.

„Sveci nam pomažu odupirati se zavođenjima ovoga svijeta i liječiti zadobivene rane", rekao je nadbiskup, istaknuvši da „kad častimo zemne ostatke svetaca, častimo one koje je Bog obdario osobitim milostima i darovima. Časteći njih, mi častimo Darovatelja svih darova. Dok smo okupljeni oko zemnih ostataka sv. Leopolda, mi dižemo hvalu Bogu

svemogućemu i Isusu Kristu rassetome koji nas je svojom mukom i smrću spasio i otkupio" rekao je mons. Puljić. Uvodno je Bogu zahvalio što je na veliku svetkovinu Uzvišenja Svetog Križa u zadarskoj sredini u katedrali dragi sv. Leopold. "On upire prstom prema rassetom Gospodinu. Ne može dignuti ruku, ali upućuje nas na njega i diže ruku kako je dizao u ispovjedaonici, kad su ljudi dolazili moliti blagoslov, odrješenje i pomoć. I mi smo došli rassetom Gospodinu moliti blagoslov i pomoć. Grešni smo i slabi. Isto kako su penitenti dolazili Leopoldu, i mi Rassetome zajedno s Leopoldom koji je u tome bio ekspert. Dolazimo Isusu reći 'Slabi smo, grešni, nemoćni. Pomozi nam, Gospodine'", potaknuo je mons. Puljić, u zahvalnosti svima koji su učinili da sv. Leopold bude među nama.

Poželjevši da nam sv. Leopold pomogne u hrvanju s opasnim i zavodljivim ideologijama i životnim teškoćama, nadbiskup je rekao da se „sv. Leopold nije zaustavio nad tom činjenicom niti digao ruke za predaju. Neumorno je dizao ruke da blagoslovi, ohrabri i učvrsti ljude da se ne boje. Vjerovao je u sakramentalnu milost koja pomaže u jačanju i učvršćenju ljudskog duha, da ne podlegne pred zavodnjima i kolonizacijom. Poticao je i usmjeravao ljude neka rade na sebi, obraćaju se i popravljaju", rekao je nadbiskup, podsjetivši na misao Junga kako su se, paralelno s padom religioznog života, neuroze vidljivo umnožile, kao zakon spojenih posuda. Jung je smatrao da su religije kao ljekoviti sustavi bili velika pomoć ljudima u liječenju duševnih patnja. Pomažu čovjeku osloboditi se neurednih osjećaja krivnje, straha, srdžbe, bijesa, ljubomore, zavisti i neprijateljstva, od svih ideoloških zarobljavanja. „Vjera nam pomaže da budemo slobodni, odvažni. Hrabri, da se ne bojimo nikoga, samo Boga. Uz milosti sakramenta ispovijedi, koju Gospodin obilno dijeli svima koji se kaju i ispovijedaju, valja uočiti i osjećaj zaštićenosti i sigurnosti koju nam Crkva vjerom i sakramentima pruža. Naime, u zajedništvu s drugima osjećamo se povezanim. I računamo na njihovu pomoć, razumijevanje i potporu. A to stvara osjećaj pomilovanosti, sigurnosti i svijesti da smo nošeni valovima milosti. I ništa nas ne može slomiti jer putujemo valovima milosti", rekao je zadarski nadbiskup, naglasivši: „Nošen tim valovima milosti, sv. Leopold je proveo zadnjih četrdeset godina svog života u Padovi ispovijedajući vjernike. Svi su se osjećali pomilovanima kad bi došli njemu na ispovijed. S osobitim darom mudrosti i savjeta imao je prikladnu riječ za svakoga. A njegova zlatna ruka pola stoljeća je blagoslivljala i odrješivala. Kako je lijepo imati prijatelja zlatne ruke koji razumije i pomaže svojim djelima i savjetima. A Leopolda su tražili radnici i studenti, profesori i intelektualci, vojnici i časnici, časne sestre i redovnici, svećenici i biskupi. Neka nam pomogne usvajati vrline ljubavi i strpljivosti, blagosti i dobrote, krotkosti i poniznosti, milosrđa i zahvalnosti, koje sv. Pavao nabraja kao nužnu prtljagu za svakog kršćanina", poželio je nadbiskup.

Sveti Leopold je dobro shvatio metodologiju preobrazbe i obraćanja pa je cijelog života po sakramentu svete ispovijedi pomagao ljudima da svuku starog i obuku čovjeka, rekao je mons. Puljić. „Isto tako, znao je kako kreposti i vrline 'ne padaju s neba', već se za njih valja izboriti. A pred brojnim životnim teškoćama i duševnim patnjama znao je svakome uputiti riječ ohrabrenja kako se othrvati brojnim zavodnjima kojima je čovjek u životu izložen. Sveci nam pomažu upravo u tome, svojim primjerom – kako se othrvati. I kako liječiti rane", naglasio je mons. Puljić. „Leopold je bio svjestan slabosti ljudskog duha i njegove podložnosti zavodnjima svih vrsta. Jer bio je svjestan, i povijest nam pokazuje, da su zavodnici u prošlosti i danas

imali jako puno uspjeha. Strašno puno uspjeha. I upropastili su brojne duše. Treba biti budan, otporan i boriti se", potaknuo je nadbiskup, podsjetivši na sv. Ivana Pavla II. koji je Leopolda proglasio svetim, kako se neumorno obraćao svima i poticao „da ne podlegnu naučavanju iskrivljenih antropologija koje su cvjetale nakon Francuske revolucije i danas cvjetaju. Njihove posljedice još uvijek osjećamo", upozorio je mons. Puljić. To su pozitivizam, „koji je podigao kumire ekonomije i tehnologije i tako pomogao da se čovjek otuđi i izobličiti". Zatim, liberalizam je „uklonio Boga iz javnog života, a na njegovo mjesto postavio kumire zlatnog teleta progresa i uživanja" te marksistički kolektivizam. Oni su „vladali ljudskim duhom i kulturom u zadnja tri stoljeća te je društvo zapalo u krizu kakvoj nije bilo prema u povijesti čovječanstva", upozorio je mons. Puljić.

Uz te ideologije u razvoju od 18. do 20. st., "u naše vrijeme, potihlo ali aktivno, širi se rodna teorija. Taj svjetonazor nameće novo tumačenje čovjeka koji nije spojiv s normalnim ljudskim poimanjem, a pogotovo ne s kršćanskom antropologijom. Ona ne prihvaća činjenicu da su ljudsko biće rađa kao muško i žensko, već tvrde da su njihove razlike društvena konstrukcija. Mi smo postali ovo što jesmo, jer nas je društvo oko nas, učinilo takvima. To je društveni konstrukt, to nije trajno. Tko to može vjerovati? Ali polaze od te činjenice", upozorio je mons. Puljić, poručivši: "Čini se kako trenutno jedino Katolička Crkva otvoreno i jasno upozorava na opasnosti te nove ideologije koju ona sa sobom nosi".

Istaknuo je poticaj velikog stručnjaka za rodnu teoriju, Tony Anatrelle, koji je francuski specijalist socijalne psihijatrije i savjetnik Papinskog vijeća za obitelj, a upozorava: "Ne bojte se boriti protiv rodne ideologije koja je najveća kušnja u ovom stoljeću. Budite proročka manjina, koja će učiniti vlastitima riječi sv. Ivana Pavla II. koji je rekao kako treba 'stalno ukazivati na zablude te nove antropološke hereze'. "Čini se da zaista idemo prema tome da budemo manjina. Nekidan u europskom parlamentu kod izglasavanja Istanbulske konvencije, ostala je manjina koja nije digla ruku, ali je većina pobijedila. Idemo prema stanju gdje ćemo biti manjina. Ali i kad smo manjina, ne trebamo se bojati reći istinu. I proročki djelovati i reći 'To nije dobro, to je opako, zavodljivo'", potaknuo je nadbiskup.

"Kad govorimo o herezama, misao mi ide na prva stoljeća, 4. st. nakon oslobođenja, kad je Crkva dobila slobodu. Onda su se javile hereze unutar Crkve. I Bog je vodio Crkvu. Nije se dao. Nije dao da Crkva nastrada. Jer progonitelji su htjeli uzeti tijelo Crkve, uništiti je. Zbrisati je, kao što je Pavao bio naumio kad je krenuo da uništi tu sektu, kako je govorio. A heretici koji su se javljali unutar Crkve, oni su joj htjeli dignuti dušu. Jer su nijekali Presveto Trojstvo i Isusovo božanstvo. Čini mi se da idemo u nekom tijeku prema takvim herezama s kojima se treba suočiti i hrabro se boriti", upozorio je i ohrabrio mons. Puljić.

Rodna ideologija sve više osvaja jer se nameće putem medija, obrazovnih programa i pravnih propisa izglasavanjem zakona, rekao je nadbiskup, podsjećajući da se to prije četiri godine pokušalo učiniti i u Hrvatskoj preko zdravstvenog odgoja u školama. Istanbulska konvencija usvojena u europskom parlamentu većinom glasova, želi zaštititi žene i obitelji od nasilja. Nitko ne bi bio protiv takve konvencije, kad u njoj ne bi bili stavovi i termini rodne ideologije koju kršćanin ne može prihvatiti. Ta ideologija, rekao je umirovljeni papa Benedikt XVI., 'vrši atentat na oblike obitelji koju čine otac, majka i djeca'. Papa Franjo ju je za vrijeme susreta mladih u Poljskoj 2017. g. nazvao ideološkom kolonizacijom. Zabrinjava činjenica da su stranke koje se nadahnjuju kršćanskim nazorom, u imenu ili

stavu, digli ruku za tu konvenciju. Među njima su i predstavnici iz naše zemlje", upozorio je mons. Puljić, čestitavši svim parlamentarcima koji su imali hrabrosti oduprijeti se toj suvremenoj kolonizaciji i slovačkom parlamentu koji je nije ratificirao.

Nadbiskup je poželio da sv. Leopold moli za nas, da blagoslovi Zadarsku nadbiskupiju i Zadar u kojem je boravio tri godine te cijeli hrvatski narod kojem je s ponosom pripadao. Pjevanje je predvodio Katedralni zbor pod vodstvom ravnatelja Žana Morovića i u orguljaškoj pratnji Dragana Pejića. Na misi je sudjelovalo više tisuća vjernika, u katedrali i na Trgu sv. Stošije ispred nje, gdje je bio postavljen veliki video zid.

Sv. Leopolda Bogdana Mandića u Zadru pohodilo oko 20 tisuća vjernika

Zadar, 15.9.2017. (IKA) – Procjena je da je štovanje relikvije - tijela sv. Leopolda Mandića u Zadru u četvrtak 14. rujna u zadarskim crkvama Gospe od Zdravlja i katedrali sv. Stošije iskazalo oko 20 000 vjernika. Jedan od pokazatelja je i činjenica da je podijeljeno dvadeset tisuća sličica s likom sv. Leopolda na čijoj je poleđini molitva tom svecu, a tiskala ih je Zadarska nadbiskupija. Svečevo tijelo u sarkofagu na odru u procesiji koja je počela u 18.30 sati od crkve Gospe od Zdravlja do katedrale sv. Stošije kamenim pločnikom gurali su volonteri. Na početku procesije bio je križ, zatim redovnice, nekoliko zadarskih svećenika pa redovnici kapucini, pristigli u Leopoldovoj pratnji u Hrvatsku. Nakon odra slijedio je puk koji je gromko u skladnom zajedništvu pjevao crkvene pjesme, predvođen Katedralnim zborom sv. Stošije pod vodstvom Žana Morovića. Na Trgu sv. Stošije ispred katedrale sveca je dočekao brojna grupa, a pozdravljali su ga i usput ulicom Jurja Bijankinija kuda se procesija kretala i gdje je nekada koračao i sv. Leopold. Ispred vrata prvostolnice svečevo tijelo dočekao je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Nakon što je okadio sarkofag, tijelo je uneseno u katedralu i predano puku na štovanje. Nalazilo se u središtu gornjeg dijela katedrale, u sredini ispred prezbiterija, gdje su satima prilazile tisuće vjernika koje su u trenucima nakon mise pa do ponoći, čekali u kilometarskom redu od katedrale do obalne ulice na poluotoku.

Uz odar u katedrali uz sarkofag, svakih pola sata su se izmjenjivale skupine od četvero ljudi, među kojima mnogi i u narodnoj nošnji, iz sljedećih župa: Benkovac, Škabrnja, Pag, Tinj, Polača, Gorica, Zemunik, Bibinje, Sukošan, Nin, sv. Filip i Jakov, Vrana, Katedrala sv. Stošije, Puntamika Zadar, Smiljevac Zadar, Katedrala sv. Stošije, skupina mladih Zadarske nadbiskupije, Stanovi Zadar, Ploče i Dračevac. Time je zastupljen svaki od trinaest dekanata Zadarske nadbiskupije i svi njeni krajevi: grad, zaleđe i otoci. Od 2.30 do 5.30 u noći uz odar bili su samo odrasli muškarci, muževi, a inače su se u stražama tijekom večeri izmjenjivali i mladi i djeca.

Pobožnost križnog puta koji je u katedrali počeo u ponoć predvodili su zadarski dekan i Igor Ikić i Tomislav Sikirić, a razmišljanja uz postaje čitali su članovi gradskih župa. Tematika križnog puta čiji je autor Ante Mateljan je obiteljska, ususret održavanju Trećeg nacionalnog susreta u Solinu 2018. g. Molilo se da roditelji otkriju svoje uzvišeno poslanje; muškarci da osvijeste pravu sliku oca kao hranitelja i poglavara obitelji, a žene ulogu majke kao bedema ljubavi i života. Istaknuto je da se djeca mogu oblikovati primanjem križa, potaknulo na potrebu molitvenog i sakramentalnog života obitelji te upozorilo da su televizija i boravak obitelji u trgovačkim centrima zamijenili crkvu i ispovjedaonicu. Zahvalilo se za hrvatske

majke koje su svojom dobrotom odgojile djecu na dar Crkvi i narodu.

Među pridošlima u Zadar bili su mnogi i iz inozemstva. Brojni su izjavili da su iskusili Leopoldov zagovor u teškim i naizgled nerješivim situacijama u svom životu. U Zadar je došla i daljnja krvna srodnica sveca, gospođa Mandić koja živi u Americi. Njen djed i pradjed sv. Leopolda su prvi rođaci. Emotivno je i u suzama doživjela taj pohod, raspitujući se o Leopoldovim rodbinskim nasljednicima. Tijekom cijele noći zadarski svećenici u katedrali bili su na raspolaganju za ispovijed kojoj su pristupili brojni. Među sudionicima cjelodnevnog slavlja osobito su bili primjetni roditelji u naručju s djecom i mladi, pogotovo mladići. „To je milosni trenutak i velika duhovna obnova za cijelu Zadarsku nadbiskupiju" rekao je mr. don Dario Tičić, član Organizacijskog odbora za doček svečevog tijela u Zadru. Don Josip Radojica Pinčić, također član tog Odbora, župnik katedrale sv. Stošije i upravitelj svetišta sv. Leopolda u crkvi Gospe od Zdravlja, rekao je da je boravak svečevog tijela pokazao i moglo se doživjeti da ljudi u Zadru i nadbiskupiji štiju sv. Leopolda. „Nadam se da će milosti koje oni mole da posreduje kod Gospodina, sigurno dati svoga ploda. Sv. Leopold je bio suzaštitnik Godine milosrđa. Godina Milosrđa je prošla, ali ona ne prestaje. Milosrdni otac je trajna poruka koju nam Leopold daje. Budite milosrdni kao što je Otac milosrdan vama. Praštajte i oprostite će vam se. Da ne budemo zlopamtila, nego da se uvijek budemo spremni izmiriti kad se nešto dogodi; da uvijek nastojimo živjeti u zajedništvu, radosti, ljubavi i miru", poručio je don Josip Radojica Pinčić.

Sv. Leopoldu štovanje su izrazili svi društveni staleži. U slavlju su svojom prisutnošću sudjelovale i zadarske benediktinke sv. Marije. Na misnom slavlju je bila č. m. Anastazija Čizmin, opatica ženskog benediktinskog samostana sv. Marije u Zadru s još šest benediktinki. Poslijepodne u crkvi Gospe od Zdravlja bilo je još pet benediktinki. „Kad je bio u Zadru, sv. Leopold je dolazio u crkvu Sv. Marije i bio vrlo pobožan prema našoj Gospi Žalosnoj koju častimo u toj crkvi, gdje se nalazi i njen kip, sačuvan od rušenja u Drugom svjetskom ratu kad je uništen cijeli samostan. Puno ga volimo i puno ga molimo. Jedna naša sestra koludrica je doživjela čudo ozdravljenja prije nekoliko godina po njegovom zagovoru. Osjećamo se kao da smo zajedno sa sv. Leopoldom u Padovi, Zagrebu, Rimu i Zadru. Uvijek je s nama", rekla je opatica Čizmin.

Uz Tičića i Pinčića, članovi Organizacijskog odbora za doček svečevog tijela bili su i mons. Josip Lenkić, generalni vikar i kancelar Zadarske nadbiskupije, dekan dekanata Zadar Istok i Zadar Zapad don Tomislav Sikirić i don Igor Ikić, rektor i prefekt Nadbiskupskog sjemeništa Zmajević don Roland Jelić i don Zvonimir Mikulić te o. Jozo Milanović, OSB.

Uz dugu svečanu zvonjavu katedralnih zvona sv. Stošije, svečevo tijelo napustilo je Zadar u petak 15. rujna u 7.20 sati, nakon molitve Jutarnje i klanjanja pred Presvetim, koje je u katedrali predvodio zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Na Trgu sv. Stošije u završnom obredu ispratili su ga mnogi vjernici, nadbiskup Puljić, svećenici i redovništvo. U velikoj zahvalnosti svima koji su doprinijeli organizaciji svečevog pohoda, mons. Puljić je rekao da svoj doživljaj sabire u tri osobine koje su krasile sv. Leopolda, a i nama trebaju biti uzor u življenju. To su poniznost, posluš i pomoć, koje je na savršeni način oživotvorio sv. Leopold Mandić, duhovni velikan hrvatskog naroda.

Biskup Škvorčević pohodio Kaznionicu u Požegi

Požega, 15.9.2017. (IKA) - Požeški biskup Antun Škvorčević u pripravi za Treći biskupijski euharistijski kongres pohodio je 15. rujna Kaznionicu u Požegi i ondje sa zatvorenicima i djelatnicima slavio misu. S biskupom koncelebrirali Slavko Starčević, zatvorski dušobrižnik, fra Milan Krišto, župnik Župe Duha Svetoga i gvardijan Franjevačkog samostana u Požegi i Ivan Popić, kancelar Biskupskog ordinarijata u Požegi. Ovo slavlje bila je euharistijska postaja osoba u posebnim životnim okolnostima prigodom Trećega biskupijskog euharistijskog kongresa.

U homiliji biskup je rekao nazočnima da se i ovom prigodom zanima kako su, ne iz običaja, nego zato da bi ih potaknuo svratiti se u dubinu svoga bića. Mi smo zapravo ono što se krije duboko u našoj duši, i onako smo kako smo iznutra, ustvrdio je biskup. Poručio im je da im i ova sveta misa može pomoći snaći se u onim duhovnim prostorima koje nazivamo srce i savjest, a koje ne možemo dohvatiti našim fizičkim osjetilima. Podsjetio ih je kako se može dogoditi da oni u tim sastavnicama svoga bića budu zahvaćeni mrakom, zloćom, sebičnošću i pokvarenošću, postati zarobljenicima smrti, ne one tjelesne, nego duhovne. Naglasio je da je Bogu stalo do toga da se s njima susretne u prostorima njihova duha, kako ne bi u njima zavladao Zli i držao ih zarobljenicima zla. Stoga ih je pozvao da se opredijele za Boga i odupru Zlom, te tako i prije nego li iziđu iz ovoga zidanog zatvora, svakodnevno izlaze iz onoga nutarnjeg zatvora u koji ih je zlo zatvorilo i nasmrt zarobilo.

U Isusu Kristu na križu Bog se cijelim svojim bićem predao za nas i posvjedočio da njegova moć i snaga nije u tome da živi za sebe, nego da živi za nas. Ljubiti znači živjeti jedni za druge, ustvrdio je biskup, i podsjetio nazočne da će izgubiti sebe kad budu bili protiv drugih, a pobjeđivati kad budu za druge. Naglasio je kako tu istinu potvrđuje i njihovo vlastito iskustvo, da su se svaki puta kad su učinili nešto protiv drugoga svojom sebičnošću prikovali za zemlju, a naše nam srce kaže što pjesnik potvrđuje: za let si dušo stvorena. Ustvrdio je da je komunikacija koju današnji čovjek ostvaruje u virtualnom svijetu putem interneta površna jer je u njoj odsutna ljubav kao najsnažnija komunikacija koja proizlazi iz spremnosti živjeti za druge. Naš svijet, dodao je biskup, zbog toga što je postao tehnički napredniji, nije postao bolji i ljudskiji. Postao je u mnogome lakši, ali je s druge strane opasniji i ugroženiji zbog onih ljudi koji tehnička i komunikacijska dostignuća zlorabe za širenje i umnažanje zla. Upozorio je da onda kad se čovjek odrekne svoje moći živjeti za drugoga, on zapravo ponižava samoga sebe, odriče se svog dostojanstva. Podsjetio je kako je Božja zakonitost ljubavi utisnuta u temelje svega stvorenoga i da život stoga pobjeđuje ondje gdje – od zrna pšeničnog pa do ljudskog življenja za drugoga – postoji spremnost umiranja.

Istaknuo je potom kako je misa događaj u kojem se ostvaruje taj dinamizam umiranja da bi života bilo, jer u njoj Isus obnavlja svoju žrtvu ljubavi, te u pričesti postajemo dionici njegova "za nas". Spomenuo je kako nekim kršćanima to gotovo ništa ne znači, te nedjeljom ne dolaze na svetu misu, što ima za posljednicu da se ne trude niti živjeti snagom tog otajstva. Značenje Isusova „za nas“ u svakodnevnom životu protumačio je primjerom majke koju žrtva ljubavi za vlastitu djecu ispunja smislom i srećom, za razliku od onih koje djecu doživljaju kao teret i nastoje ih se riješiti kako bi mogle lagodno uživati u svojoj sebičnosti, te ostaju na površini života. Rekao je da slično vrijedi i za supružnike u braku koji u ljubavi žive jedno za drugo. Brak je tada ustanova u kojoj je prisutna Božja stvarateljska moć, te roditelji primajući djecu kao Božji suradnici žive veličinu i

dostojanstvo svoga ljudskog postojanja.

Biskup je zatim progovorio o slavlju Trećega biskupijskog euharistijskog kongresa, koji će predvoditi kardinal Stanisław Dziwisz, najbliži suradnik pape Ivana Pavla II., u kojem je na izvanredan način progovorila snaga Isusova "za nas", očitovana i prema Hrvatima, osobito u najtežim ratnim vremenima kad je među prvima priznao slobodu i neovisnost hrvatske države, kad nas je triput pohodio, kad je 1997. utemeljio Požešku biskupiju a 2003. godine u Osijeku okrunio lik Gospe Voćinske. Vjerujemo da nam je i sada iz vječnosti blizu i da za nas moli, dodao je biskup. Ustvrdio je da će vjernici na kongresnoj misi očitovati kako su Božji sinovi i kćeri, a Isusova braća i sestre, koje okuplja Isusov "za nas", i u svetoj pričesti primaju snagu živjeti jedni za druge. Istaknuo je kako bi bila blagoslovljenija hrvatska sadašnjost i budućnost kad bismo na svim razinama zauzeli euharistijski živjeli. Svjedočili bismo geslo našega Trećega biskupijskog euharistijskog kongresa "Krist danas i uvijek, naša nada!". Kazao je nazočnima da će im život u ovoj ustanovi, makar ona bila zatvor, biti mnogo ljepši ako budu živjeli jedni za druge, i ako u svom srcu i u svojoj savjesti budu ispunjeni Božjom snagom. Uputio je molitvu Isusovoj Majci da bude pod križevima njihovih svakodnevnih teškoća i sjedinjuje ih s Isusovom patnjom i smrću.

Nakon pričesti sudionici slavlja zadržali su se određeno vrijeme u klanjanju koje je završilo molitvom Trećega biskupijskog euharistijskog kongresa. Biskup je još na kraju pozvao nazočne da se odluče živjeti za Krista, kao što on živi za njih. Potaknuo ih je da se idućega 23. i 24. rujna u molitvi sjedine sa sudionicima Trećega biskupijskog euharistijskog kongresa. Zahvalio je vodstvu požeške kaznionice na čelu s ravnateljem za sve što čine ljudima njihove ustanove, ocima franjevcima koji su predvodili duhovnu pripravu, kao i zatvorskom dušobrižniku Slavku Starčeviću. Potom je jedna zatvorenica u ime svih nazočnih zahvalila biskupu za pohod, molitvu i brigu koju im trajno iskazuje te mu uručila prigodni dar. Biskup im je podijelio sličice i na sve zazvao Božji blagoslov. Slavlju je prethodila dvodnevna duhovna obnova koju su predvodili fra Milan Krišto, župnik Župe Duha Svetoga i gvardijan Franjevačkog samostana u Požegi te fra Mijo Hrman, župni vikar u spomenutoj župi.

Biskup Križić predvodio misu u sklopu Redovničkih dana

Zagreb, 15.9.2017. (IKA) – Prvog dana 33. Redovničkih dana koji se 15. i 16. rujna održavaju u Zagrebu, euharistijsko slavlje u crkvi Bezgrešnog začeća BDM u zagrebačkoj Dubravi predvodio je predsjednik Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života gospičko-senjski biskup Zdenko Križić. U koncelebraciji je bilo više svećenika redovnika, među kojima i provincijal Hrvatske karmelske provincije sv. Oca Josipa o. Srećko Rimac.

Uvodeći u slavlje uz blagdan Gospe žalosne, biskup je posvijestio kako „Majka poznaje boli, žalosti i znamo da ona nikada neće biti indiferentna prema našim patnjama i našim žalostima. Utječimo se njoj da nas stalno prati na našem putu da nas ni patnje ni žalosti ne obeshrabre ili da blokiraju naš hod prema cilju koji nam je postavljen“.

U homiliji je biskup Križić naglasio kako blagdan Gospe Žalosne dolazi nakon blagdana Uzvišenja Svetoga Križa. Podsjetio je, kako patnja i bol nisu razlozi slavlja, „no križ je puno više od Isusove tragedije. On je Isusova proslava spasenja“. Ukazujući na Isusove riječi „kad budem uzdignut, sve ću privući k sebi“, istaknuo je kako Isus govori o križu kao svom uzdignuću. „Križ je tako postao znak Isusove

proslave, znak s kojim se kršćanin identificira. Isus sam kaže, da netko tko nije spreman na se uzeti svoj križ nije Njega dostojan", rekao je te postavio pitanje „koliko smo toga svjesni u našem redovničkom životu?"

Nadalje je naglasio kako križ i patnja u Marijinu životu nije nešto što izaziva čuđenje, jer „kako bi ona kao Isusova majka mogla biti pošteđena nečega što bitno pripada životu njezina Sina? Stoga i blagdan Žalosne Gospe nije žalostan blagdan. Radujemo se što je Marija iznijela svoj križ do kraja, što je ostala Bogu vjerna i puna pouzdanja i onda kada je tama prekrivala sve. Križ joj je pribavio titulu Majke Crkve, duhovne Majke svih kršćana".

U tom je kontekstu posvijestio da je potrebno prihvatiti činjenicu da je patnja ušla u naš život kao Božji plan spasenja i ona ima značenje u životu svakog čovjeka, bez obzira što tu Božju logiku uglavnom ne uspijevamo razumjeti. No, Isusova i Marijina patnja nam poručuju kako patnja ne mora biti nikakva Božja kazna ili znak odbačenosti od Boga, često puta baš obratno, ali i tada je patnja teško dokučiva.

„Zasigurno je i za Mariju patnja bila puna misterija, nejasnoća, nerazumijevanja, i ona je bila samo jedna od nas. Istina je da Bog Mariji kod navještenja nije ništa govorio o patnji, navještanje patnje dolaze kasnije. Vidi se kako je Bog savršeni pedagog. Bog osobu priprema za patnju, ali se osoba mora dati formirati, Bog nikada neće dati patnju bez da dade osnovnu snagu da ju se može nositi. I Marija je pripremana za svoju bol, ona je pripremana da bude majkom svih Isusovih vjernika, zato joj je neophodno iskustvo patnje, jer bez iskustva patnje nema izgradnje autentične ljubavi, nema dostatne sposobnosti razumijevanja patnje drugih, a bez toga ne može se biti prava majka ako nema sućuti. Majka se postaje rađanjem djeteta, a dijete se rađa u patnji, a niti duhovnog majčinstva nema bez patnje", pojasnio je propovjednik.

Ukazujući na riječi sv. Augustina, posvijestio je kako je „vjera naš vodič i svjetlo u tami patnje". To je stavio u kontekst Marije: „teška patnja nije za Mariju bila samo nesreća. Na vrhuncu svoje patnje i patnje svoga Sina, ona je dobila novo poslanje: postade Majka Crkve. Da nije bila pod križem to poslanje zasigurno ne bi ni dobila. U tom smislu možemo reći da se u patnji dobivaju najjače poruke".

Nadalje je posvijestio kako je jedna od potreba čovjeka u patnji da nekome izrekne svoju patnju, da ima nekoga tko će ga saslušati. Patnja se mora izreći da bi se moglo s njom živjeti. Zato ljudi patnje imaju potrebu govoriti o svojoj patnji, k tomu „važno je znati biti blizu čovjeku patnje. Vidimo Isus to stavlja u kriterije vrednovanja i kod Posljednjeg suda". Biskup Križić je podsjetio i kako patnja pomaže u izgradnji našeg duhovnog bića, čini čovjeka osjetljivijim i osjećajnijim za Boga i za druge. „Patnja možda nameće pitanja koja u drugim okolnostima nećemo sebi nikada postaviti. Tu je prije svega pitanje našeg života kakvog živimo, patnja je granična situacija za čovjeka ona prisiljava na radikalne odluke koje se u životu ne čine često. Patnja ima moć da dovede čovjeka do direktnog razgovora s Bogom", rekao je propovjednik, te upozorio „ne razgovora o Bogu, nego razgovora s Bogom. Zato se u patnji događa susret s Bogom, koliki su otkrili Boga u svojoj patnji, bolesti. To je ljudski nerazjašnjivo, ali istinito a ova činjenica pokazuje koliko se Bog bori za čovjeka, do zadnjeg časa njegova života". U tom je kontekstu zaključio homiliju riječima „ono što je sigurno: u našoj patnji Bog nas nikad neće ostaviti same. Važno je da se mi ne udaljimo od njega u našim patnjama".

Međunarodni znanstveni simpozij „Vojska Bezgrešne i masonerija"

Zagreb, 16.9.2017. (IKA) – Međunarodni dvodnevni znanstveni simpozij „Vojska Bezgrešne i masonerija" započeo je u subotu, 16. rujna u dvorani sv. Franje samostana franjevac konventualaca u Zagrebu. Uvodeći u simpozij, provincijalni ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca i glavni inicijator skupa dr. sc. fra Josip Blažević ukazao je na „poveznicu" masona i sv. Maksimilijana Kolbea, pokreta s kojim se prije 100 godina na Trgu sv. Petra u Rimu, središtu kršćanstva, susreo i mladić, kojemu su tada bile jedva 23 godine. On se u svojim Spisima referira na spomenuti događaj riječima: „U godinama koje su prethodile ratu u Rimu, središtu kršćanstva, vršljala je sve bezobzirnije masonska mafija, koju su pape iznova osuđivali. Nije se skanjivala ni vješanja zastava po ulicama grada za vrijeme proslava u čast Giordana Bruna, ni crnog barjaka s likom Mihaela Arkandela pod nogama Lucifera, a još manje razvijanja masonskih stjegova ispod vatikanskih prozora. Jedna nesavjesna ruka nije osjećala strahotu dok je pisala: 'Sotona će upravljati Vatikanom, a papa će mu služiti u odijelu švicarske garde' i druge slične stvari. Neke duše, koje su bile udaljene od Boga, našle su se u žalosnom stanju. Takva smrtna mržnja prema Kristovoj Crkvi i prema njegovu zamjeniku na zemlji nije bila samo hir zavedenih pojedinaca nego sustavno djelovanje, koje je posljedica masonskog načela: 'Srušiti svaku religiju, a ponajviše onu katoličku'. U tom je kontekstu Blažević naglasio kako je „stogodišnjica postojanja Vojske Bezgrešne, nastale kao reakcija na masonske manifestacije u Rimu 1917. godine, bile su nam poticaj da ove dvije stvarnosti sagledamo s vremenske distance od stotinu godina. Jesu li stavovi slobodnog zidarstva nepomirljivi s Katoličkom Crkvom? Je li cilj slobodnih zidara uništiti Katoličku Crkvu i zavladati svijetom? Jesu li oni zaista toliko moćni da to i postignu? To su samo polazišna pitanja koja nas žele pripremiti za bolje razumijevanje pokreta Vojske Bezgrešne i obljetnice koju slavimo".

Nadalje je istaknuo kako je domaćin simpozija Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca kroz svoj Centar Hrvatski Areopag za međureligijski dijalog, jer je „Vojska Bezgrešne iznjedrena u srcu Reda franjevac konventualca kojemu je pripadao i sv. Maksimilijan Kolbe. Suorganizatori su ovog simpozija Nadbiskupijski pastoralni institut Zagrebačke nadbiskupije, Međunarodna i nacionalna središnjica Vojske Bezgrešne, te Hrvatski mariološki institut". Fra Blažević je pozdravljajući predavače i slušatelje, posebno pozdravio goste među kojima je i saborski zastupnik Ivan Čelić, te najavio dolazak fra Rafaela di Mura, duhovnog asistenta međunarodnog pokreta Vojske Bezgrešne koji je autor knjige „Trijumf ljubavi" u kojoj uspoređuje sv. Maksimilijana Kolbea sa sv. Franjom. Puno ljudi danas živi u blaženom uvjerenju da stvari za koje oni nisu čuli zaista niti ne postoje. Saznanja koja ćemo steći na ovom Simpoziju mogla bi nekoga isprovocirati da je riječ o pretjerivanju. Nije isključeno da bi možda moglo i do toga doći. Eminentni stručnjaci, međutim, koje smo pozvali na ovaj međunarodni znanstveni simpozij, trebali bi nas preduhitriti da ne skrenemo s provjerljivih činjenica u svijet mašte, rekao je fra Blažević, te izrazio žaljenje što je Veliki meštar slobodnim zidarima u Hrvatskoj zabranio sudjelovanje masonima na ovom simpoziju – čija bi prisutnost, kako je rekao, u nemaloj mjeri pomogla osvijetliti materiju koju se proučava. No, nastavio je „radujem se da su među nama izvrsni poznavatelji ove materije, oni koji su desetljeća svoga života posvetili izučavanju masonerije, koji

će nas upoznati s njezinim sadržajem". Podsjetio je da unatoč činjenici da se slobodne zidare svrstava u tajne organizacije, obilna literatura s kojom o njima raspolažemo, otkriva da je malo toga što je u njima tajno. Naime, „postoje tri osnovna izvora informacija o masoneriji ili slobodnim zidarima: literatura koju su iznjedrile slobodnozidarske lože i njihovi članovi. Na hrvatskom jeziku je vodeće ime g. Branko Šömen, vodeći masonski teoretičar, koji je u svojoj sveobuhvatnoj trilogiji iznio povijest slobodnog zidarstva u Hrvatskoj. Potom literatura bivših sljedbenika otklanja veo tajni i na vrijeme iznosi ono što prešućuju masonski autori. Tako je Verbum knjižara iz Splita izdala ispovijest Mauricea Cailleta 'Bio sam mason. Iz tame lože do svjetla vjere' masona ginekologa koji je dosegao 18 stupanj u masoneriji i potom postao katolikom. Dojmljivo je i svjedočanstvo masona Emila Zole koji pred kraj života pristupa Katoličkoj Crkvi. Treći izvor je dragocjena literatura uglednih stručnjaka među kojima, složiti ćete se, neosporno prvo mjesto u Hrvatskoj pripada g. Ivanu Mužiću, koji je sudionik i ovoga skupa". Blažević je upozorio da „ovaj Simpozij nije posvećen slobodnom zidarstvu ili masoneriji, nego Vojski Bezgrešne. K tomu, u našem govoru i sudovima na ovom Simpoziju treba radikalno razlikovati stav o masoneriji od stava o masonima. Masonerija je ideologija, filozofsko-religiozni svjetonazor, s kojim se možemo slagati ili ne slagati, dok su masoni naša braća, za koju je Isus Krist prolio svoju krv, stoga je sv. Maksimilijan Kolbe ustanovio Vojsku Bezgrešne s ciljem da moli za obraćenje masona. Kolbeova dramatična smrt u Auschwitzu snažna je poruka koja nam otkriva ljudsko dostojanstvo, našu vrijednost, da 'Bog nije poštedio ni svoga Sina Jedinorođenca, nego ga je za sve nas predao. Masoni su naša braća. Zato o njima govorimo obzirno i s ljubavlju. Moguće je i da sutra netko iz njihovih redova postane član Vojske Bezgrešne što je, smatram, ipak manje važno, makar je baš to žarko prizeljkiavao sv. Maksimilijan Kolbe. Najvažnije je da i masoni postignu vječno spasenje, a s tom svrhom je osnovana i Vojska Bezgrešne. Rad ovoga Simpozija, o stogodišnjici Gospe fatimske, povjeravam zagovoru Bezgrešne Djevice Marije". Predstojnik Hrvatskoga mariološkoga instituta dr. sc. fra Ivan Karlič, OFM Conv. je naglasio da se Institut radi važnosti teme rado pridružio organizaciji, jer „koliko mi šutjeli o ovakvim temama, ne znači da se nas one ne tiču. Želja je stoga s pozitivne strane osvijetliti baštinu koju je ostavio sv. Maksimilijan Kolbe, koja i danas živi kroz Vojsku Bezgrešne, ali i posvijetliti one negativne strane tih napada ne samo na Katoličku Crkvu". Nacionalni duhovni asistent Vojske Bezgrešne fra Zdravko Tuba, OFMConv. je istaknuo da je svima raditi dugoročno za opće dobro, a „ovi dani nam žele produbiti vrednote koje su vječne, da otkrivamo ono Božje u čovjeku, da živimo za tu stvarnost, te da imamo otvoreno srce za Božju prisutnost". Na kraju uvodnoga dijela, Zbor Kolbe je izveo službenu himnu proslave stote godišnjice Vojske Bezgrešne napravljenu na tekst sv. Maksimilijana Kolbea, koju je na hrvatskom jeziku glazbeno aranžirala obitelj Bardun.

Izlaganja na simpoziju održalo je tridesetak predavača iz Hrvatske, Slovenije i Italije, među kojima je bilo više profesora katoličkih učilišta, a u slušateljstvu stotinjak osoba. Simpozij su u povodu proslave 100 godina djelovanja Vojske Bezgrešne pod pokroviteljstvom Gradske skupštine Grada Zagreba organizirali Međunarodna središnjica Vojske Bezgrešne, Hrvatski nacionalni centar Vojske Bezgrešne, Hrvatski areopag – Centar za međureligijski dijalog Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca, Hrvatski mariološki institut i Nadbiskupijski pastoralni institut.

Rovinj: Proslavljena svetkovina sv. Eufemije

Rovinj, 16.9.2017. (IKA) - U subotu, 16. rujna u Rovinju je svečano proslavljena svetkovina nebeske zaštitnice grada sv. Eufemije. Svečanu misu poldanicu predvodio je porečki i pulski ordinarij mons. dr. Dražen Kutleša, a svečano večernje misno slavlje mons. Ivan Milovan, biskup u miru. Jutarnju misu predvodio je župnik, mons. Vilim Grbac, generalni vikar biskupije, a misu na talijanskom jeziku vlč. Josip Kolega, duhovnik u Biskupijskom misijskom sjemeništu "Redemptoris Mater" u Puli.

Mons. Kutleša je u prigodnoj homiliji podsjetio da mi kao vjernici trebamo znati opravdati razlog svoje nade. Komentirajući biblijski ulomak u kojem nam Isus tri puta govori "ne bojte se" podsjetio je vjernike neka se ne boje govoriti Istinu. U tome nam je uzor sv. Eufemija koja je život dala za Istinu. Trebamo se kloniti utilitarističkih ponašanja i podilaženja drugima iako mislimo drugačije, i ne smijemo Isusove riječi tumačiti prema svojim potrebama, i nadalje trebamo njegova naučavanja primjenjivati u svome životu.

Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo ali ne mogu ubiti dušu, nastavio je propovjednik, Eufemija je to znala i odabrala ja žrtvovati se za one prave vrijednosti. Kršćani život trebaju proživjeti u skladu s kršćanskim vrednotama, svjesni da je ovozemaljski život hodočašće prema vječnome životu, i na tome životnome putu biti sol zemlje.

Propovjednik je nadalje pozvao vjernike neka se ne boje pokazati svoju vjeru. Kršćani trebaju paziti da ne izdaju Isusa šutnjom, oportunističkim prešućivanjem, ni riječima, a nadalje ponašanjem.

Upravo stoga kršćanin treba znati opravdati razlog svoje nade i širiti je, napose u ovom današnjem ozračju tame i nesigurnosti koja nam se nameće. Kršćani trebaju, baš poput sv. Eufemije propagirati radost i nadu, uskladiti srce i razum, misli i djela i tada će drugi na nama primijetiti postojanje prave istinske vjere.

Biskup je zaključio homiliju pozivom okupljenim vjernicima da se mole sv. Eufemiji za pomoć u istinskom življenju vjere. Misno slavlje zaključeno je blagoslovom s relikvijama svetice, te ophodom oko njezinog sarkofaga.

Na sve mise o blagdanu sv. Eufemije tradicionalno se okupi mnogo hodočasnika iz svih dijelova biskupije, a ove je godine po prvi put organiziran autobus hodočasnika iz pulske župe sv. Pavla koji su sudjelovali na poldanici. Na večernje misno slavlje je tradicionalno brodom došlo pedesetak vjernika iz susjedne vrsarske župe sv. Martina.

Nakon večernjeg misnog slavlja u župnoj crkvi je održana tradicionalna smotra rovinjskih zborova.

Članovi Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije hodočastili u Karlovac i Krašić

Karlovac/Krašić, 16.9.2017. (IKA) – Jutarnjim pohvalama u zagrebačkoj katedrali započelo je u subotu 16. rujna hodočašće članova Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije u Nacionalno svetište sv. Josipa u Karlovcu te u Krašić. Po dolasku u Karlovac hodočasnike je pozdravio rektor Svetišta mons. Antun Sente ml., koji je ukratko ispričao povijest svetišta i upoznao članove Sinode s trenutnim pastoralnim aktivnostima.

Euharistijsko slavlje, kojem je prethodilo pokorničko bogoslužje koje je predvodio o. Jure Zečević, OCD, predslavio je pomoćni zagrebački biskup mons. Mijo Gorski, u koncelebraciji s pomoćnim zagrebačkim biskupom mons. Ivanom Šaškom, tajnikom Sinode vlč. Denisom Barićem te s oko 50 svećenika Zagrebačke nadbiskupije.

Na početku slavlja, biskup Gorski pozdravio je članove

Sinode u ime zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića, istaknuvši kako su danas zajedno došli sv. Josipu moliti njegov zagovor, njegovu pomoć. Došli smo posjetiti ovog tihog i krotkog čovjeka, ali jakog čovjeka koji je nosio život bez prigovaranja, s potpunim pouzdanjem u Gospodina – kazao je biskup Gorski.

Homiliju na euharistijskom slavlju izrekao je biskup Šaško, koji je naglasio da u ovome svetištu kao članovi Sinode povezuju svoje dioništvo u Crkvi i povjerenu im službu u sinodskome hodu sa svetim Josipom.

Osvrnuo se na pročitani evanđeoski ulomak (Lk 6, 43-49) o lošem stablu koje donosi loše plodove, napominjući da smo kao kršćani pozvani prihvatiti ucijepljenost u jedino dobro stablo koje donosi dobre plodove – drvo Božjega milosrđa, drvo Kristova križa s plodovima Božjega Duha, a to su: ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrota, vjernost, blagost, uzdržljivost.

Podsjetio je na nastavak evanđeoskog ulomka i o kući izgrađenoj na čvrstom temelju, pri čemu je to djelo slika života čovjeka u traženju sreće i punine života. Isus i nama pomaže vidjeti događaj Sinode u onome što mu je bitno i u čemu nam je uzor i zagovornik sveti Josip – kazao je biskup te izdvojio četiri naglaska.

Prvi je da kada učitelj uspoređuje djelo ljudi koji su izgradili kuću, pozornost nije stavljena na ljepotu i veličinu građevine, nego na temelje koji odlučuju o stabilnosti, trajnosti, o budućnosti kuće. Drugi se očituje u suprotstavljenim stavovima slušanja i činjenja, slušanja i nečinjenja, razlici između „slušati“ i „poslušati“, utjeloviti Riječ, biti živući prijepis Riječi koja se čula. Zato je zanimljiv sveti Josip, od kojega nam nije sačuvana niti jedna njegova riječ, a ipak je on živući, utjelovljeni prijepis i glas Božje Riječi. Netko će ju čitati kao šutnju, a ona je zapravo najčistiji i najrječitiji govor – rekao je biskup.

Treći naglasak nalazi se u tome što je prispodoba na tragu pouke o dvama putovima, i koliko god našem vremenu bili dragi neki „treći putovi“, evanđelje u temeljnim pitanjima ne dopušta polovičnost, putove uzmaca i takozvane „sigurne izlaze“.

Čini se da graditi na stijeni znači graditi na ljudskim izračunima, a ne na pouzdanju u Boga; čini se da onaj koji gradi na pijesku ima više vjere da će Bog već nekako tu kuću održati na životu. No, to je lakomisenost koja ne uzima ozbiljno ni život na zemlji ni pogled prema vječnosti ni darove kojima nas je Bog obdario – poručio je hodočasnicima biskup Šaško.

Četvrti naglasak, nastavio je biskup, vidim u slici bujice, u nevoljama koje su za obje kuće izvanjski jednake. Na naš život mogu navaliti bujice, ali on je na Kristovoj stijeni, na Bogu živomu komu psalmist molitveno uzvikuje: Blagoslovljen Gospodin, hridina moja! – kazao je biskup, moleći na kraju svoje homilije za pažljivo oslušivanje koje prerasta u ponizno i nesebično činjenje, za predanost, otvorenost srca i darivanje iz kojega se rađa Radosna vijest „nmoćuega“.

Nakon euharistijskog slavlja i zajedničkog objeda, članovi Sinode svoje su hodočašće nastavili u Župi Presvetog Trojstva u Krašiću, rodnoj župi blaženog Alojzija Stepinca, gdje su ih dočekali domaći župnik vlč. Dragutin Kučan i župni vikar vlč. Ivan Vučak. Župnik je izrazio dobrodošlicu hodočasnicima te im posvjedočio o blaženom Alojziju kao moćnom zagovorniku cijelog hrvatskog naroda, a posebice zagovorniku nezaposlenih, učenika i studenata, nepravedno osuđenih, zagovorniku nerotkinja i pravnika.

Hodočašće članova Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije završilo je u krašićkoj župnoj crkvi Većernjom molitvom i molitvom za proglašenje svetim blaženog Alojzija Stepinca.

Prigodni nagovor održao je biskup Gorski, ističući Stepinčevu snažnu volju da provede u djelo ono što se od njega tražilo. On nas uči imati cilj i volju. Znamo li mi koji su naši ciljevi i imamo li ih volje provesti pa i pod cijenu svojevrstnog mučeništva – upitao je biskup Gorski članove Sinode.

Prije povratka u Zagreb, hodočasnici su imali priliku posjetiti spomen-sobu blaženog Alojzija, u kojoj je kao zatočenik boravio od prosinca 1951. pa sve do svoje smrti 1960. godine.

Apostolski nuncij u RH posjetio Vojni ordinarijat

Zagreb, 16.9.2017. (IKA) - Apostolski nuncij u RH nadbiskup msgr. Giuseppe Pinto pohodio je 16. rujna Vojni ordinarijat zajedno sa savjetnikom nuncijature u RH mons. Januszom Stanislawom Blachowiakom.

Gostima su dobrodošlicu izrazili vojni ordinarij mons. Jure Bogdan i biskupski vikar don Marko Medo.

Domaćini su upoznali apostolskog nuncija o Vojnome ordinarijatu te o pastoralnim aktivnostima u biskupiji.

Relikvija tijela sv. Leopolda svećano dočeka u Dubrovniku

Dubrovnik, 16.9.2017. (IKA) - Po povratku iz rodnog Herceg Novog prva postaja zaustavljanja relikvije tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića bio je Dubrovnik gdje je kombi vozilo sa sarkofagom stiglo u subotu, 16. rujna u večernjim satima. Od naselja Hladnica sarkofag je u svećanoj procesiji oko 20 sati krenuo prema Biskupijskom svetištu Gospe od Milosrđa u Gospinom polju gdje se okupilo mnoštvo svećevih štovatelja. U procesiji su u pratnji sarkofaga bili talijanski kapucini među kojima i fra Flaviano Giovanni Gusella, rektor Svetišta sv. Leopolda Mandića u Padovi, članovi Croce Verdea koji cijelim hodočasničkim putem prate relikviju, zatim uime Dubrovačke biskupije mons. Toma Lučić, rektor crkve sv. Vlaha, potom gradonačelnik Grada Dubrovnika Mato Franković, župan Dubrovačko-neretvanske županije kojoj je sv. Leopold zaštitnik Nikola Dobroslović, članovi Bratovštine sv. Vlaha, Dubrovački trombunjeri, gradski bratimi, redovnici, redovnice, vjernici.

Zvonila su zvona Gospe od Milosrđa, čula se pjesma zboru i vjernika koji su čekali pred svetištem ili su usput stajali pozdravljajući tako svećevo tijelo dok je prolazilo Liechtensteinovim putem. Pozdravljali su neraspadnutu relikviju svećeva tijela pokazujući na taj način ne, kako se katolike često krivo razumije i pogrešno u javnosti interpretira, štovanje mrtvoga tijela i fenomena njegove neraspadnutosti 75 godina nakon smrti, nego ljubav prema svecu čije je to tijelo i za kojeg vjernici vjeruju da je on i sada živ i da je u zajedništvu svetih s Bogom.

Svećani doček relikvije neraspadnutog tijela sv. Leopolda bio je ispred crkve Gospe od Milosrđa, a uvodni obred s kađenjem tijela i molitvom predvodio je fra Jure Šarčević, provincijal Hrvatske kapucinske provincije. Zbor svetišta pod vodstvom s. Celestine Jelčić otpjevao je prvu strofu iz himne sv. Leopoldu „Tebi slavu pjevamo“, a nakon toga volonteri „Croce Verdea“ unijeli su sarkofag sa svećevim tijelom na okićeni odar u crkvi Gospe od Milosrđa. Pjesma je nastavljena te je uslijedila liturgija dočeka u crkvi tijekom koje je predvoditelj provincijal Šarčević pozdravio sve okupljene, a nazočni su bili i kotorski biskup mons. Ilija Janjić i dubrovački biskup mons. Mate Uzinić.

U prigodnoj homiliji provincijal Šarčević istaknuo je kako je Isus Krist lice Očeva milosrđa, na što je cijeli svijet podsjetila Godina milosrđa koju je bio proglasio papa

Franjo, a čiji je sv. Leopold bio jedan od zaštitnika. Dodao je i kako nam je Bog u ovo naše vrijeme poslao „našeg sunarodnjaka i našeg zaštitnika“ sv. Leopolda da nebrojenim dušama „olakša breme života i oduševi ih za vječne ideale i učvrsti ih u dobru“, kako je Stepinac govorio. „Stoga se mi večeras radujemo. Radujemo se što upravo ove godine slavimo i 151. obljetnicu Leopoldova rođenja. Zato ove večeri i ovih dana želimo 'promatrati otajstvo milosrđa' jer je ono izvor radosti, vedrine i mira. Milosrđe Božje je izvor našeg spasenja“, istaknuo je provincijal te nastavio kako je ova večer i kako su ovi dani dok je svečeva relikvija s nama posebni trenutci u kojima smo pozvani još snažnije svoj pogled svrnuti na milosrđe kako bi i sami postajali milosrdniji. Rijeka milosrđa i nakon svečeve smrti nastavlja teći jer svoju snagu crpi na nepresušnom izvoru Isusu Kristu. Provincijal Šarčević je podsjetio i na neke trenutke iz života sv. Leopolda te zaključio kako je svetac ljudima pokazivao lice očinskog i majčinskog Boga koji se raduje svojoj djeci koja se vraćaju skrušena srca jer je on onaj koji prvi ljubi.

Po završetku liturgije dočeka u crkvi je počeo mimohod vjernika koji su ulazili na glavna vrata crkve, obilazili u molitvi oko sarkofaga te dodirnom iskazivali svoju ljubav i molbe svecu za zagovor. Uz sarkofag je postavljena počasna straža koja će se izmjenjivati, a čine je predstavnici redovnika i redovnica, župa, mladih, raznih crkvenih zajednica, civilnih udruga i institucija.

Tijekom noći u svetištu je organizirano bdjenje koje predvodi fra Mijo Šarčević, mladi kapucin iz Varaždina, a bdjenje završava nedjeljom ranom misom u 4 sata. U nedjelju će u svetištu još biti mise u 7, 9 i 11 sati, a ispraćaj tijela predviđa se za 14 sati.

Oko stotinjak volontera je na raspolaganju hodočasnicima za njihove različite potrebe, a gradska komunalna poduzeća organizirala su sve potrebno za prihvata hodočasnika. Za sakrament ispovijedi vjernicima će tijekom 18-satnog boravka relikvije u Dubrovniku biti veći broj svećenika, a vjernici će kao uspomenu na ovaj događaj dobiti prigodnu sličicu.

Parking je na području Grada Dubrovnika u subotu i nedjelju besplatan kako bi svi koji žele doći i pomoliti se pored svečeva tijela mogli to bez problema učiniti. U nedjelju do 16 sati će sve će gradske autobusne linije biti besplatne, a vozit će i posebna linija. Za sve one koji ne mogu doći a žele osjetiti dio atmosfere ovog hodočašća tijela sv. Leopolda dubrovački tjednik DuList organizirao je izravnij prijenos slike iz svetišta putem web camere, a sve je dostupno i na mrežnoj stranici Dubrovačke biskupije i facebook stranici „Sveti Leopold u Dubrovniku“. Ovaj prijenos počinje u 21 sati.

Nedjeljnu misu u 11 sati, koju će predvoditi dubrovački biskup mons. Mate Uzinić prenositi će Hrvatska televizija i Hrvatski radio.

Središnje misno slavlje pohoda tijela sv. Leopolda u Dubrovniku

Dubrovnik, 17.9.2017. (IKA) - Dubrovački biskup Mate Uzinić predvodio je u nedjelju, 17. rujna svečano koncelebrirano misno slavlje u Biskupijskom svetištu Gospe od Milosrđa u Gospinom polju u Dubrovniku dok je u crkvi bila izložena relikvija neraspadnutog tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića na svom drugom pohodu Hrvatskoj i prvom pohodu rodnom Herceg Novom. S dubrovačkim biskupom u koncelecijaciji je bio i biskup kotorski mons. Ilija Janjić, provincijal Hrvatske kapucinske provincije fra Jure Šarčević, upravitelj Biskupijskog svetišta Gospe od Milosrđa fra Stanko Dodig, talijanski kapucini te još

dvadesetak svećenika. U propovijedi je biskup podsjetio da danas franjevačke zajednice slave blagdan Rana sv. Franje, odnosno spomen na događaj koji se na današnji dan 1224. dogodio na brdu La Verna kad se sv. Franjo na svome tijelu primio vidljive biljege Isusovog raspeća, stigme. „Mi u Dubrovniku, nakon Zadra, Herceg Novog, a prije Splita i Rijeke, imamo blagoslov susresti se u ovom Biskupijskom svetištu Gospe od Milosrđa, sa svecem našeg roda, duhovnim sinom sv. Franje Asiškoga u Redu Male braće Kapucina, sv. Leopoldom Mandićem.“

Biskup je dalje primijetio da sv. Leopold nije poput sv. Franje imao stigme, znakove Isusovog raspeća, „ali je zato sav postao živi znak, 'stigma', Isusove neizmjerne ljubavi i milosrđa.“ To je činio vršeći službu ispovjednika po deset i više sati dnevno kroz gotovo četrdeset godina, što je svima poznato. „I upravo je to što je on bio znak, 'stigma', samog Isusa Krista i njegove ljubavi prema nama, ono što nas privlači njegovim relikvijama, kojima ne častimo njegovu smrt, mi nismo nekrofilni, nego njegov svetački život, odnosno njegov način biti u svijetu znak ili 'stigma' Isusa Krista, koji nas poziva da budemo živi znakovi, 'stigma', njegove prisutnosti u svijetu i vremenu u kojemu živimo.“ To vjernici mogu biti na puno načina, a sv. Leopold pokazuje svojim primjerom „da nije važno ni što činimo, ni gdje činimo – on je želio ići na Istok i raditi za jedinstvo kršćana, ali mu nije bilo dano – nego da je važno da ono što činimo bude usklađeno u s Božjom voljom, odnosno da ono što činimo, činimo onako kako bi to sam Isus Krist činio. Evo, to je bio sv. Leopold! Onaj koji je činio ono što bi Isus Krist na njegovom mjestu činio!“

Osobito je to vidljivo kad je riječ o njegovoj službi ispovjednika, nastavio je biskup, kad su mu prigovarali da je bio previše blag u ispovijedi on je pokazivao na Isusa Krista i govorio: „A On dakle, On je došao umrijeti za duše, i bude li mi Gospodin prigovario zbog prevelike velikodušnosti moglo bi mu se reći: Blagoslovljeni Gospodaru, ovaj loš primjer ste mi Vi dali, umirući na križu za duše potaknuti Vašom božanskom ljubavlju.“

Spomenuvši poruku liturgijskih čitanja 24. nedjelje kroz godinu koja poziva na opraštanje koje nema granice, biskup Uzinić je istaknuo kako je sam Krist na križu molio oprostjenje za druge, „jer ne znaju što čine“, u Očenašu to uči, a i u današnjem Evanđelju govori Petru, a i svima nama, kako treba uvijek opraštati. „Tema opraštanja jedna je od najvažnijih tema kršćanstva, ali zbog neopraštanja koje nas razdire postala je i jednom od glavnih tema našeg hrvatskog društva. Zato bi bilo dobro da svi, a osobito mi kršćani koji činimo preko 90% stanovnika hrvatskog društva, učinimo svojim pitanja koja je u današnjem prvom čitanju postavio mudri Sirah: „Ako čovjek goji mržnju na drugoga, kako može od Gospodina tražiti ozdravljenje? Kad s čovjekom sličnim sebi nema milosrđa, kako može moliti se za svoje grijeh? On, koji je sâm od mesa, goji osvetljivost, pa tko će mu oprostiti grijeh?“ I da nakon toga shvatimo da opraštanje nema alternativu, želimo li dobro sebi samima, svojim obiteljima, hrvatskom društvu i Crkvi kojoj pripadamo. Opraštanje ne smije biti iznimka. Ono mora postati pravilo“, kazao je biskup te naveo jedan komentar ispod njegove nedjeljne propovijedi koju redovito objavljuje na mrežnim stranicama Dubrovačke biskupije i dijeli potom na društvenim mrežama, a u kojem komentator kaže kako neće nikada oprostiti itd. „Kako tužno! I destruktivno! Ne toliko za one kojima nismo oprostili, nego za nas koji ne opraštamo“, rekao je biskup Uzinić i pozvao: „Nemojmo to sebi činiti. Neopraštanje je luksuz koji sebi ne smijemo dozvoliti, jer oni koji ne opraštaju nemaju budućnost. Ono nije kazna za onoga kome nisam oprostio. Ono je kazna za

mene koji nisam oprostio. Nije to zato što to Bog želi. Ne! Neće te Bog strpati u tamnicu dok ne vratiš dug! To ti sam sebi činiš zatvarajući se u tamnicu neopraštanja". A to pokazuje i primjer komentatora. Svjedoči to primjer koji sam naveo, rekao je biskup Uzinić. Propovijed je zaključio riječima: „Primjer opraštanja nam je dao Bog, koji nam je u Isusu Kristu sve oprostio. Njemu bismo trebali sličiti. Oprostimo! Budimo u svojoj obitelji, svom mjestu, svojoj župnoj zajednici, ovom našem hrvatskom društvu, njegove 'stigme', znak njegovog milosrđa i opraštanja, kojemu je, svjestan da je Bog i liječnik i liječnik, sv. Leopold neumorno služio, a svojim svetačkim primjerom i dalje to nastavlja činiti."

Liturgijsko pjevanje predvodili su združeni zborovi svetišta te župa u Lapadu i na Boninovu, kojim je ravnala Jelena Lončarić dok je za orguljama bila s. s. Celestina Jelčić. Vjernici liturgijske zajednice Svetišta kao i predstavnici raznih crkvenih ustanova čitali su čitanja i predmolili zazive Molitve vjernika. Upravitelj Svetišta fra Stanko Dodig na kraju je, uz zahvale svim sudionicima, dodao: „Neka nam ovi svečarski dani u susretu sa sv. Leopoldom budu milosni, radosni i blagoslovljeni".

Dubrovnik: Dostojanstveno ispraćena relikvija tijela sv. Leopolda

Dubrovnik, 17.9.2017. (IKA) - Sa suzama u očima ispratili su dubrovački vjernici i hodočasnici u nedjelju, 17. rujna relikviju tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića koja je u Dubrovniku, u Biskupijskom svetištu Gospe od Milosrđa boravila 18 sati. Obred ispraćaja predvodio je dubrovački biskup mons. Mate Uzinić koji je, nakon molitve, zahvalio u ime Dubrovačke biskupije i svih koji su se ovdje u crkvi imali prigode susresti s relikvijom sv. Leopolda svim organizatorima i onima koji su omogućili ovu jedinstvenu svečanost. „Neka nas ovaj susret sa sv. Leopoldom, s njegovim životom potakne da i mi s ljubavlju prilazimo drugima i da ih s ljubavlju susrećemo. Kako ovo što smo ovih dana doživjeli ne bi bilo nešto što je bilo i prošlo nego neka bude nešto što će nas poticati da kvalitetnije kršćanski živimo". Potom je skupina mladih iz Blata s Korčule odsvirala jednu pjesmu, a relikviju svečeva tijela volonteri Croce Verdea su iznijeli iz crkve. Mnoštvo vjernika čekalo je i ispred crkve i do posljednjeg trenutka pratilo stavljanje tijela u kombi i odlazak prema Splitu. Bilo je pljeska, suza radosnica i pjesme, a osmijeh nije silazio s lica brojnih vjernika. Zvona Gospe od Milosrđa su zvonila a kolona s neraspadnutim tijelom sv. Leopolda napustila je Dubrovnik. Ispraćaju su također nazočili talijanski kapucini s rektorom Svetišta sv. Leopolda iz Padove, fra Stanko Dodig, upravitelj svetišta Gospe od Milosrđa, don Ivica Pervan, kancelar Dubrovačke biskupije, ali i predstavnici lokalne vlasti sa suradnicima. Vjernici, svećenici, redovnici, redovnice, bogoslovi, sjemeništari i kandidatice prošli su protekle noći i ovog dana u mimohodu pored relikvije sv. Leopolda, moleći iz dubine duše, iznoseći u tišini svoje zahvale i molbe. Također veći broj svećenika tijekom boravka relikvije tijela bilo je na raspolaganju za ispovijedi kojoj u pristupili brojni vjernici. Tijekom dana u Svetištu su bile četiri mise, a od samog dolaska relikvije tijela sv. Leopolda pa sve do odlaska vjernici nisu prestajali dolaziti izraziti štovanje. Organizatori su izrazili zadovoljstvo velikim odazivom vjernika ali i samom organizacijom koja je prošla u najboljem redu. Dobroj organizaciji su pridonijeli Dubrovački vatrogasci, djelatnici PU Dubrovačko-neretvanske i OB Dubrovnik uz brojne volontere kao i volontere Crvenog Križa Dubrovnik.

Misa zadušnica za biskupa Srećka Badurinu i poginule hrvatske branitelje

Šibenik, 17.9.2017. (IKA) - Šibenski biskup Tomislav Rogić u nedjelju 17. rujna, u katedrali svetog Jakova predvodio je misu zadušnicu za šibenskog biskupa Srećka Badurinu koji je preminuo na današnji dan 1996. godine. Euharistiju je slavio i za sve poginule branitelje. Uz biskupa koncelebrirao je župnik katedrale don Krešimir Mateša i umirovljeni biskup Ante Ivas. Među brojnim vjernicima na slavlju je sudjelovao i velik broj hrvatskih branitelja, te predstavnika civilnih vlasti. Među njima je bio šibensko kninski župan Goran Pauk i načelnik Policijske uprave šibenske kninske Ivica Kostanić.

"Ovoga dana okupila su nas sjećanja na one koji više nisu s nama, napustili su ovaj, nama znani, svijet. Okupila su nas sjećanja na ono što su Šibenik i njegovi stanovnici proživljavali pred 26 godina u vrijeme „Rujanskog rata". Okupila su nas sjećanja na ljude koji su obilježili vrijeme stradanja, vrijeme rata i razaranja. Pogubno vrijeme, zlo vrijeme, vrijeme kušnje ali i pokazivanja pravog lica – osobnosti – čovječnosti i nečovječnosti. U tom teškom vremenu trebalo je ostati uspravan, trebalo je – kao što uvijek treba – ali tada posebno, jer je iskušenje najveće, trebalo je ostati čovjek. Trebalo je pokazati što ti je najvažnije i za što si se spreman žrtvovati, braniti ono što najviše voliš: svoj grad, obitelj, Domovinu i vjeru - da i tada može pobijediti ljubav, makar uz visoku cijenu. Prepoznajete da su u ovim riječima i hrvatski branitelji koji položiše život na oltar Domovine braneći grad od agresora i pokojni biskup Srećko Badurina", kazao je u homiliji biskup Tomislav Rogić.

Spominjući se biskupa Srećka Badurine biskup Rogić citirao je nedavno objavljenu knjigu o velikim Lunjanima s otoka Paga. U njoj su o biskupu Badurini svjedočili biskup Ante Ivas, biskup Mile Bogović i svećenik Mario Kosić. "Biskup Ante piše: Bog nam ga je poslao baš kad nam je trebao takav čovjek, vjernik, svećenik, biskup: Velik za velike i presudne događaje naše vjerničke, biskupijske i domovinske povijesti u koju smo upravo ulazili. U svim tim događajima bio je zaista Osoba – velika- zrela – odgovorna. Znak veličine je životom stajati iza svoga uvjerenja, svoje vjere, u miru i nemiru, u dobru i zlu, pred malim i velikim, moćnim i nemoćnim, pred prijateljem i neprijateljem, istomišljenikom ili ne. Takav je bio biskup Srećko. Biskup Bogović piše: Biskup Srećko nametnu se spontano kao lik čovjeka koji je svojim životom formulirao jedan životni stav svakome shvatljiv i za svakog poželjan: na koji način danas biti pravi čovjek, rodoljub i vjernik. To su za njega bile temeljne životne vrednote u kojima se ne smije zakazati. Tko ga je poznao mogao je uočiti da je nepatvoreni rodoljub, Hrvat od glave do pete. U vrijeme Domovinskog rata, kada smo imali previše moćnih neprijatelja, a tako malo prijatelja, iz njegova lica i kroz njegove riječi zračila je duboka patnja zbog nevolja njegova naroda i njegove Hrvatske. Ali ni tada iz njegovih usta nije izišla nasilnička ili osvetoljubiva riječ protiv drugih naroda. Čovjek i vjernik u njemu neprestano su oplemenjivali njegove rodoljubne osjećaje. Nama koji smo s njime sudjelovali na vrućim ekumenskim i međureligijskim razgovorima u vrijeme Domovinskog rata, bio je svojim uravnoteženim prosudbama visoka norma koju mi ni s mnogo truda nismo dosežali. Nikada se nije dao izazvati, niti je druge svojim riječima izazivao. Cijenili su ga i „oni drugi" – i onda kad su se i u stavovima i u riječima razilazili. Svećenik Mario, koji je s njime dijelio najteže trenutke, kada je bila „ranjena" – pogođena i sama katedrala, piše: Biskup Srećko znao je nadići bilo koji trenutak. Bio je mudri upravitelj svojih riječi i djela. Ni u najtežim trenucima, a niti

u najopuštenijim, nije izgovarao neopreznu riječ. Ne mogu reći da mi je bio učitelj, jer smatram da nisam bio dobar učenik. Bio je čovjek Božji, te sam ponosan što sam dio života boravio u njegovoj blizini", citirao je biskup Rogić.

"Danas smo ispunjeni ponosom i zahvalom žrtvama na kojima počiva naša sloboda! Sve što danas gradimo i radimo, svi naši uspjesi mogući su jer je netko prije nas imao hrabrosti i ljubavi žrtvovati se za nas. Nisu gledali sebe, nisu čuvali svoj život nego su darovali svoj život da bi ga drugi imali. Ma na kakve probleme danas nailazili, ma sa čime se danas mučili – mi ipak gradimo našu Domovinu, gradimo bolji život za naše i buduće generacije, a to možemo zahvaljujući velikodušnosti poginulih branitelja i redarstvenika. Svaki naš uspjeh i svako bolje danas i sutra čini i njihove žrtve vrednijima. Zato je na nama odgovornost da uvijek iznova oplemenimo naše živote jer su s time i njihove žrtve opravdane. Svaki uloženi napor, svaka iskazana požrtvovnost i velikodušnost, svaka sposobnost pojedinca ugrađena u to, svaki novi uspjeh – uvelike će opravdati i podnesene žrtve, učiniti ih još vrednijima", poručio je biskup Rogić govoreći o žrtvama branitelja.

Osvrnuo se i na nedjeljno evanđelje koje govori o opraštenju. Oprost je Božanski lijek. Oprostiti jer Bog oprašta, jer je Bog sama ljubav i na sebe uzima žrtvu križa da nama daruje opraštenje zauvijek. Potrebni smo opraštenja, a opraštajući činimo djela Božja. U Oče našu molimo: otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima svojim. To nije poniženje ili znak slabosti, to je uzvišenje i preduvjet da nas mržnja, zlo ne zarobi, za život nesposobnim učini. Dobrota pobjeđuje zlo, ljubav pobjeđuje mržnju. To je škola Isusa Krista koju pohađamo čitav svoj život, kazao je šibenski biskup.

10. obljetnica posvete crkve Sv. Luke i blagoslov kipa bl.

Alojzija Stepinca u Travnom

Zagreb, 17.9.2017. (IKA) – Jubilara 10. obljetnica posvete župne crkve Sv. Luke evanđeliste proslavljena je 17. rujna u novozagrebačkom naselju Travno. Središnje svečano zahvalno misno slavlje predvodio je postulator kauze bl. Alojzija Stepinca mons. Juraj Batelja u koncelebraciji sa župnikom Vladimirom Hrenom i drugim svećenicima. Mons. Batelja blagoslovio je i kip bl. Alojzija Stepinca postavljen ispred župne crkve. Toga dana je jutarnje misno slavlje predvodio župni vikar u svesvetskoj župi Svih svetih Tomislav Šagud, a molitveni uvod organizirali su vjernici. Večernju misu slavio je župni vikar u župi sv. Antuna Padovanskoga u Sesevskim Selima Krunoslav Kolar. Vjernici su se za obljetnicu pripremali trodnevnicom od 14. do 16. rujna. Prvoga dana trodnevnice u četvrtak 14. rujna molitveni uvod organizirala je molitvena zajednica bl. Alojzija Stepinca. Svečano misno slavlje predvodio je župni vikar u župi svete Anastazije u Samoboru Danijel Hačko, a pjevanjem ga je animirao Zbor mladih. Nakon mise uslijedilo je euharistijsko klanjanje za duhovna zvanja koje su animirale Isusove male sestre i Zajednica mladih. Molitveni uvod drugoga dana trodnevnice 15. rujna organizirala je Marijina legija. Svečano misno slavlje predvodio je župni vikar u križevačkoj župi sv. Ane Dominik Jaić, a pjevao je Mješoviti zbor. Nakon mise održan je koncert duetna duhovne glazbe Frany&Jole (vokal i gitara). Molitveni vjenčić Kraljice obitelji pobrinuo se za organizaciju molitvenoga uvoda trećega dana trodnevnice 16. rujna. Misno slavlje predvodio je župni vikar u Ivanjoj Reki i Jelkovcu Željko Nestić. Nakon mise vjernici su imali priliku slušati svjedočanstvo bivšega nogometaša Dinama Zvonimira Troskota.

U Gružu proslavljena svetkovina Uzvišenja sv. Križa

Blagoslovivši barke i brodove u gruškoj luci, dominikanski provincijal Slišković uputio je molitvu za pomorce, ribare i poginule branitelje, a potom u znak pijeteta položio vijenac u more

Dubrovnik, 17.9.2017. (IKA) - Župna zajednica i dominikanski samostan u Gružu proslavili su u nedjelju 17. rujna svog naslovnika svetkovinu Uzvišenja sv. Križa. Središnje misno slavlje u samostanskom klaustru predvodio je provincijal Hrvatske dominikanske provincije dr. fr. Slavko Slišković. U koncelebraciji su bili dekan Gradskog dekanata Dubrovnik 1 don Ante Burić, župnik župe svetog Križa fr. Mihael Mario Tolj i drugi svećenici. Premda je prijetila kiša koja je u nekoliko navrata padala tijekom dana, slavlje se moglo nesmetano odvijati.

Provincijal je u propovijedi osvijetlio otajstvo križa, kako onog Kristovog, tako i onog u životu svakog vjernika. „Prvo čitanje iz Knjige Brojeva opisuje Izraelce koji lutaju pustinjom i koje su na tom putu ujedale zmije. Tko bi pogledao u brončanu zmiju podignutu na stup, koju je Bog Mojsiju naredio postaviti, ozdravio bi. Ta slika nam govori da je grijeh zmija koja nas ujeda na proputovanju ovim svijetom. I da bi ozdravili potrebno je u svjetlu križa Kristova pogledati grijeh. Bez suočavanja s grijesima koje smo počinili, nema izlječenja. Samo tako možemo upoznati istinu i istina će nas osloboditi", poručio je provincijal.

Nakon mise župnik Tolj je najprije srdačno zahvalio propovjedniku na razmišljanju o križu koje je podijelio s okupljenim vjernicima, potom župnom pastoralnom vijeću, ministrantima i mladima koji su pomagali u organizaciji, redovnicama i posebice Mješovitom pjevačkom župnom zboru koji je vodio liturgijsko pjevanje pod ravnanjem prof. Marije Brčić.

Misno slavlje zaključeno je procesijom s velikim križem obalom Stjepana Radića, oko parka Luje Šoletića pa sve do lučkog pristaništa. U procesiji se pjevalo i molila slavna otajstva krunice, a vjernici su nosili upaljene svijeće. Blagoslovivši barke i brodove u gruškoj luci, provincijal je uputio molitvu za pomorce, ribare i poginule branitelje, a potom u znak pijeteta položio vijenac u more. Na kraju je zbor otpjevao pjesmu „Bože, čuvaj Hrvatsku".

Predstavljene knjige i pastoralno-katehetski rad mons.

dr. Milana Šimunovića

Rijeka, 17.9.2017. (IKA) - „Tko može znati gdje bismo bili večeras da onoga dana 1956. godine, nakon jedne mise u Kompolju, tada petnaestogodišnjem dječaku, Mili s Ilovačka, koji se kao malo krišom šuljao kroz sakristijska vrata da bi ušao u crkvu ili u kvartir, nije došao poštar s pismom u kojem je stajalo da Milan Šimunović nije primljen u Elektrotehničku školu?" - rekao je predstojnik Nacionalnoga katehetskog ureda HBK mons. dr. Ivica Pažin u nedjelju 17. rujna u Velikoj dvorani Nadbiskupskog ordinarijata u Rijeci na predavljanju dviju novih knjiga, kao i retrospektive pastoralno-katehetskog rada mons. dr. Milana Šimunovića na području mjesne i domovinske Crkve. Događaj su organizirali Riječka nadbiskupija i Teologija u Rijeci u povodu 50. obljetnice svećeništva mons. dr. Šimunovića. Knjige „Prenošenje vjere u promijenjenim okolnostima suvremenog svijeta: Pomaci u stvaranju misionarskog lika Crkve u kršćanskim zajednicama" i „Promjene u katehetskom pastoralu župne zajednice: utopija ili stvarnost?" predstavio je doc. dr. Nikola Vranješ. O važnosti i značenju djela mons. Šimunovića u pastoralno-katehetskom poslanju Crkve govorio je mons. dr. Pažin, dok

je prigodnu riječ uputio riječki nadbiskup i metropolit mons. dr. Ivan Devčić. Program su glazbeno animirale solistice zbora „Schola Cantorum Rijeka“, a večer je moderirala vjeroučiteljica Ines Turković. Nadbiskup je istaknuo doprinos mons. Šimunovića u razvoju kateheze i pastoralne teologije. Knjige mu uvijek odišu svježinom i iz njih možemo nešto naučiti. Bio je i ostao inspirativan teolog i pastoralac te mu mjesna, ali i domovinska Crkva puno duguju, kazao je nadbiskup. Na kraju je čestitao mons. Šimunoviću na njegovom 'nemirnom duhu' koji ga tjera dalje. Otvorenost Crkve, hod prema novom, promjena paradigme u teologiji naznačena u programatskim izrazima, dijalog s modernim svijetom itd., odnosno Crkva nakon Drugog vatikanskog koncila oblikovala je pastoralnu i katehetsku misao mons. Šimunovića, istaknuo je u svom izlaganju mons. Pažin. Isprepletenost njegovog svećeničkog, pastoralnog i profesorskog života s poslijekoncilskom katehetskom obnovom Crkve doista je takva da se može reći da je postao katehetski obnovitelj. Bio je duboko svjestan da kateheza zaista čini Crkvu, kao što Crkva čini katehezu, rekao je predavač. Vrijeme promjena devedesetih godina prošloga stoljeća dočekao je bez straha i s puno mudrosti. Uvođenje vjeronauka u škole, vjerskog odgoja u predškolske ustanove, obnavljanje prvih vjeronaučnih programa i udžbenika, potpisivanje ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske, između Vlade RH i HBK itd., samo su dio stalnih izazova kojima je neizbrisiv trag ostavio mons. Šimunović, rekao je mons. Pažin. Dodao je da u pitanjima vjeronauka u školi i vjerskog odgoja u predškolskim ustanovama nikada nije polazio od strogo apologetskog tumačenja vjeronauka. Dokaz tomu je njegovo stalno analitičko i uvjereno tumačenje vjeronauka u školi i vjerskog odgoja u predškolskoj ustanovi kao dijela čitavog navjestiteljskog crkvenog djelovanja.

Osvrćući se na dokument nastao iz pera mons. Šimunovića i u suradnji s prof. Bernardinom Škuncom „Župna kateheza u obnovi župne zajednice“ predstavlja 'hrvatski model' župne kateheze koji otvara prostor stvaranja osobnog susreta vjernika s Kristom u konkretnoj zajednici. Doc. dr. Nikola Vranješ je govoreći o knjigama „Prenošenje vjere u promijenjenim okolnostima suvremenog svijeta: Pomaci u stvaranju misionarskog lika Crkve u kršćanskim zajednicama“ kazao kako ukazuju na elemente dinamiziranja pastoralnog djelovanja Crkve danas u smislu drugačijeg pristupa značenju evangelizacije u ukupnom angažmanu Crkve. Autor polazi od istinskog susreta čovjeka s Kristom koji je temelj nove evangelizacije i djelovanja župne zajednice. Za djelo mons. Šimunovića i mons. Pažina „Promjene u katehetskom pastoralu župne zajednice?“ je istaknuo da predstavlja dobar pastoralno-katehetski priručnik u kojemu su na objektivan i poticajan način obrađene gotovo sve glavne pastoralno-katehetske teme i bitni izazovi današnje prakse. Osim toga, djelo obrađuje i brojne teme koje pomažu u razumijevanju problema pastoralno-katehetske prakse, kao i mogućnosti za njeno unaprjeđenje. Knjiga svim pastoralno-katehetskim subjektima nudi obilje materijala i konkretnih poticaja za obnovu djelovanja prema zahtjevima nove evangelizacije, kazao je doc. dr. Vranješ. Prigodnu riječ zahvale svima na kraju je uputio mons. Šimunović. Istaknuo je da je cijeli život radio na interdisciplinarnom pristupu okupljajući oko sebe ljude svih struka. Najavio je novo djelo koje je u pripremi o ljudima primorskog kraja i novoj evangelizaciji koja je nužna zbog promjena paradigme današnjeg vjernika. Na kraju je, prisjećajući se svoje mladosti, posebnu riječ zahvale uputio svojoj majci bez čije se podrške ne bi školovao.

Nadbiskup Barišić predvodio misno slavlje pohoda relikvije sv. Leopolda u Split

Svaki vrijednosni sustav koji u sebi nema dimenziju opraštanja i pomirenja ima pogrešan odgoj koji u sebi ne nosi klicu života. - Radost oprostjenja mijenja osobe, odnose i humanizira društvo. Jer ako nam je Gospodin oprostio i mi smo pozvani biti produžena ruka pomirenja prema drugima, istaknuo je nadbiskup Barišić u homiliji

Split, 17.9.2017. (IKA) - „Danas je povijesni i radosti događaj koji nadilazi sva naša razmišljanja i naše riječi. Radostan za sve nas, za naš grad Split i Splitsko-makarsku nadbiskupiju. Sveti Leopold Bogdan Mandić je s nama. Prisutan ne samo po svome tijelu, nego je još prisutniji svojim duhom“, kazao je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvođeci misno slavlje u nedjelju, 17. rujna u svetištu Gospe od Pojišana u Splitu dok je u crkvi bila izložena relikvija neraspadnutog tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića na svom drugom pohodu Hrvatskoj i prvom pohodu rodnom Herceg Novom.

Kombi vozilo sa sarkofagom zaustavilo se prvo kod samostana klarisa kako bi klarise pozdravile svoga omiljenoga sveca, a potom je u procesiji nastavio put prema svetištu Gospe od Pojišana gdje se okupilo više tisuća svećevih štovatelja. U procesiji su u pratnji sarkofaga bili talijanski kapucini među kojima i fra Flaviano Giovanni Gusella, rektor Svetišta sv. Leopolda Mandića u Padovi, članovi Croce Verdea koji cijelim hodočasničkim putem prate relikviju, zatim nadbiskup Marin Barišić, provincijal Hrvatske kapucinske provincije fra Jure Šarčević, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joško Kodžoman, generalni vikar mons. Miroslav Vidović, župnik fra Miljenko Vrabec i još tridesetak svećenika, potom splitski gradonačelnik Andro Krstulović Opara, splitsko-dalmatinski župan Blaženko Boban, redovnici i redovnice, bogoslovi i sjemeništari, brojni vjernici.

Zvonila su zvona Gospe od Pojišana, čula se pjesma zbora i vjernika koji su čekali pred svetištem ili su usput stajali pozdravljajući tako svečvo tijelo dok je prolazilo Zvonimirovom ulicom. Pozdravljali su neraspadnutu relikviju svečeva tijela pokazujući na taj način ne štovanje mrtvoga tijela i fenomena njegove neraspadnutosti 75 godina nakon smrti, nego ljubav prema svecu čije je to tijelo i za kojeg vjernici vjeruju da je i sada živ, da je u zajedništvu svetih s Bogom.

Korijeni svetog Leopolda potječu iz Bosne. Pred Turcima su njegovi predci pobjegli u Dalmaciju, u Poljica, u Zakućac pokraj Omiša. Iz Zakućca njegov pradjed Nikola Mandić došao je u Herceg Novi. „Malena rasta, ali velika i bogata duha, male sjene, a velikog svjetla, koje je otvaralo i stvaralo prostor za druge. Njegovo se štovanje poslije smrti proširilo svugdje, posebno u Hrvatskoj. Osobito je promicatelj njegovog štovanja bio blaženi Alojzije Stepinac. Ovog prijatelja Boga i ljudi, papa Pavao VI. proglasio je blaženim 1976., nazvavši ga 'pretečom duhovnog ekumenizma Istoka i Zapada.' A papa Ivan Pavao II. 1983. proglasio ga je svetcem cijele Katoličke crkve, nazvavši ga 'uzorom ispovjednika i herojskim službenikom sakramenta pomirenja i pokore', primijetivši da nikada nije vidio toliko svijeta na trgu svetoga Petra za kanonizaciju nekog svetca“, istaknuo je nadbiskup Barišić u svojoj propovijedi.

Sveti Leopold, po zavičaju i rodu pripada svima nama, a kao svetac Božji pripada i svim narodima i svim vremenima, nastavio je nadbiskup. „Ispovjedaonica je bila mjesto njegova posvećenja, njegov oltar sebedarja Bogu i bližnjima. Budući da je bio neugledan, niskog rasta, a imao je i manu govora, htjeli su ga „skriti“ u ispovjedaonicu. Ipak, on je od svoga služenja kao „apostol uha i srca“, od malog, skrivenog

prostora izgradio katedralu duha gdje je mnoštvo doživjelo radost pomirenja s Bogom, bližnjima i samim sobom. Bio je produžena ruka Lica milosrđa Božjega prema braći i sestrama koja su se udaljila od Boga i čovjeka." U vezi s tim nadbiskup je naglasio kako je grješan i ranjen čovjek najpotrebniji Božjega milosrđa, susreta s Isusom Kristom koji oprašta grijeh te da ne postoji dug koji nadilazi Božje milosrđe. Sveti Leopold, koji se nikada nije umorio tražeći i dijeleći oprostjenje u ime Božje, poziva nas da se ni mi nikada ne umorimo u traženju i darivanju oprostjenja. „Svaki vrijednosni sustav koji u sebi nema dimenziju opraštanja i pomirenja ima pogrešan odgoj koji u sebi ne nosi klicu života", upozorio je te dodao: „Leopold je bio prijatelj ranjene i patničke, periferne i grešne ljudskosti, ali istovremeno i ogledalo Božjeg ljubavi. U svojoj malenoj ispovjedaonici toliko se suobličio Isusu Kristu, da su ga njegovi pokornici, baš kao i Krista njegovi suvremenici, skoro optuživali zbog velikodušnosti."

Nadbiskup Barišić je istaknuo kako se sveti Leopold i sam često ispovijedao te je iz te svijesti da mu je oprosteno postao produženom rukom Božjeg milosrđa. „Radost pomirenja u Leopoldovoj ispovjedaonici nije ostala skrivena u malom prostoru sobe, niti samo u srcu osobe, već je zahvaćala obiteljske, bračne i društvene odnose. Do neba je dopirala, jer Nebo se raduje obraćenju samo u jednog grješnika. Radost opraštanja mijenja osobe, odnose i humanizira društvo. Jer ako nam je Gospodin oprostio i mi smo pozvani biti produžena ruka pomirenja prema drugima. Doista, otpuštenje grijeha je čudo Božje milosrdne ljubavi i zalag svakog oblika zajedništva: vjerničkog i prijateljskog, bračnog i obiteljskog. Bez otvorenosti ovoj Ljubavi, ne možemo biti sretni i zadovoljni, ne možemo živjeti u zajedništvu i biti braća i sestre drugima u našoj sredini. Svetog je Leopolda boljela rana razdijeljenosti Kristove Crkve i podjele između Istoka i Zapada." U tom je svjetlu nadbiskup naglasio da je previše podjela u društvu i u narodu pa i u samom braku, koje su rezultat podijeljenosti u sebi i odijeljenosti od drugih.

Na kraju propovijedi nadbiskup je još jednom pozvao na sakrament pomirenja sve one koji su se „udaljili od Boga, od svoje Crkve, već godinama od sakramenta pomirenja, od svoje obitelji, od svog bračnog druga, od svoje djece... ma od sebe samih! Sveti Leopold večeras i nas susreće i poziva na obraćenje i novost život. A Otac Nebeski je strpljiv. Čeka nas! Zna da ćemo doći i potražiti ga."

Po završetku misnoga slavlja nazočnima se obratio fra Flaviano Giovanni Gusella, rektor Svetišta sv. Leopolda Mandića u Padovi. Budući da je već petnaest godina rektor Svetišta u Padovi svjedokom je vjere i ljubavi brojnih hrvatskih hodočasnika prema sv. Leopoldu Bogdanu Mandiću. Podsjetio je na Leopoldovu čežnju za povratkom u njegovu Hrvatsku i njegov dalmatinski karakter. Zahvalio je svima na tolikoj ljubavi koju iskazuju sv. Leopoldu, a riječ zahvale uputio je i provincijal Šarčević koji će predvoditi jutarnje misno slavlje opraštaja od relikvije tijela sv. Leopolda. Nakon mise relikviju je obišla i predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović.

Predsjednica Kolinda Grabar Kitarović pohodila

relikviju tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića u Splitu

Split, 17.9.2017. (IKA) - Hrvatska predsjednica Kolinda Grabar Kitarović u nedjelju navečer, nakon misnoga slavlja koje je predvodio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić, posjetila je Svetište Gospe od Pojišana u Splitu gdje su izložene relikvije sv. Leopolda Bogdana Mandića.

Predsjednica se zadržala nekoliko minuta pored sarkofaga u

kojem su relikvije sv. Leopolda. Tom je prigodom maramicom s likom sv. Leopolda Mandića dodirнула sarkofag u kojem su relikvije. Kako su rekli u organizacijskom odboru za doček relikvija, takvo dodirivanje sarkofaga s likom sv. Leopolda simbolizira dodir s blagoslovom sv. Leopolda. Domaćini u Pojišanskom svetištu darovali su predsjednici Grabar Kitarović malu relikviju, odnosno sličicu s likom sv. Leopolda Mandića.

Takvo dodirivanje sarkofaga s relikvijama sv. Leopolda Mandića omogućeno je svim vjernicima koji su nazočili u Pojišanskom svetištu i ostalim mjestima gdje je relikvija boravila. Posebno dirljiv bio je obilazak i molitva invalida pokraj relikvije.

Vjernici i hodočasnici u Splitu dostojanstveno ispratili relikviju sv. Leopolda

Oko 50.000 vjernika, svećenici, redovnici, redovnice, bogoslovi, sjemeništarci i kandidatice prošli su protekle noći i ovoga jutra u mimohodu pored relikvije sv. Leopolda, moleći iz dubine duše, iznoseći u tišini svoje zahvale i molbe Split, 18.9.2017. (IKA) - Više tisuća vjernika Splitsko-makarske nadbiskupije i hodočasnika došlo se u ponedjeljak 18. rujna oprostiti od relikvije tijela svoga omiljenog sveca Leopolda Bogdana Mandića, koja je u svetištu Gospe od Pojišana u Splitu boravila 16 sati.

Jutarnje misno slavlje i obred ispraćaja predvodio je provincijal Hrvatske kapucinske provincije fra Jure Šarčević u koncelebraciji s oko 15 svećenika. Propovijed je provincijal Šarčević započeo pitanjem: „Tko je taj koji privlači tolike vjernike diljem Hrvatske? Njegova ljepota, stas, nauk?" te nastavio: „Ništa od toga. Gledano ljudskim očima bio je čovjek 'vrijedan' prezira, ali Bog se poslužio njime, kako reče bl. Alojzije Stepinac, da u našem narodu izvede čudesne stvari i velika djela. On to čini i danas. Okupljamo se oko Leopolda, odnosno oko Krista kojega je Leopold vidljivi znak. Ovih dana okupljamo se ne oko mrtvoga leša, kako netko reče, nego oko živoga sveca, čovjeka koji privlači mase. Bog preko njega čini velika djela i danas".

Provincijal je rekao kako se u svetištu u Padovi nalazi više od 500 volumena knjiga koje imaju po tisuću stranica, a u koje su se hodočasnici diljem svijeta upisali i uputili svoje molbe sv. Leopoldu. Istaknuo je kako je i danas živo štovanje sv. Leopoldu, kojemu dolaze ljudi sa sigurnošću da će Bog po njegovu zagovoru uslišati njihove molbe.

Na kraju je vjernike pozvao da budu poput Leopolda „Božje oruđe, da se ne uzdamo u svoje snage nego u Božju pomoć i milost jer Bog je stvorio ovaj svijet ne da propadne nego da ga spasi. Iznosimo mu svoje osobne potrebe, potrebe svoje obitelji, svoga grada i domovine pa i cijeloga svijeta da se ostvari njegova želja da svi budemo jedno s Isusom Kristom. Dok je bio Leopold u Herceg Novom proteklih dana ostvarila se barem nakratko njegova želja da se vrati u rodni kraj, ali budući da je bio poslušan poglavarima njegov Istok, njegovo poslanje umjesto s ove strane Jadrana, ostvarilo se u Padovi te je rekao: 'Tko god pristupi meni on će biti moj Istok.'"

Nakon mise relikviju svečeva tijela volonteri Croce Verdea iznijeli su iz crkve, a brojni vjernici čekali su ispred crkve i pratili stavljanje tijela u kombi i odlazak prema Rijeci. Bilo je pljeska, suza radosnica i pjesme, a osmijeh nije silazio s lica vjernika. Zvona Gospe od Pojišana su zvonila, a kolona s neraspadnutim tijelom sv. Leopolda napustila je Split.

Ispraćaju je nazočio i splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić, talijanski kapucini s rektorom Svetišta sv. Leopolda iz Padove, fra Miljenko Vrabec, župnik župe Gospe od

Pojišana, mons. Miroslav Vidović, generalni vikar, te predstavnicima lokalne vlasti - splitski dogradonačelnici Jelena Hrgović i Nino Vela.

Oko 50.000 vjernika, svećenici, redovnici, redovnice, bogoslovi, sjemeništari i kandidatice prošli su protekle noći i ovoga jutra u mimohodu pored relikvije sv. Leopolda, moleći iz dubine duše, iznoseći u tišini svoje zahvale i molbe. Veći broj svećenika bio je na raspolaganju za ispovijedi kojoj su pristupili brojni vjernici. Tijekom dana u svetištu su slavljene tri mise, a od samog dolaska relikvije tijela sv. Leopolda pa sve do odlaska vjernici nisu prestajali dolaziti izraziti štovanje. Organizatori su izrazili zadovoljstvo velikim odazivom vjernika te samom organizacijom koja je prošla u najboljem redu, a kojoj su pridonijeli djelatnici PU splitsko-dalmatinske, brojni redari i volonteri.

Relikvija neraspadnutog tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića stigla u Rijeku

Rijeka, 18.9.2017. (IKA) - Zvona crkava u gradu Rijeci u ponedjeljak 18. rujna u 16 sati zazvonila su u čast sv. Leopolda Bogdana Mandića čije neraspadnuto tijelo je stiglo u kapucinsku crkvu Gospe Lurdske na Žabici. Tijelo je u Rijeku iz Splita stiglo u pratnji provincijala fra Roberta Tadiella, rektora Svetišta u Padovi fra Giovannia Gusella Flaviana, gvardijana u Padovi fra Marca Putina, kancelara Biskupske kurije u Padovi don Luciana Barela, volontera „Croce Verde“, kao i svećenika Kotorske biskupije i Kotoribe. Obred dočeka predvodio je riječki nadbiskup i metropolit Ivan Devčić u zajedništvu s provincijalom Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića fra Jurom Šarčevićem, krčkim biskupom Ivicom Petanjkom, gospičko-senjskim biskupom Zdenkom Križićem, gospičko-senjskim biskupom u miru Milom Bogovićem, porečkim i pulskim biskupom u miru mons. Ivanom Milovanom te mnogobrojnim svećenicima i redovnicima.

Dolazak relikvije neraspadnutog tijela sv. Leopolda Plesom sv. Tripuna najavili su članovi Bokeljske mornarice koji su u kapucinskoj crkvi bili i prvi čuvari tijela. U prigodnoj homiliji fra Jure Šarčević je istaknuo da se Bog poslužio Leopoldovim malim tijelom, bio je visok samo 1.35 cm, kako bi izveo tolika dobra ovome svijetu. To čini i u današnje vrijeme, a tome svjedoče vjernici koji se utječu sv. Leopoldu. Ono što ga je učinilo velikim jest i činjenica da je svakodnevno bio povezan s Bogom. Dnevno je služio dvije mise, a njegov način ispovjedanja bio je svetački, kazao je između ostaloga fra Jure.

Misno slavlje uz dolazak sv. Leopolda u Rijeku

Leopoldova ljubav, dobrotu i boravak među nama neka nam budu poticaj za naš novi, bolji početak, rekao je nadbiskup Devčić u propovijedi

Rijeka, 19.9.2017. (IKA) - Naš se svetac vraća u Rijeku gdje je za života boravio kratko, samo mjesec dana, ovdje u kapucinskom samostanu, gdje se je nadao ostati duže vremena kao ispovjednik za hrvatske vjernike, rekao je riječki nadbiskup i metropolit mons. dr. Ivan Devčić predvođeni svečano euharistijsko slavlje u kapucinskoj crkvi Gospe Lurdske u ponedjeljak 18. rujna povodom dolaska relikvije neraspadnutog tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića. Dodao je kako je ovaj svetac cijeli život želio biti misionar u svom narodu i posebno se posvetiti ekumenskom apostolatu među pravoslavicima u svom zavičaju. Tome svjedoče riječi koje je uputio jednom svom subratu kojemu

je kazao kako želi, nakon što dovrši svoje poslanje u Padovi – 'ponijeti svoje krhke kosti među svoj narod za dobro onih duša'. Govorio je da se u Padovi osjeća kao ptica u kavezu, te da je njegovo srce 'uvijek tamo preko mora'. Ono što mu se nije ostvarilo za vrijeme njegova zemaljskog života, ostvaruje se sada ovim pohodom njegova neraspadnutog tijela onamo kamo je za života dušom i tijelom želio doći i ostati. Želju da nam za života prenese spasonosne poruke i pobude ostvaruje mu se na ovaj način nakon smrti, rekao je nadbiskup.

Sv. Leopold je bio svetac koji je u tišini, daleko od javnosti, u ispovjedaonici privodio grješnike na obraćenje i na put spasenja. Bio je neobično ponizan i blagog karaktera i ponašanja, iako je po temperamentu bio kao pravi Dalmatinac živahne i vatrena naravi. „Da bi svladao i pokorio tu svoju narav i osobnost, čitav se život borio sa samim sobom tako da nije nikada reagirao i na najteže izazove neprimjerenim reakcijama bilo riječju ili gestom. (...) Sv. Leopold svjedoči da se svi možemo promijeniti ako ustrajno radimo na sebi i ako se svladavamo.“

Bio je uzoran i na posebni način njegovao je poslušnost, što ga je stajalo velikih odricanja i samoprijedora. Isto tako bio je uzoran u odgovornom izvršenju svih zadaća što su mu ih poglavari povjeravali, a to se tijekom njegova cijelog života ponajviše očitovalo u ispovjedničkoj službi. Ta je njegova krijepest svjetlila u ispovjedaonici gdje je primao svakog pokornika s onakvom ljubavlju i radošću s kakvom je onaj otac iz evanđeoske prisposode dočekao i u svoj dom primio svog raskajanog i izgubljenog sina. Nije to puka retorika, to je svjedočanstvo tisuća njegovih pokornika, kazao je propovjednik.

Osim toga, bio je posebno nježan prema bolesnima i umirućima kada bi ga njihova rodbina pozvala da ih posjeti, a posjedovao je i proročku karizmu za velike i za male događaje.

Iz života sv. Leopolda možemo naučiti o svetosti i ljepoti Sakramenta pomirenja, po kojem zadobivamo, ako ga primimo sa živom vjerom, mir i prijateljstvo s Bogom, sa samim sobom i s bližnjim. „Sv. Leopold bio je apostol tog sakramenta, pa nas poziva sve, i svećenike i vjernike, da se redovito i dostojno ispovjedamo. Poziva nas neprestano na obraćenje, jer smo svi slabi, nestalni i grješni, a pravog obraćenja nema bez Sakramenta pomirenja, tj. sv. ispovijedi.“

Druga krepost na koju nas poziva je milosrđe, odnosno blagost i razumijevanje u prosuđivanju drugoga kada pogriješi, rekao je nadbiskup. „Nama svećenicima sv. Leopold poručuje da ljubimo i cijenimo ovaj sakrament, koji nas kao njegove poslužitelje stavlja u neposredni dodir s Božjom istinom, pravdom i milosrđem. Stoga nas sv. Leopold bodri svojim primjerom da budemo uvijek na raspolaganje vjernicima za primanje tog sakramenta, da imamo strpljenja i razboritosti, da budemo pravedni i milosrdni u njegovu posluživanju.“

Vjernicima sv. Leopold govori da opravdano očekujemo razumijevanje, savjet, milosrđe i odrešenje od ispovjednika, ali i razboriti ukor i čvrsti poticaj na iskreno kajanje i na ustrajan napredak u duhovnom životu. Nadbiskup je podsjetio na Leopoldov nacionalni identitet kojega nikada nije izdao zbog čega je završio u zatočeništvu. „Svoje domoljublje i rodoljublje živio je na kršćanski način, bez isključivosti prema drugima. Upravo zato je u svjetlu svoje vjere prihvaćao i ljubio druge narode, posebno one na Balkanu koji su druge vjeroispovijesti. Zbog toga je želio ekumenski djelovati na jedinstvu Crkva u svom zavičaju. Njegovo je domoljublje bilo prožeto kršćanskim univerzalizmom, što se razlikuje od poganskog rasističkog i

osvajackog domoljublja. Ta Leopoldova poruka i primjer neobicno su vazni i danas na ovim nasim prostorima."

Zakljucujuci propovijed podsjetio je na jos jednog rijeckog kapucina ciji proces proglašenja blaženim je u tijeku – slugu Božjega fra Anti Tomičića, koji je bio veliki štovatelj sv. Leopolda. Vjernike je potaknuo na okrenutost jednih prema drugima, ne leđima, nego licem u lice. Leopoldova ljubav, dobrota i boravak među nama neka nam bude poticaj za naš novi, bolji početak, rekao je nadbiskup.

Na kraju mise prigodne riječi uputili su provincijal Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića fra Jure Šarčević, gvardijan kapucinskog samostana u Rijeci fra Eugen Pavlek te rektor Svetišta u Padovi fra Giovanni Gusella Flaviana.

Leopold nas potiče da se zagledamo u svoje srce

Misno slavlje uz relikviju sv. Leopolda predvodio je biskup Petanjak

Rijeka, 19.9.2017. (IKA) - Već više od 20 godina propovijedam o sv. Leopoldu i ipak sam mislio što reći danas, u ovoj jedinstvenoj prilici kada je sv. Leopold među nama, rekao je krčki biskup Ivica Petanjak predvedeći u utorak 19. rujna u kapucinskoj crkvi Gospe Lurdske u Rijeci svečano euharistijsko slavlje povodu dolaska relikvije neraspadnutog tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića u Rijeku.

„Kad se sjetim nepreglednog mnoštva vjernika koji ga po našim gradovima dolazili vidjeti, čini mi se da danas možemo govoriti samo o pogledu, očima i želji da vidimo sv. Leopolda i da on vidi nas. Imamo žarku želju da vidimo i budemo viđeni - da nas vidi netko tko će nas gledati s ljubavlju i svojim pogledom zagrliti. U čijem ćemo pogledu vidjeti da smo dobrodošli i žarko čekani." Biskup je dodao kako nam u ovom otuđenom svijetu treba pogled dobrote i milosrđa. Takav pogled je imao Isus i on je podizao na noge.

Podsjetio je na Godinu milosrđa i želju pape Franje da tijela sv. Leopolda i sv. p. Pia budu izložena u Bazilici sv. Petra u Vatikanu. Tom prilikom napravljena je stručna analiza, odnosno rekognicija tijela sv. Leopolda pri čemu je utvrđeno da je tijelo ostalo neraspadnuto, osobito oči i šarenice oka. „Ako je dobri Bog htio sačuvati tijelo sv. Leopolda kao poseban znak i u tom tijelu na posebni način sačuvati šarenice njegovih očiju, tada one danas imaju posebno značenje. Preko njegovih očiju želimo se susresti s njim i osjećati da nas na poseban način gleda i želi da preko tih očiju upoznamo veličinu i dubinu njegova srca."

Vjerujemo da je na ispovjedi svakoga tko mu je došao, gledao onako kako nas gleda Isus Krist, rekao je biskup Petanjak. „Kad idemo na ispovijed, svjesni smo da se tamo ne idemo hvaliti. Idemo spuštenog pogleda i pognute glave, jer sebe gledamo očima svoje grešnosti. Na taj pogled često utječu oni koji s nama žive. Mnogi nam pomažu da se uputimo na pravi put, ali postoje oni koji nam nameću komplekse krivnje svoje zloće i svoga oka." No, postoje pogledi koji nas liječe i koji nas osuđuju, kazao je propovjednik. Podsjetio je na Leopoldove riječi da ni u jednom čovjeku nema toliko blata da nema trun zlata. Leopold je u svakom čovjeku tražio taj trun zlata. To je božanski pogled i tako nas gleda sam Otac nebeski. Zato vjerujem da smo ovdje jer osjećamo da iz ovoga čovjeka zrači Božja dobrota i blizina, rekao je biskup Petanjak.

Zakljucujuci propovijed potaknuo je vjernike da sebi obećaju da će se svim svojim silama truditi od Leopolda rasti drugačiji nego kada su došli u kapucinsku crkvu. „Imamo li hrabrosti obećati da će u našem životu od danas

biti drugačije. Nemojmo se prenatginiti i brzo dati zavjet, ali nemojmo biti ni kukavice i bojati se napraviti iskorak u svom životu. Zagledajmo se u svoje srce i donesimo odluku za život u budućnosti."

Na kraju mise krčki biskup pomolio se uz tijelo sv. Leopolda, a prigodnu riječ uputio je rektor Svetišta u Padovi fra Giovanni Gusella Flaviana. Uz krčkog biskupa, suslavili su krčki biskup u miru mons. Ivan Milovan, provincijal Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića fra Jure Šarčević, gvardijan kapucinskog samostana u Rijeci fra Eugen Pavlek, rektor Svetišta u Padovi fra Giovanni Gusella Flaviana te mnogobrojni svećenici. Uz mnogobrojne hodočasnike Riječke nadbiskupije i Krčke biskupije, sv. Leopoldu du hodočastili i mališani nekih riječkih osnovnih škola.

Zatim je emotivni obred ispraćaja hrvatskog sveca pred njegov povratak u svetište u Padovi predvodio riječki nadbiskup Ivan Devčić koji je za sv. Leopolda Bogdana Mandića kazao da je bio svećenik milosrđa i divan primjer poniznosti.

Crkva u Hrvata

Svečana akademija u prigodi 25. obljetnice biskupskog ređenja mons. Ratka Perića

Mostar, 13.9.2017. (IKA/KTA) - U prigodi 25. obljetnice biskupskog ređenja mons. Ratka Perića, biskupa mostarsko-duvanjskog i apostolskog upravitelja trebinjsko-mrkanskog, Biskupski ordinarijat u Mostaru organizirao je u večernjim satima, 13. rujna svečanu akademiju. Savjetnik Apostolske nuncijature na latinskom je pročitao čestitku pape Franje biskupu Periću u povodu 25. obljetnice biskupskog ređenja. Prijevod čestitke na hrvatskom jeziku pročitao je kanonik Prvostolnog kaptola zagrebačkog mons. Stjepan Kožul koji je podrijetlom s prostora hercegovačkih biskupija. „U obavljanju pastirske službe svim si se silama zalagao za vječno spasenje sebi povjerenih Kristovih vjernika, a bio si i brižljiv u obnavljanju crkvenih zgrada iz ratnih ruševina te si osobito, povezan s Učiteljstvom Crkve, očitovao ljubav i pratio kler kojemu si učvrstio ugled promičući njegov umni i duhovni život i crkvenu stegu", ističe se u Papinoj čestitki biskupu Periću.

Čestitku u ime Hrvatske Biskupske konferencije uputio je njezin predsjednik nadbiskup Želimir Puljić, koji je na početku biskupu Periću zahvalio što je često nazočio i aktivno raspravljao kao delegat BK BiH na zasjedanjima HBK. „Vi ste svoje biskupsko služenje započeli u teško vrijeme rata kao beskućnik, jer u vrijeme ređenja u Neumu, 14. rujna 1992., Vaša je biskupija bila bombardirana i razarana, poput katedrale i biskupske rezidencije. Tada ste izjavili: „granatiranje rezidencije i katedrale je pucanj u srce Crkve u Hercegovini". No, dodali ste da Vas je to prisililo „misliti na nerazorive stanove koje nam Isus priprema kod Oca, više nego na rezidenciju koju obična granata može u hipu pretvoriti u pepeo".

„Ovo srebrno razdoblje u kojem ste služili Bogu, Crkvi i narodu po mnogočemu slično je onomu iz prvih stoljeća Crkve kad je sloboda kršćanima donijela brojne poteškoće i probleme s kojima su se biskupi morali hrvati. I dok se u vrijeme progona Crkva morala boriti za golo preživljavanje, u vrijeme slobode suočila se s brojnim herezama i krivim naukam u vlastitom krilu, s vlastitom djecom. Morala je voditi bitku za „očuvanje svetih Tajna naše vjere". Progonitelji su, dakle, tražili njezin život, a krivovjerci njezinu dušu. Duh Sveti je u tom vremenu pokazao snagu svoje zaštite, pa sačuvao Crkvu od poraza, krivovjerja i očaja. U tim teškim okolnostima uvijek se našao neki biskup ili svećenik koga je Bog uredio učenošću iznad svih krivovjeraca, ali i velikom poniznošću i svetošću. Takve se nazivalom „maljem krivovjeraca" jer vodili su hrabru borbu za obranu i čistoću svete vjere. Dovoljno je sjetiti se arijanizma koji je nijekao temeljne kršćanskih istina o Presvetom Trojstvu i Isusovu božanstvu. Sabor u Niceji (325.) osudio je Arijeve zablude, te formulirao vjerovanje koje i danas molimo. A junak i svetac toga sabora bio je veliki sveti Atanazije koji je u obrani spomenutih istina morao puno pretrpjeti. Pet puta je išao u progonstvo i vraćao se. Jer, Arijeve pristaše podvaljivali su mu krivi nauk i koješta drugo. Dapače, išli su tako daleko da su ga optužili za ubojstvo svećenika Arsenija kojemu je on navodno „odsjekao lijevu ruku", te „nasilništvo nad nekom ženom" koja je protiv Atanazija krivo svjedočila. Dokazana je Atanazijeva nevinost koji je svojim stavom, naukom i trpljenjem izvršio uzvišeni zadatak: Sačuvao je pravovjerje i uspostavio mir u Aleksandriji, rekao je nadbiskup Puljić.

Vas je, dragi preuzvišeni mons. Periću, za mostarsko-

duvanjskog biskupa trajnog upravitelja Trebinjske biskupije imenovao sveti Ivan Pavao II. koji se u svom dugogodišnjem pontifikatu odlučno hrvao s brojnim ideologijama i krivim antropologijama, za koje se može reći da su hereze našega vremena. Posebice je bio neustrašiv i nepopustljiv prema svim vrstama lažnih ideologija i zavođenja ljudi. I nije se umarao govoriti o Bogu koji ne prolazi, dok obličje ovog svijeta prolazi. Obraćao se svima, pozivao i poticao neka ne podlegnu naučavanju krivih antropologija koje su u Europi cvale nakon Francuske revolucije, a cvjetaju i danas. To su: pozitivizam koji se temeljio samo na znanju, liberalizam koji se temeljio na imanju, marksizam koji se temeljio na moći države, partije i politike, te rodna ideologija (teorija genderizma) koja niječe narav koju čovjek rađanjem dobiva. Crkva u Hercegovini zahvalna je Bogu što je koncem XX. i početkom XXI. stoljeća imala „suvremenoga Atanazija" u osobi mons. Ratka Perića koji već 25 godina ne boji se javno reći što ga smeta i zbunjuje, kako unutar Crkve, tako i u društvu. Iz tih njegovih uradaka, konferencija, polemika, razgovora i dopisa osjeća se tjeskoba pastira kojega posebice muči činjenica da je otpisivanje Boga ušlo u „program ljudskog umovanja", a grijeh, nemoral i korupcija „stekli pravo građanstva". Slavljenu se nije dao zbuniti ni unutarcrkvenim teškoćama s kojima se susreo na samom početku službe („hercegovački slučaj" i problem „ukazanja Gospe u Međugorju"). No, on se nije umarao ponavljati ekleziološku istinu da je Crkva ustrojena na posluhu, pa ne smije dopustiti da je kompromitira neposluh, razdor i bunt vlastite djece. Jer, to nije u duhu Isusove zamisli o otajstvu Crkve koju je on osnovao.

Gledom pak na aktualna pitanja i sudbinu naroda i Crkve na tlu BiH, mons. Perić je jasno dao do znanja kako ne bi volio „da Hrvati u BiH budu podjarmljeni ni od koga; a niti da oni druge podjarmljuju". „Suopstojnost, suživot, suradnja i ravnopravnost" četiri su vrjednote kojih se temelji nalaze u „katoličkoj vjeri i zdravoj hrvatskoj savjesti", pisao je svojevremeno mons. Perić.

No, dok se Crkva zalaže „za zemaljsku domovinu", ona „svom dušom zagovara i upućuje ljude na onu nebesku". Zbog toga je naš slavljenu bio vrlo kritičan prema svakoj vrsti zastranjivanja, kako u Crkvi, tako i u društvu. Ali, i odvažan u susretima sa svjetskim moćnicima, te političkim i medijskim manipulatorima javnoga mnijenja. To mu je, kao što znamo, pribavilo brojne kritičare na više područja. A u zadnje vrijeme i bezočne klevetnike koji ne prežu ni od čega; pa čak ni od klevete o suradnji s „Komitetom ruske državne sigurnosti", s KGB-om. No, to nije umanjilo njegov apostolski žar u radu za odgoj vjernika i navještaj istine. Jer, samo ljudi istine, vjere, molitve i požrtvovne dobrote mogu doprinijeti obnovi i preporodu naroda i svijeta. Zahvalni na jasnoći stavova, odvažnosti nastupa i principijelnosti u načelima kličemo večerašnjem svečaru: „Vivat, crescat et floreat!" Živjeli srebrni biskupe hercegovačkih biskupija, mons. Ratko Periću!, rekao je u svojoj čestitci nadbiskup Puljić.

Čestitku u ime Biskupske konferencije BiH uputio je njezin dopredsjednik mons. Tomo Vukšić, vojni biskup u BiH, koji je nekada bio svećenik Mostarsko-duvanjske biskupije. „Večeras se može kazati također, da je način obnašanja službe biskupa Ratka, prisutnosti križa u njoj, jasnoće govora i plodnosti pisanja, često prožet elementima, koji ga čine sličnim upravo Pavlovu stilu. I kao što se dogodilo Pavlu da je, kako sam piše u Prvoj poslanici Solunjanima,

zbog toga doživio i trpio neutemeljene pogrde, ali je odvažno nastavio iznositi Evanđelje (usp. 1 Sol 2, 2), slično i biskup Ratko u naše dane trpi zbog zlobnih potvaranja, čak u obliku jedne filmske urote. No, usprkos tomu, poput Pavla, on nastavlja odvažno propovijedati Evanđelje. Stoga mu iskreno zahvaljujemo, izražavamo solidarnost i pridružujemo se onima koji su već digli glas protiv zlih nakana i jezika, a jedan od njih je i kardinal Vinko Puljić, rekao je mons. Vukšić u svojoj čestitci dodavši kako je kao i život apostola Pavla tako i život biskupa Perića u znaku „prisutnosti križa, radosti Evanđelja i nade u spasenje, poteškoća svjedočenja, Božje utjehe i blizine dobrih ljudi, obveze da se ugađa Bogu a ne ljudima, da se ne služi laskavim riječima i pohlepom te potrebe da biskup istovremeno bude blag kao majka i zahtjevan kao otac“.

Čestitku biskupu Periću prigodom 25. obljetnice biskupske službe uputio je provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenko Šteko koji je u svom govoru istaknuo: „U zajedničkom izvoru zova i poziva, u zajedničkom dijeljenju tegoba prenošenja, navještaja i življenja Radosne vijesti, u ime čitavoga našeg redovništva u BiH, želim zahvaliti biskupu što je na više načina i mnogo puta, osobito svojim teološkim promišljanjem, bio poticaj redovništvu da ide Kristovim putem. Biskup je djelatitelj svetoga reda u svojoj biskupiji, njegovi đakoni i svećenici dobivaju sveti red polaganjem njegovih ruku. Oni i vrše svoju službu u zajedništvu s biskupom i tako čine s njim jedan corpus. Stoga je prikladno da baš u ovome trenutku zahvalim biskupu Ratku, uz sve drugo, za najljepši i najveći dar - podijeljene redove svećeništva i đakonata članovima naše franjevačke provincije u Hercegovini“.

„Pavao nam je dao uputu što je uvjet da i s različitim mišljenjima idemo prema Kristu, čak urastamo u Krista, a to je: djelotvorna ljubav u istini (usp. Ef 4,15). Dao nam Gospodin milost da Njegovu ljubav istinski odjelotvorimo! Oče biskupe Ratko, moja je želja možda neobična, ali je onakva kakvu i za sebe priželjkujem: Ne želim Vam ni srebro ni zlato, ni kardinalski šešir, čak niti naslov nadbiskupa. Ponavljam samo riječi upućene Solunjanima, gdje stoji: "A sam Bog, izvor mira, neka vas potpuno posveti! (...) Vjeran je onaj koji vas je pozvao; on će to i (1 Sol 5,23-24). Eto, to Vam od srca želim i čestitam srebrni jubilej biskupstva!", rekao je fra Miljenko Šteko u svojoj čestitki biskupu Periću.

Misno slavlje o 25. obljetnici biskupskog ređenja mons. Ratka Perića

Mostar, 14.9.2017. (IKA/KTA) – U četvrtak, 14. rujna, na blagdan Uzvišenje svetog križa, mons. Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski, svečanim misnim slavljem u mostarskoj katedrali Marije Majke Crkve proslavio je 25. obljetnicu biskupstva. Ovim misnim slavljem također je obilježena obljetnica posvete mostarske katedrale Marije Majke Crkve. Misno slavlje predvodio je biskup Perić u zajedništvu s petoricom nadbiskupa i dvanaesticom biskupa te uz koncelebraciju stotinjak dijecezanskih i redovničkih svećenika.

Na početku Mise katedralni župnik i mostarski dekan mons. Luka Pavlović je kazao da mu je čast i radost u ovoj, prije 37. godina posvećenoj katedrali, pozdraviti sve nazočne apostolske nasljednike, predstavnike provincija, svećenike, redovnike, redovnice, predstavnike civilnih vlasti, svu rodbinu slavjenika, sve nazočne vjernike i čestitati srebrni jubilej biskupstva mons. Ratku Periću, "revnom i zaslužnom pastiru naše Crkve u Hercegovini". "Zahvaljujemo vam na spremnosti služenja i vršenja odgovorne apostolske službe,

na svemu što ste kroz ovih 25 godina doprinijeli rastu i razvoju vjere u povjerenim vam biskupijama, te vam od srca čestitamo srebrni jubilej biskupstva, zahvaljujemo trojedinom Bogu na svim milostima kojima vas je obdario, oče Biskupe, i nama podario. Bog vas poživio!", kazao je don Luka.

Uvodeći u Misno slavlje biskup Perić je kazao da je ovo prigoda izraziti najdublje klanjanje Presvetomu Trojstvu "od kojega dolazi svaki dobar dar i kojemu ide svaka naša slava i čast". Potaknuo je nazočne da zajedno izraze i sinovsko poštovanje i zahvalnost Mariji Bogorodici, "Majci Crkve, kojoj je posvećena ova katedrala, kao i više od dvadeset župa i župnih crkava od njih 80, raznim naslovima Bezgrješne Djevice Marije, u Hercegovini". Svoju zahvalnost potom je upravio sv. Ivanu Pavlu II., koji ga je prije 25 godina imenovao biskupom koadjutorom te mu se utekao u zagovor da podrži u vjeri, ljubavi i nadi Crkvu u Hercegovini i napose da pomogne svom nasljedniku papi Franji u učiteljstvu i upravi na ponos Katoličke Crkve. Potaknuo je i na zahvalnost i graditeljima mostarske katedrale: pokojnomu biskupu ordinariju Petru Čuli, biskupu koadjutoru Pavlu Žaniću, generalnom provikaru don Marku Periću, kasnije biskupu kotorskome, i svim dobročiniteljima, pokojnima i živima. "Za komunizma nije se smio vidjeti ni križ na katedrali, a kamoli podignuti zvonik odvojen od katedrale", podsjetio je biskup Perić dodavši da se tek u razdoblju demokratskih promjena, i to zahvaljujući pokroviteljstvu pokojnog zagrebačkog kanonika Milana Balenovića, poznatog dobrotvora Crkve u Hercegovini, izgradio toranj sa šest velikih zvona. U Misnu nakanu uključio je sve pokojne i žive dobrotvore koji su pomogli u predratnoj gradnji te u poratnoj obnovi i dogradnji katedrale, zatim župnike i župljane, svećenike, redovnike i redovnice te sve vjernike ovih biskupija, sve dobročinitelje, osobe i ustanove, domaće i inozemne, zajedno sa svima koji su na bilo koji način dionici ovih slavlja. "Zahvalimo Bogu za ono dobro koje smo od njega doživjeli i zamolimo ga za oprostjenje za ono što nismo mislili, govorili i radili po njegovoj svetoj volji kako bi nas učinio ove svete zahvalnice Mise", potaknuo je biskup Perić.

Prigodnu propovijed uputio je predsjednik Biskupske konferencije BiH kardinal Vinko Puljić, nadbiskup metropolit vrhbosanski. Čestitajući biskupu Periću jubilej ustvrdio je da je Božji dar to da je uspio prebroditi burno ratno i poratno vrijeme "kormilareći ovom lađom na putu spasenja". "Za biskupa si zareden u vremenu kada je izgledalo da su nade pokopane, budućnost zamagljena, laž je imala veći prostor od istine, smrt prisutnija od života koji je nerijetko ljudima bez duha i duše bio najjeftiniji. U tim godinama bio si, kao i svatko od nas biskupa, na osobit način pozvan dizati glas i osuditi svako nasilje, svaku nepravdu, te paliti svjetlo nade i hrabro ustrajavati na putu križa. U toj stvarnosti jedina sigurna nada bio je Krist uskrsli koji je, u svom proslavljenom čovještvu, otvarao obzorje svakom čovjeku koji, u hodu kroz ovaj vremeniti život, upire pogled prema vječnosti", rekao je kardinal Puljić koji je dodao da je Krist uskrsli bio istinska nada i biskupima Vrhbosanske metropolije, kasnije Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, iz Banje Luke, Mostara i Sarajeva kada su, s tolikim nedužnim ljudima, stavljeni pred "teške ratne kušnje".

"Nakon Tvoga biskupskog posvećenja, pastirska odgovornost prelazila je polako s biskupa Pavla na Tvoja pleća. Zanimljivo je da Božja providnost Tebe, biskupa Franju i mene po rođenju smjestila godinu za godinom: rođen si 1944. godine, ja 1945., a biskup Franjo 1946. godine. Pripadamo generacijama koje su rođene u ratu i

poraću. Za biskupe smo zaređeni pred rat ili u ratnom vremenu. Mi, koji smo još u majčinoj utrobi osjetili svu težinu i gorčinu rata i poraća, pozvani smo i poslani biti nositelji mira koji daruje Krist, Knez mira. Usred ratnih stradanja papa Ivan Pavao II. pridružio nam je biskupa Peru te kasnije u godinama poraća biskupe Marka i Tomu. S nama i uz nas i u ratu i u poraću bili su i ostali i svi biskupi u hrvatskom narodu od kojih su neki rođeni i rasli na ovim prostorima", kazao je kardinal Puljić.

"Budući da si imenovan biskupom u ratnom vremenu, bio si itekako svjestan kakva zadaća čeka tebe i sve nas koji smo s Tobom izdržavali žegu u tom vremenu svakovrsnih nevolja", kazao je kardinal Puljić koji je kazao da i danas, "kada su urušene brojne vrjednote i kada se u javnosti nameću", biskupima valja hrabro stati uz istinu, pravdu i ljubav. Izrazio je na kraju nadu da će ovo zajedništvo u Euharistiji kojim se ujedno obilježava 25. godina biskupstva i služenja ovom puku te vođenja povjerene mjesne Crkve, utvrditi vjeru svih nas da, "puni zahvalnosti Bogu, novim snagama kročimo naprijed navješćujući i svjedočeći nadu utemeljenu na uskrsnom Kristu."

Na kraju misnog slavlja generalni vikar iz Mostara mons. Željko Majić uputio je riječi zahvale u prvom redu Bogu, a zatim i biskupu Periću za njegovih 25 godina vjernoga apostolskog služenja ovoj mjesnoj Crkvi. Potom su dvojica najstarijih aktivnih svećenika u Mostarsko-duvanjskoj i Trebinjsko-mrkanskoj biskupiji, don Tomislav Majić, župnik u Grljevićima i fra Marinko Leko, župnik u Rakitnu uručili biskupu Periću prigodne darove. Don Tomislav mu je predao biskupski prsni križ (pektoral), a fra Marinko prigodni biskupski prsten.

Biskup Perić na kraju je izrekao trostruku zahvalu: kardinalu Puljiću, za kojega je podsjetio da se iz opsadnoga Sarajeva uspio preko Igmana probiti i sudjelovati na njegovom ređenju u Neumu, koje je zakazano tamo umjesto u ratom zahvaćenom Mostaru; vladiki zahumsko-hercegovačkom Grigoriju za nazočnost na ovom srebrnom jubileju, a na čijem je rukopoloženju biskup Perić nazočio u Trebinju 1999. godine; maestru don Draganu Filipoviću koji je ravnao združenim zborovima i simfonijskim orkestrom i koji je za ovu prigodu skladao misu i biskupu Periću kao dar poklonio za 25. obljetnicu ređenja.

Tijelo svetog Leopolda stiglo u Herceg Novi

Sveti Leopold došao nas je potaknuti da se vratimo u okrilje milosrdnog Boga, da nas osnaži u srcima i da osjetimo mir, zajedništvo i svijest o zajedničkom življenju vjere, rekao je mons. Janjić u prigodnoj homiliji

Herceg Novi, 15.9.2017. (IKA) – Stakleni sarkofag s relikvijama neraspadnutog tijela u pratnji delegacije iz Padove u Herceg Novi u petak 15. rujna u popodnevnim satima donijeli su volonteri Croce Verde, u pratnji delegacije iz Padove, upravitelj svetišta sv. Leopolda Mandića u Padovi, fra Flaviano Giovanni Gusella i provincijala Hrvatske kapucinske provincije fra Jure Šarčevića.

Tijelo je ranije bilo u Zadru koji je bio prvo mjesto svečeva putovanja Jadranom, od 14. do 18. rujna.

Tijelo su u Parku Boka dočekali mjesni kotorski biskup mons. Ilija Janjić, skadarski nadbiskup mons. Angelo Massafra, srijemski biskup mons. Đuro Gašparović, te drugi svećenici, redovnici i redovnice, sjemeništarci, bogoslovi, domaći vjernici i hodočasnici iz susjednih zemalja.

Uz pratnju crkvenih zvona, svečanu ulaznu procesiju predvodila je Bokeljska mornarica. Uslijedila je liturgija dočeka koju je predvodio mons. Ilija Janjić.

Leopoldova ljubav prema braći ljudima bila je veća od

njegovih osobnih želja i ciljeva pa čak i od one da se vrati među svoj narod. Istaknuo je to mons. Janjić u kratkoj homiliji dodajući kako bismo i mi poput njega trebali nastojati razabrati što je važno za ostvarenje većeg dobra.

„Sveti Leopold znao je zalutalog vratiti na pravi put, pomoći da se pomiri s Bogom i bratom čovjekom. Najveći će plodovi ovog dolaska biti naš iskreni povratak Bogu" rekao je mons. Janjić.

Privremeno napuštajući svoje počivalište u Padovi, Leopold je napustio 99 sigurnih ovaca kako bi posjetio onu jednu, 'preko mora', rekao je kotorski biskup.

„Došao je potaknuti nas da se vratimo u okrilje milosrdnog Boga, da nas osnaži u srcima i da osjetimo mir, zajedništvo i svijest o zajedničkom življenju vjere" zaključio je mons. Janjić.

Večernja i bdjenje uz tijelo sv. Leopolda Bogdana Mandića u Herceg Novom

Herceg Novi, 16.9.2017. (IKA) - Tijelo svetog Leopolda cijeli je petak 15. rujna ostalo izloženo na štovanje u Parku Boka u Herceg Novom. Vjernici katoličke i pravoslavne vjeroispovijesti nisu prestajali pristizati kroz cijelu večer. Program je svoj vrhunac imao u svečanoj molitvi Večernje i bdjenju.

Prigodni nagovor u molitvi Večernje uputio je rektor svetišta sv. Leopolda B. Mandića u Padovi, fra Flaviano Giovanni Gusella. Spomenuvši Leopoldovu želju da se, pošto svršiti zvanje u Padovi, njegove siromašne kosti odnesu među njegov narod za dobrobit onih duša, pojasnio je to kao njegov prinos kao žrtve za jedinstvo svih Isusovih učenika, napose između Istočne Pravoslavne i Rimske Katoličke braće.

Živio je taj prinos iz dana u dan, najprije u Padovi, a onda sa željom da svoje siromašne kosti preda narodu kojeg je smatrao svojim i za kojega je živio, rekao je fra Gusella.

Njegova prisutnost ovdje u Hrvatskoj i Herceg Novom ovih dana je svjedočanstvo jedne veze ljubavi koja nikada nije prekinuta, tijekom čitava njegova života i koja se nastavlja dalje i zauvijek u Bogu, naglasio je. Dodao je kako njegova prisutnost i danas, u relikvijama, predaje ideale na koje nas poziva da ih živimo.

To je prije svega Blago Božjeg milosrđa – lice Boga koji se raduje kad oprašta, ne ponižavajući one koji mu se vraćaju skršena srca, Boga koji nam je već oprostio, pojasnio je.

A njegova gorljiva želja za jedinstvom svih kršćana, u jednom ovčinjaku s jednim pastinom, predstavlja ekumensku ljubav – 'strast u koje je uložio sav svoj život', rekao je rektor padovanskog svetišta.

Netko je to definirao kao svetu opsjednutost za jedinstvo, a ona je sigurno dar Božji, dar odozgo, ali i plod našeg nastojanja i naše velikodušne suradnje, naglasio je dodajući kako sveti Leopold je i od nas traži da budemo strpljivi i ustrajni graditelji jedinstva.

Nakon molitve Večernje uslijedilo je bdjenje u kojem su okupljeni razmatrali tekstove iz Evanđelja, neke od Leopoldovih riječi i molili na nakane nadahnute svečevim porukama.

Bile su to poruke o Blaženoj Djevici Mariji koja je 'svojim suzama ili bolje svojom boli dala svoj moralni doprinos pomirenja Boga i čovjeka' i koju 'trebamo da posreduje kod svojeg Sina, kneza mira'.

Govorilo se i o sakramentu ispovijedi o kojoj je Leopold rekao: „Kad u svom srcu budete imali Isusa Otkupitelja, otvorite mu svoju tako duboko ogorčenu dušu. Nema sumnje da ćete čuti božansku riječ, a zatim će vam njegova božanska providnost izaći u susret i za vas se pobrinuti".

Posljednja je tema bilo jedinstvo kršćana, a kojem je sv. Leopold posvetio život i djelovanje. „Zavjetujem se i zakletvom potvrđujem da ću svoj život uložiti za spasenje svoga naroda.“

Na kraju bdjenja odjeknula je Leopoldova poruka: „Nemojte sumnjati. Bog vas zove na velika djela. Od vas traži veliku širinu srca. Od vas traži da neprestano smjerate na djela kojima se savršenije služi. Naš žar za Božju stvar, koja nam je povjerena, mora biti potpun.“

Tijelo je u ponoć preneseno u obližnju crkvu svetog Antuna, a ujutro ponovo vraćeno u Park Boku.

Središnje misno slavlje pohoda relikvije tijela sv. Leopolda Herceg Novom

Herceg Novi, 16.9.2017. (IKA) - Poziv na susret s Božjim milosrđem koje jedino može darovati istinski i potpuni život u dijalogu i ekumenizmu odjeknuo je iz Parka Boke sa središnjeg euharistijskog slavlja kojeg je u prisutnosti relikvija neraspadnutog tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića u subotu 16. rujna predslavio mons. Marin Barišić, splitsko-makarski nadbiskup i metropolit.

U koncelecijaciji su bili i barski nadbiskup, Rok Donlešaj, mostarsko-duvanjski biskup Ratko Perić, srijemski biskup Đuro Gašparović i mjesni kotorski biskup Ilija Janjić. Prisutna je bila i delegacija koja je tijelo dopratila iz Padove: fra Jure Šarčević, provincijal Hrvatske kapucinske provincije i predsjednik Hrvatske redovničke konferencije, rektor Svetišta sv. Leopolda Mandića u Padovi, fra Flaviano Giovanni Gusella i gvardijan padovanskog kapucinskog samostana fra Marco Putin. U ime mitropolita crnogorsko-prigorskog Amfilohija Radovića prisutan je bio protojerejstavrofor Đorđe Orović te izaslanici beogradskog nadbiskupa i skopskog biskupa.

Na početku je okupljene pozdravio mjesni kotorski biskup pozivajući sve da u ovim svećanim danima bude prisutno zajedništvo u slavljenju Boga koji je divan u svetima svojim.

U svojoj se homiliji mons. Barišić osvrnuo na život svetog Leopolda koji je, koliko god skrovit i sakriven bio, odjekivao snažnim porukama i poticajima za sve koji su s njim danas živjeli, a danas još više. Primijenio je na sveca riječi pjesnika Ivana Mažuranića: "Nije visok tko na visu stoji, niti je velik tko se malen rodi, a kad padne, golem grob mu treba." Podsjetio je i kako mnogo govori silno mnoštvo koje je došlo na njegov sprovod te na kanonizaciju u Rimu.

Sveti Leopold po zavičaju i rodu pripada svima nama, a kao svetac Božji pripada i svim narodima i svim vremenima, rekao je mons. Barišić. U svojoj je ispovjedaonici bio produžena ruka Lica milosrđa Božjega, s preko sakramenta svete ispovijedi s drugima je dijelio osobno iskustvo radosti i pomirenja.

Sveti Leopold je uistinu bio prijatelj ranjene i patničke, periferne i grješne ljudskosti, ali istovremeno i ogledalo Božjeg milosrđa. Bio je pažljiv da ne povrijedi svojim riječima i gestama pokornike koji su pristupali sakramentu pomirenja. Jer već time što je netko kleknuo i pristupio ispovijedi, ponizio se. U svim grješnicima naš je svetac pred sobom vidio osobe za koje je Krist dao život, istaknuo je mons. Barišić.

Radost pomirenja u Leopoldovoj ispovjedaonici nije ostajala u njoj niti samo u srcu pokornika već je zahvaćala obiteljske, bračne i društvene odnose, naglasio je splitsko-makarski nadbiskup. „Do neba je dopirala jer Nebo se raduje obraćenju samo i jednog grješnika. Radost oprostjenja mijenja osobe, odnose i humanizira društvo. (...) Bez otvorenosti ovoj ljubavi ne možemo biti sretni i zadovoljni,

ne možemo biti braća drugima ako sami ne živimo sinovstvo Oca Nebeskoga" rekao je. Psihijatri mogu pomoći, ali ne mogu reći 'Ja ti opraštam', rekao je.

Nije dovoljno prihvatiti sebe i misliti pozitivno. Ne možemo podići sebe hvatajući se za kosu, niti možemo preskočiti svoju sjenu. Potrebno je da nas netko drugi prihvati. Onaj koji može reći: 'Otpuštaju ti se grijesi.' Braćo i sestre nemojte misliti da je nemoguć naš povratak i pomirenje. Svi se možemo prepoznati u bijegu rasipnog sina, ali i sve nas čekaju raširene ruke i milosrdni zagrljaj Oca Nebeskoga, poručio je mons. Barišić. Spomenuo i koliko je svetog Leopolda boljela rana razdijeljenosti Kistove Crkve i podijele između Istoka i Zapada. „Doista, svatko od nas danas jest jedna rastrganost i podijeljenost u sebi, i Istok i Zapad. Nije li iz ovog Leopoldovog pogleda na naš život potrebno svakom od nas doživjeti najprije u sebi, po sakramentu pomirenja, "ekumenizam", cjelovitost identiteta i osobnost kako bismo mogli biti pažljivi i otvoreni, dijaloški i ekumenski raspoloženi prema drugima i različitim?" upitao je okupljene.

Na kraju je rekao kako Leopoldova prisutnost u Herceg Novom i danas progovara. „Za vaš bračni, obiteljski i društveni život nužno je potrebno iskustvo radosti milosrđa Božjega. Samo s Bogom možemo humanizirati društvo i svijet. Samo s Bogom možemo biti braća i sestre jer nam je zajednički Bog Otac. Neka i vaši grijesi budu mjesto susreta s Božjim milosrđem. Neka sakrament ispovijedi bude način po kojem ćemo iz stare grešnosti prijeći u novi život" rekao je nadbiskup Barišić.

Homiliju je zaključio molitvom: „Sveti Leopolde, pomozmi nam da još dublje otkrijemo darovano nam spasenje u Isusu Kristu, Licu Božjeg milosrđa. Neka nas Njegovo milosrđe preporodi i učini ljudima, kršćanima, koji znaju pitati i darivati oprostjenje. Veleposlaniče Božjega milosrđa, i naš ambasadore, nitko nas toliko široko i trajno ne predstavlja na zemlji kao ti. Štoviše naš predstavnice i zagovornice na nebesima, Tebe molimo da nam pomogneš otkriti i iskusiti snagu Božjeg milosrđa koje je jedino sposobno darovati nam istinski i potpuni život u dijalogu i ekumenizmu, miru i zajedništvu, radosti i ljubavi. Sveti Leopolde, moli za rodni Herceg Novi, za 'Zaljev svetaca', za kršćane Istoka i Zapada, za sve nas i za čitav svijet.“

U prinosu darova prineseni su i svijeća koja se koristila na beatifikaciji Leopolda Mandića, slika sveca za kotorski katedralu i slika napravljena tjedan dana prije Leopoldove smrti. Slavlje su pjesmom animirali zborovi Pauls, Rotimlja i Dobri Pastir, Cim i Ilić (BiH).

Tijelo svetog Leopolda napustilo je Herceg Novi u popodnevnim satima nakon završne mise koju je predslavio kotorski biskup. Iduće odredište hodočašća je Dubrovnik.

Ispraćaj tijela sv. Leopolda iz Herceg Novog

U vremenu u kojem je istaknuta sebičnost, bahatost, u vremenu u kojem se zaboravlja rasti u duhovnosti, a materijalno bogatstvo ne doprinosi sreći, kada oskudijevamo u razumijevanju, pomirenu, strpljenju, poniznosti i ljubavi, Bog nam daje prisutnost relikvija sv. Leopolda, rekao je kotorski biskup Ilija Janjić u homiliji na završnom euharistijskom slavlju

Herceg Novi, 16.9.2017. (IKA) - Završila su dva milosna dana prisutnosti svetog Leopolda u Herceg Novom. Tijelo je ispraćeno prema Dubrovniku završnim euharistijskim slavljem i obredom koje je predslavio kotorski biskup mons. Ilija Janjić.

Osjećaji radosti, žalosti i zahvalnosti izmiješali su se pri odlasku sveca iz njegova rodno grada, primijetio je to

kotorski biskup u svojoj homiliji naglašavajući kako su svi prisutni zapravo svjedoci ostvarenja sna sv. Leopolda da se vrati među svoj narod. Njegov život osvajao je srca vjernika koji su živjeli u njegovoj blizini, osvaja srca brojnih koji mu se danas utječu, a osvojio je i srce pape Franje koji ga je proglasio jednim od zaštitnika Jubileja milosrđa. „Svetost privlači i svetost nadahnjuje“ dodao je kotorski biskup.

Život svetaca je pak skrovit, dapače sveti Leopold je rekao, kako ga je citirao mons. Janjić: „Sakrijmo sve, čak i ono što može izgledati kao Božji dar, da se od toga ne bi napravila trgovina. Bogu jedinomu čast i slava! Kad bi bilo moguće, mi bismo trebali proći zemljom poput sjene koja ne ostavlja za sobom traga.“

„Kako je govorio tako je živio. On, obdaren tolikim Božjim darovima, skrivao je sebe da bi dao prostora drugima“ istaknuo je biskup Janjić. I baš u vremenu u kojem je istaknuta sebičnost, bahatost, u vremenu u kojem se zaboravlja rasti u duhovnosti, a materijalno bogatstvo ne doprinosi sreći, kada oskudijevamo u razumijevanju, pomirenu, strpljenju, poniznosti i ljubavi, rekao je biskup, Bog nam daje prisutnost relikvija sv. Leopolda.

„Kad bismo ga samo u tome znali nasljedovati! Kada bismo znali više vjerovati Bogu nego nama, kada bismo poput Leopolda najprije tražili Božje kraljevstvo, koliko bi naš život bio blagoslovljeniji, bogatiji i sretniji“ rekao je mons. Janjić.

Okupljenima je na kraju poželio da 'tragovi svetosti' koji su se po Leopoldovoj prisutnosti urezali u njih i ostanu u njima.

„Ne samo da ostanu u neizbrisivom sjećanju, nego da nam to pomogne da naučimo otkrivati Lice Milosrdnog Oca, da težimo živjeti zauzimajući se za zajedništvo i jedinstvo, u našim domovima i u našim crkvama, u ovom gradu i svim gradovima svijeta“ zaključio je kotorski biskup.

Na kraju mise okupljenima se obratio rektor Svetišta sv. Leopolda B. Mandića u Padovi, fra Flaviano Giovanni Gusella potičući ih da širom otvorena srca prihvate sve milosti koje su ovih dana po zagovoru sv. Leopolda primili. Darovi žele biti prihvaćeni kako bi mogli donijeti ploda za nas i za sve koje ćemo susretati, dodao je.

Nakon mise i završnog blagoslova, tijelo je u procesiji ispraćeno do crkve sv. Jeronima u kojoj je sv. Leopold kršten, a potom je u pratnji delegacije nastavilo put prema Dubrovniku. Važno je spomenuti kako su svih dana uspješnom programu doprinijeli brojni volonteri koji su pristigli iz Hrvatske, Bosne i Hercegovina i drugih mjesta u Crnoj Gori.

Frankfurt am Main: Održan područni ministrantski susret

Frankfurt am Main, 16.9.2017. (IKA) - Susret ministranata iz hrvatskih katoličkih misija i župa Rajnsko-majnskog pastoralnog područja održan je u subotu 16. rujna u organizaciji Hrvatske katoličke župe Frankfurt am Main u Frankfurtu. Susret, na kojem su se okupili ministranti i ministrantice iz HKŽ Frankfurt am Main, HKŽ Main-Taunus/Hochtaunus, HKM Offenbach am Main, HKM Rüsselsheim i HKM Wiesbaden, započeo je misnim slavljem u crkvi Deutschorden (Njemačkog reda) u Frankfurtu. Misno slavlje predvodio je i propovijedao dušobrižnik u HKŽ Frankfurt fra Ivan Čikara u zajedništvu s voditeljem HKM Offenbach fra Tomislavom Dukićem, župnikom HKŽ Main-Taunus/Hochtaunus fra Marinkom Vukmanom i voditeljem HKM Rüsselsheim fra Ivanom Križanovićem. Na misnom slavlju sudjelovali su i župnik HKŽ Frankfurt i predstavnik Rajnsko-majnskog pastoralnog područja fra Željko Čurković, pastoralne suradnice s. Filipa Smoljo (HKM

Frankfurt), s. Auksilija Milić (HKM Wiesbaden), s. Estera Marijić (HKM Rüsselsheim) i pastoralni referent Zvonko Orlović (HKM Offenbach), te više roditelja, braće i sestara i prijatelja ministranata.

Fra Ivan Čikara je u propovijedi istaknuo kako su ministranti, kao i svi vjernici, oni koji su pozvani djelovati na slavu Božju kako bi ljude doveli Bogu. „Naše slavlje na zemlji odraz je slavlja na nebesima. Ono što radimo tijekom sv. mise vrsta je neke udaljene jeke onoga što se događa u raju jer je sv. misa spoj s rajem, jer je Bog prisutan među nama, jer je onaj u koga vjerujemo i koji nam je sve dao. On je ovdje prisutan na opipljiv način među nama kao brat, sestra, prijatelj, kao onaj kome se mogu povjeriti i onaj na koga se mogu osloniti. Upravo, vi dragi ministranti, predstavljate taj kor svetaca i anđela. Vi ste i svećenicima primjer jer ste jednostavni, ponizni, i mi se u vas moramo ugledati. Zato ste na oltaru, na najsvetijem mjestu da ljudi koji sudjeluju u slavlju sv. mise u vama vide taj primjer malenosti i jednostavnosti“, kazao je dodavši kako unatoč svojim slabostima ministranti imaju veliku ulogu u Božjoj liturgiji, jer smo unatoč svojim slabostima pozvani odraditi Bogu nešto puno veće. „Pozvani smo postati ono što trebamo biti. Ljudi u vama, dragi ministranti, vide nešto lijepo. Lijepo je da možete ministrirati, služiti Bogu i biti primjer drugima. Što ste bolji primjer, Bog će vas bolje nagraditi, a i druge ćemo više predvoditi Bogu.“

Tijekom misnog slavlja pjevala je i svirala skupina mladih „Pax“ HKŽ Frankfurt.

Nakon misnog slavlja u crkvi je bio kviz o ministrantskoj službi, o tome što sve ministrant treba znati o svojoj službi. Na kvizu je sudjelovalo pet ministrantskih ekipa iz pet župa i misija pristiglih na susret. Kviz se sastojao od pismenog i usmenog dijela. Prvo mjesto osvojila je ekipa HKŽ Main-Taunus/Hochtaunus, drugo ekipa HKM Offenbach, a treće mjesto ekipa HKŽ Frankfurt. Nakon kviza bio je zajednički ručak u dvorani pokraj crkve.

Sportski dio natjecanja organiziran je u Sportskoj dvorani Süd Sachsenhausen u Frankfurtu.

Ministranti su se natjecali u više disciplina: unogometu, graničaru, košarci i trčanju. Prvo mjesto u nogometu osvojila je ekipa HKM Wiesbaden, drugo ekipa HKŽ Main-Taunus/Hochtaunus, dok je treće mjesto osvojila ekipa HKŽ Frankfurt. U igra graničara prvo mjesto osvojila je ekipa HKM Offenbach, drugo ekipa HKŽ Main-Taunus/Hochtaunus, a treće mjesto osvojila je ekipa HKŽ Frankfurt. U košarci je prvo mjesto osvojila ekipa HKM Wiesbaden, drugo ekipa HKM Offenbach, a treće mjesto ekipa HKŽ Frankfurt. U trčanju prvo mjesto osvojio je Ivo Buljan (HKŽ Main-Taunus/Hochtaunus), drugo Fran Bodalec (HKM Frankfurt), a treće mjesto Jana Bardek (HKM Offenbach). Na kraju su podijeljeni pokali i medalje.

Inozemne vijesti

Papa se susreo s oslobođenim indijskim salezijancem

Vatikan, 13.9.2017. (IKA) – Papa Franjo primio je neposredno nakon opće audijencije srijedom nedavno oslobođenog indijskog salezijanca o. Toma Uzhunnalila, objavila salezijanska medijska služba, a prenosi Kathpress. Tiskovni ured Svete Stolice objavio je zahvalu Svete Stolice svima koji su pomogli u oslobađanju indijskog svećenika kojeg je prije 18 mjeseci u oružanom napadu na kuću sestara Majke Terezije oteo ISIL. Sveta Stolica posebno je zahvalila omanskom sultanu i vlastima koji su se zauzeli za otetog svećenika, a Indijska biskupska konferencija zahvalila je papi Franji i crkvenim predstavnicima na arapskome poluotoku, posebno apostolskom vikaru biskupu Paulu Hinderu, na mirovnom posredovanju.

U vrlo dirljivom susretu s papom Franjom o. Tom je posvjedočio da je za svoga utamničenja prikazivao patnje za papu Franju i Crkvu. "Molio sam za vas svaki dan, priniosio sam moje patnje za vaše poslanje i za dobro Crkve", prenio je L'Osservatore Romano svećenikove riječi koje su Papu dirnule do suza. U zatočeništvu, kako je rekao, nije mogao služiti misu ali je svaki dan u sebi ponavljao euharistijsku molitvu. Molio je i za 16 ubijenih u redovničkoj kući, te za sve one koji su ga duhovno pratili i posredovali oko njegova oslobađanja. Vidljivo dirnut papa Franjo je o. Tomu posvjedočio svoju molitvenu blizinu i blagoslovio ga, ističe vatikanski dnevnik, koji na fotografijama prikazuje toga salezijanca koji kleči pred Papom koji ga blagoslivlje. O. Tom, o čijem su se zatočeništvu širile različite glasine – da je smaknut na Veliki petak itd. – na fotografijama je ispaćen ali i ponovno glatko izbrijan. U pratnji o. Uzhunnalil bio je Oswald Gracias, nadbiskup Bombay i član Papina vijeća kardinala savjetnika.

O. Uzhunnalil je doputovao u Rim gdje će ostati nekoliko dana u salezijanskoj zajednici prije povratka u Indiju. Vrhovni poglavar Salezijanskoga reda don Angel Fernandez Artime istaknuo je, kako prenosi salezijanska medijska služba, da se od salezijanaca nije tražila otkupnina za o. Toma, te je zahvalio svima koji su pomogli u svećenikovu oslobađanju i svima koji su molili za njega. O. Uzhunnalil, koji će u Rimu proći liječničke pretrage, najprije se ispovjedio i želio je služiti misu te je salezijanskoj subraći posvjedočio o danima zatočeništva, istaknuvši kako je osjećao Isusovu blizinu i da se nije vjerovao da mu je život stvarno u opasnosti.

Medijski biskupi, stručnjaci i savjetnici na godišnjem skupu u Vilniusu

Vilnius, 13.9.2017. (IKA) – U glavnom gradu Litve Vilniusu od 10. do 13. rujna godine održan je godišnji skup medijskih biskupa, stručnjaka i savjetnika njemačkoga govornog područja, jedinog tijela Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE) po pitanju medija koje djeluje u kontinuitetu. Pod predsjedanjem erfurtskoga biskupa dr. Ulricha Neymeyera ovaj su se puta okupili predstavnici iz Njemačke, Austrije, Švicarske, Srbije (Subotica), Hrvatske i domaćina Litve. Hrvatski predstavnici bili su prof. dr. Jerko Valković, pročelnik Odjela za komunikologiju Hrvatskoga katoličkog sveučilišta i don Anton Šuljić, prof. iz Kršćanske sadašnjosti. Sudionike je vlč. K. Stutis Smilgevičius, generalni tajnik LBK, upoznao sa socijalnim i crkvenopolitičkim temama u Litvi u kojoj se oko 80 % stanovništva izjašnjava katolicima, tek oko 5%

ima pravoslavnih, nekoliko postotaka protestanata, židova i, što je vrlo zanimljivo, neznatan dio pogana (koji se tako izjašnjavaju i koji se koriste nekim starim poganskim ritualima). Dr. Paul Wuthe iz Austrije govorio je o tome kako se odnositi prema tzv. Fake News (lažnim vijestima) odnosno prema mržnji na Internetu. Sve je više svjesno zavodničkih i lažljivih vijesti na Internetu, koji je mladim ljudima (oko 83%) najvažniji izvor informacija pa to valja imati na pameti i s time se i u pastoralu i u izravnoj komunikaciji suočavati uglavnom tako da se postavljaju dobra pitanja koja mogu opovrgnuti ili barem dovesti u pitanje vjerodostojnost lažljivih, manipulativnih i izvora punih mržnje. Voditelj njemačkoga programa na Radio Vatikanu p. Bernd Hagenkordt govorio je o reformi vatikanskih medija izvijestivši da se prema Papinoj želji treba napraviti nešto posve novo pa je naveo da je oko tri četvrtine nacrtu reformi već gotovo, da se predviđa devet različitih medijskih institucija, a čini se da malim jezicima kao što je hrvatski prijeti ukidanje redakcija. O digitalizaciji kao izazovu za medijsko djelovanje govorio je Klaus Nelissen, katolički referent na Zapadnonjemačkome radiju u Kölnu prikazavši vrlo sadržajne primjere digitalizacije i načine komuniciranja, posebice mladih. Za razliku od tiskanih medija, digitalni mediji, posebice sadržaji objavljeni na You Tubeu, gledaju se u daleko većim postocima i brojevima (riječ je o više stotina tisuća), bez obzira je li to gledanje samo nekoliko sekundi ili gledanje cijelog sadržaja. Važan je način predstavljanja pojedine teme, a nije nevažno reći da danas postoji sasvim drukčiji jezik i tehnika prikazivanja kojom se sve više služe mladi. Crkva nastoji pratiti taj trend, ali u nekim segmentima daleko zaostaje. Pokazuje se da takvi sadržaji mogu biti i financijski vrlo isplativi. Predstavnici pojedinih zemalja prema tradiciji su izvijestili o medijskoj problematici u svojim zemljama, a svi sudionici, među kojima je bio i švicarski pomoćni biskup iz Lausanne, Ženeve i Freriburga Alain de Raemy te više svećenika, posjetili su vilniuskog nadbiskupa dr. Gintarasa Grušasa u njegovom domu. Također su posjetili i više medijskih ustanova od kojih valja izdvojiti vrlo mladu redakciju portala bernardinai.lt, koja je iznijela svoj način rada te zanimljivo i vrijedno iskustvo Muzeja kulturne baštine nadbiskupije Vilnius u kojem se trude upoznavati djecu, mlade i one koji to ne znaju s kršćanskom i crkvenom baštinom poput monstrnci, kazula, svetačkih likova i sl., budući da dio mladih o tome gotovo ništa ne zna. Sljedeći susret održat će se najvjerojatnije od 9. do 12. rujna 2018. u Bratislavi. Običaj je, naime, da se susret odvija svake godine u drugoj zemlji pa su se takva dva susreta održala i u Hrvatskoj (Lovran i Zagreb), a isto tako i u Sarajevu, odnosno Subotici.

Papa primio biskupe zaredene u posljednjih godinu dana

Vatikan, 14.9.2017. (IKA) - Čovjek nastavlja dozivati u pomoć u suočavanju s dramatičnim pitanjima koja ga muče; i dalje mu je potrebno očinsko vodstvo na putu punom izazova, potrebno mu je da ga se uputi u otajstvo njegova traženja života i sreće, kazao je papa Franjo primivši 14. rujna u audijenciju biskupe zaredene u posljednjih godinu dana. Taj je susret bio prigoda za Papu da osobno upozna nove pastire, i da razmotri s njima osobitosti službe koju su primili, odnosno zadaću svjedočenja evanđelja i službu Duha da bi – napomenuo je Papa – stadu pružili potrebno duhovno

i pastoralno razlučivanje kako bi ono upoznalo i ostvarilo Božju volju.

Dar Duha koji podupire i vodi, a koji je Crkva zazvala na biskupa, leži, međutim, na slabim leđima. Zbog toga je za one koji vode neku zajednicu bitna neposredna i spontana podatnost u poslušnosti Bogu, objasnio je Papa. Biskupstvo ne može podrazumijevati posjedovanje tako velikoga i nadnaravnoga dara kao da je on stečeno pravo; potrebno je stalno moliti za njega priznajući se pred Bogom kao vječni mladići koji ne znaju kako postupati.

Samo onaj kojega vodi Bog ima pravo i utjecaj da bude predložen za vođu drugima, a razlučivanje se u biskupovu srcu i umu rađa kroz njegovu molitvu, napomenuo je Sveti Otac. Razlučivanje je – dodao je – milost Duha darovana svetom vjernom Božjem puku obdarenim vjerskim osjećajem koji ga čini sposobnim za 'sentire cum Ecclesia', odnosno da osjeća s Crkvom. Za biskupa je to dar primljen u narodu, i usmjeren je prema njegovu spasenju; on nije samodostatni 'otac gospodar', ali ni ustrašeni i izolirani osamljeni pastir, istaknuo je Papa.

Biskupovo je razlučivanje stoga uvijek djelovanje u zajednici, podijeljeno u mirnom dijalogu s drugima, sa subraćom u biskupstvu, sa svojim svećenicima, s vjernicima laicima. Stoga vas pozivam da njegovate stav slušanja, rastući u slobodi da odustanete od vlastita stajališta kako biste preuzeli ono Božje, rekao je Papa te upozorio biskupe da svoje poslanje trebaju živjeti bez guranja samih sebe u prvi plan i narcisoidnosti, te u poniznosti u odnosu na vlastite nacrt i u poslušnosti prema evanđelju, učiteljstvu, crkvenim normama i konkretnom stanju ljudi. Razlučivanje je lijek protiv krutosti, jer ista rješenja nisu posvuda jednako valjana, primijetio je Papa.

Papa je, osim toga, biskupima savjetovao da se uz posebnu osjetljivost odnose prema kulturi i religioznosti naroda koji zaslužuje skrb i odnos u dijalogu. Biskupi su, dakle, pozvani na pratnju po kojoj će u svakom vjerniku, u zajednici i u društvu, dozrijeti sposobnost za odabir i ostvarenje dobra koje želi Bog, u tolikim zlima prisutnim u stvarnosti. Pritom ne treba zaboraviti da je bitno odgojiti se za Božje strpljenje i za njegovo vrijeme koje nije nikada naše vrijeme, prepoznajući milost skrivenu u sadašnjosti i ne gubeći iz vida njegov naum ljubavi koja nas nadilazi, napomenuo je papa Franjo.

Papa pismom ohrabrio japanske katolike

Vatikan, 19.9.2017. (IKA) - Papa Franjo pozvao je japanske kršćane da se suoče s aktualnim izazovima imajući u vidu svjedočanstva svojih brojnih mučenika. U pismu upućenom japanskim biskupima, povodom pastoralnoga pohoda kardinala Fernanda Filonija Zemlji izlazećeg Sunca, od 17. do 26. rujna, Papa je podsjetio biskupe na brojne mučenike i "skriveno kršćane" Japana, koji su – kako je rekao – od 17. stoljeća do sredine 19. stoljeća živjeli potajno kako ne bi odbacili svoju vjeru.

U pismu je Papa istaknuo da se japanski kršćani suočavaju s "izazovima koji su nametnuti sadašnjim vremenima" i pozvao ih da ne "podnesu ostavku", niti da pribjegnú "idealističkom ili paralizirajućem dijalogu, iako uistinu postoje problematične situacije koje pobuđuju nemalu zabrinutost". Među situacijama koje izazivaju zabrinutost, papa Franjo je spomenuo, kako izvještava Radio Vatikan, "visoki postotak razvoda" u Japanu, "broj samoubojstava, pa čak i među mladima", fenomen 'hikikomorija' – ljudi koji se žele potpuno odvojiti od društva, religijski i duhovni formalizam, moralni relativizam, ravnodušnost prema religiji, opsesija radom i zarađivanjem".

Istina je također, nastavio je Papa, da društvo koje je predvodnik u gospodarskom razvoju mnoge ostavlja za sobom: siromašne, marginalizirane, isključene – ne samo one koji su isključeni u materijalnom smislu, već i one koji su u duhovnoj i moralnoj potrebi. U tom kontekstu, Sveti Otac je istaknuo da je neophodno i hitno da se Crkva u Japanu stalno obnavlja, uvijek imajući u vidu "Isusovu misiju koja je sol i svjetlo".

Papa je zaključio da je prava evandeoska sila japanske Crkve proizašla iz činjenice da je to bila Crkva mučenika i ispovjedalaca vjere, a to je "velika prednost koju treba štiti i razvijati" – stoji između ostalog u Papinu pismu japanskim katolicima.

Prilog dokumenti

Svjedočanstvo kolumbijskog naroda je bogatstvo za čitavu Crkvu

Papina kateheza na općoj audijenciji u srijedu 13. rujna 2017.

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Kao što vam je poznato proteklih sam dana boravio u apostolskom pohodu Kolumbiji. Od sveg srca zahvaljujem Gospodinu za taj veliki dar. Želim ujedno još jednom uputiti izraze zahvalnosti gospodinu Predsjedniku Republike, koji mi je iskazao tako ljubazno gostoprimstvo, zatim kolumbijskim biskupima koji su mnogo radili na pripremi toga pohoda, kao i drugim vlastima te zemlje i svima onima koji su dali svoj doprinos realizaciji tog putovanja. Posebno zahvaljujem kolumbijskom narodu koji me primio s tolikom ljubavlju i radošću! Radostan je to narod sred tolikih patnji, ali radostan; narod s nadom. Jedna od stvari koja je na mene ostavila najdublji utisak u svim gradovima, među mnoštvom, bili su očevi i majke s djecom, koji su podizali djecu da ih Papa blagoslovi, ali su također s ponosom pokazivali svoju djecu kao da žele reći: "Ovo je naš ponos! Ovo je naša nada!" Pomislio sam: ovo je narod koji voli imati djecu i voli ih s ponosom pokazivati, kao nadu: taj narod ima budućnost. I jako mi se to svidjelo.

Na osobit način sam na ovome putovanju osjetio kontinuitet s dvojicom papa koji su prije mene pohodili Kolumbiju: blaženi Pavao VI., 1968. godine, i sveti Ivan Pavao II., 1986. To je kontinuitet snažno nadahnut Duhom, koji vodi korake Božjeg naroda na putovima povijesti.

Geslo putovanja bilo je "Demos el primer paso", to jest "Učinimo prvi korak", koji se odnosi na proces pomirenja kroz koji prolazi Kolumbija kako bi izašla iz pola stoljeća dugog unutarnjeg sukoba, koji je sijao patnju i neprijateljstva, nanijevši tolike rane, koje teško zacjeljuju. Ali uz Božju pomoć već se krenulo tim putem. Svojim sam posjetom htio blagosloviti napor koji ulaže taj narod, učvrstiti ga u vjeri i nadi i primiti njegovo svjedočanstvo, koje je bogatstvo za moju službu i za čitavu Crkvu. Svjedočanstvo toga naroda je bogatstvo za čitavu Crkvu.

Kolumbija – kao i najveći dio južnoameričkih zemalja – je zemlja u kojem su kršćanski korijeni veoma snažni. I ako ta činjenica još više produbljuje bol zbog tragedije rata koji ju je razdirao, istodobno predstavlja jamstvo mira, čvrst temelj njezine obnove, limfu njezine nepobjedive nade. Očito je da je Zli htio podijeliti narod da bi uništio Božje djelo, ali je isto tako očito da je Kristova ljubav, njegovo beskrajno milosrđe jače od grijeha i smrti.

Ovo putovanje je bilo nositeljem Kristova blagoslova, blagoslova Crkve nad željom za životom i mirom koji izviru iz srca toga naroda: vidio sam tu želju u očima tisuća i tisuća djece i mladih koji su ispunili trg u Bogoti i koje sam posvuda susretao; onu snagu života koju također sama priroda obznanjuje svojom bujnošću i bioraznolikošću. Kolumbija je druga zemlja svijeta po bioraznolikosti. U Bogoti sam imao priliku susresti se sa svim biskupima te zemlje kao i članovima Upravnog odbora Vijeća biskupskih konferencija zemalja Južne Amerike. Zahvalan sam Bogu što sam ih mogao zagrliti i što sam im pružio svoju pastoralnu potporu u njihovu poslanju u službi Crkve sakramenta Krista našeg mira i naše nade.

Dan proveden u Villavicenciji bio je posvećen na poseban način temi pomirenja. Bio je to ujedno vrhunac čitavog putovanja. Ujutro je bilo veliko euharistijsko slavlje, s beatifikacijom mučenika Jesúa Emilia Jaramilla Monsalvea,

biskupa i Pedra Marie Ramíreza Ramosa, svećenika; u popodnevnim satima je bila posebna liturgija pomirenja, u čijem je središtu na simboličan način bilo raspelo iz Bocaye, bez ruku i nogu, osakaćeno kao i njegov narod.

Beatifikacija dvojice mučenika podsjetila je na plastičan način da se mir temelji također, i možda prije svega, na krvi tolikih svjedoka ljubavi, istine, pravednosti, kao i istinskih i pravih mučenika, ubijenih zbog vjere, poput dvojice upravo spomenutih. Bilo je dirljivo do suza slušati njihove životopise: bile su to suze i boli i radosti. Pred njihovim relikvijama i licima, sveti Božji narod je osjetio snažno svoj identitet, s bolju, misleći na tolike, premnoge žrtve, i ujedno s radošću, zbog Božjeg milosrđa koje se izliva na one koji ga se boje (usp. Lk 1, 50).

"Ljubav će se i vjernost sastati, / pravda i mir zagrliti" (Ps 85, 11), slušali smo na početku. Taj redak psalma sadrži proroštvo onoga što se dogodilo prošli petak u Kolumbiji; proroštvo i Božja milost prema tom ranjenom narodu, koja mu pomaže ustati i hoditi u novosti života. Te proročke riječi pune milosti našle su svoj vjerni odraz u pričama svjedokâ, koji su govorili u ime mnogih koji su, polazeći od svojih patnji, s Kristovom milošću izašli iz sebe samih i otvorili se susretu, opraštanju, pomirenju.

U Medellínu perspektiva je bila kršćanski život kao učeništvo: poziv i poslanje. Kad se kršćani do kraja zauzimaju na putu nasljedovanja Isusa Krista, postaju doista sol, svjetlo i kvasac u svijetu, a plodovi su obilni. Jedan od tih plodova su Hogares, to jest kuće gdje djeca i mladi koje je život ranio mogu pronaći novu obitelj gdje su ljubljani, prihvaćeni, zaštićeni i praćeni. A drugi plodovi, obilni poput grozdova, su pozivi na svećenički i posvećeni život, koje sam imao priliku blagosloviti i s radošću potaknuti na nezaboravnom susretu s Bogu posvećenim osobama i članovima njihovih obitelji.

Na kraju, u Cartageni, gradu svetog Petra Clavera, apostola robova, "fokus" je bio usmjeren na promicanje ljudske osobe i njezinih temeljnih prava. Sveti Petar Claver, kao i u najnovije vrijeme sveta Maria Bernarda Bütlter, dali su život za najsiromašnije i marginalizirane, i tako su pokazali put prave revolucije, evanđeoske, a ne ideološke, koja doista oslobađa ljude i društvo od negdašnjih i, nažalost, također današnjih ropstava. U tome smislu "učiniti prvi korak" – što je geslo putovanja – znači približiti se, prignuti se, dotaknuti tijelo ranjenog i napuštenog brata. I učiniti to zajedno s Kristom, Gospodinom koji je postao robom za nas. Zahvaljujući njemu postoji nada, jer On je milosrđe i mir.

Ponovno povjeravam Kolumbiju i njezin ljubljani narod Majci, Gospi od Chiquinquire, koju sam imao priliku častiti u katedrali u Bogoti. Neka uz Marijinu pomoć svaki Kolumbijac svakoga dana učini prvi korak prema bratu i sestri i tako zajedničkim snagama gradi, iz dana u dan, mir u ljubavi, pravdi i istini.

Božje praštanje znak je njegove ljubavi

Papin nagovor uz molitvu Anđeo Gospodnji u nedjelju 17. rujna 2017.

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Evandeoski odlomak ove nedjelje (usp. Mt 18, 21-35) pruža nam učenje o opraštanju, koje ne poriče pretrpljenu nepravdu već priznaje da je ljudsko biće, stvoreno na Božju sliku, uvijek veće od zla koje čini. Sveti Petar pita Isusa: "Gospodine, koliko puta da oprostim bratu svomu ako se

ogriješi o mene? Do sedam puta?" (r. 21). Petru se čini da se može najviše oprostiti sedam puta istoj osobi; nama se pak možda čini previše oprostiti već i dvaput. Ali Isus odgovara: "Ne kažem ti do sedam puta, nego do sedamdeset puta sedam" (r. 22), to jest uvijek: uvijek moraš opraštati. To potvrđuje i prisposodobom o milosrdnom kralju i bešćutnom sluzi, u kojoj pokazuje nedosljednost onoga kojem je prije bilo oprošteno, a koji kasnije odbija oprostiti.

Kralj iz prisposdobe je velikodušan čovjek koji, obuzet suosjećanjem, oprašta ogroman dug – "deset tisuća talenata": golem je to dug – sluzi koji ga to moli. Ali isti sluga, čim je sreo drugog slugu sebi ravnog koji mu duguje stotinu denara – to jest, puno manje – ponaša se bešćutno i baca ga u tamnicu. Nedosljedni stav ovog sluge je i naš stav kad odbijamo oprostiti našoj braći. Dočim je kralj iz prisposdobe slika Boga koji nas ljubi ljubavlju tako punom milosrđa da nas prima, ljubi nas i oprašta nam neprestano.

Još od našeg krštenja Bog nam oprašta, opraštajući nam nepodmiriv dug: istočni grijeh. Ali to je prvi put. Zatim, bezgraničnim milosrđem, On nam oprašta sve grijeha netom pokažemo samo mali znak pokajanja. Bog je takav: milosrdan. Kad smo u kušnji da zatvorimo svoje srce onome koji nas je uvrijedio i traži oprostjenje, sjetimo se riječi Nebeskog Oca okrutnom sluzi: "Slugo opaki, sav sam ti onaj dug oprostio jer si me zamolio. Nije li trebalo da se i ti smiluješ svome drugu, kao što sam se i ja tebi smilovao?"(rr. 32-33). Svatko tko je iskusio radost, mir i unutarnju slobodu koja dolazi od iskustva oprostivosti, može se otvoriti mogućnost da i sam oprašta.

Isus je u molitvu Oče naš uvrstio učenje iz ove prisposdobe. On je izravno povezo oprost koji molimo od Boga s oprostjenjem koje moramo davati našoj braći: "I otpusti nam duge naše kako i mi otpustismo dužnicima svojim!" (Mt 6, 12). Božje praštanje znak je njegove ljubavi prema svakom od nas; to je preobilna ljubav koja nas ostavlja slobodnima da se udaljimo, poput rasipnog sina, ali koja svakoga dana čeka naš povratak; to je poduzetna ljubav pastira prema izgubljenoj ovci; to je nježnost koja prima svakog grješnika koji kuca na njegova vrata. Nebeski Otac – naš Otac – je pun, on je pun ljubavi i želi nam je pružiti, ali on to ne može učiniti ako zatvorimo svoja srca ljubavi prema drugima.

Neka nam Djevica Marija pomogne da budemo sve više svjesni besplatnosti i veličine od Boga primljenog oprostjenja, kako bismo postali milosrdni poput Njega, dobrog Oca, koji je spor na srdžbu i velik u ljubavi.